Biblioteca Municipiului București
SALA DE LECTURĂ

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVIII Nr. 7963 | Sîmbătă 1 februarie 1969 | 8 PAGINI — 40 BANI

ÎN ÎNTÎMPINAREA ALEGERILOR PENTRU MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ ȘI CONSILIILE POPULARE

AGENDĂ ELECTORALĂ

Campania electorală prilejuiește o intensă activitate politico-culturală în toate județele țării.

În județul Brăila se desfășoară în prezent o bogată activitate culturală — simpozioane, conferințe, manifestări artistice, cu prilejul cărora sînt trecute în revistă realizările economico-sociale obținute pe plan local. La Berteștii de Jos a fost organizată o discuție publică privind buna gospodărire și înfrumusețarea comunei, la care au luat parte sute de cetățeni.

Manifestările cultural-artistice care au loc la căminele culturale și casele de cultură din județul Dolj sînt închinate alegerilor de la 2 martie. La Bistreț, Castranova și în alte comune au fost organizate simpozioane închinate succeselor obținute de poporul nostru în domeniile economiei, științei și culturii. În numeroase orașe și comune din județ au loc manifestări închinate tinerilor care votează pentru prima oară. La Filiași s-au organizat seri ale tineretului, unde s-a expus conferința „Tinerețe, patrie, socialism".

Casele de cultură din Piatra Neamț, Tg. Neamț și căminele culturale din Răucești, Butnărești, Horia, Vinători, Bălțătești și Ghindăoani au prezentat, în fața a peste 4 000 de cetățeni, bogate și interesante programe artistice, seri literare și simpozioane dedicate alegerilor de la 2 martie.

În 14 comune din județul Neamț au fost organizate conferințe, avînd ca teme democratismul orînduirii noastre, politica internă și externă a României socialiste, imaginea de ieri și de azi a satelor și orașelor de pe Valea Bistriței și Siretului.

Un loc important în agenda manifestărilor politice și culturale din județul Mureș îl ocupă conferințele, simpozioanele, seriile de întrebări și răspunsuri, jurnalele vorbite și mesele rotunde. Cu deosebit interes au fost ascultate de mii de cetățeni români, maghiari și germani, adunați în sălile caselor de cultură din Sighișoara, Tîrnăveni, Reghin și la căminele culturale din numeroase comune, conferințele: „Democratismul socialist, expresie a forței și superorității noii orînduiri", „Deputatul — reprezentant al oamenilor muncii", „Unitatea moral-politică a poporului nostru". Numeroase teme și manifestări au fost inspirate din viața și realitatea localităților județului.

La casa de cultură din Hațeg un numeros public a urmărit un program de diafilme pe temele „Hunedoara — inima de oțel a patriei" și „Marile șantiere ale cincinalului".

Și orașele și comunele județului Tulcea sînt în plină efervescență electorală. Mii de cetățeni din Frecăței, Cataloi, M. Kogălniceanu, Niculițel și din alte comune au participat la simpozioanele „România pe noi culmi ale progresului și civilizației" sau „Trecut și perspectivă: cifre și fapte". La ștafeta cultural-artistică „Votăm bunăstarea", organizată în cinstea alegerilor de la 2 martie, participă 120 de formații în care sînt cuprinși peste 1 500 de artiști amatori.

O bogată activitate dedicată apropiatelor alegeri se desfășoară și în județul Mehedinți. La cămi-

(Continuare în pag. a II-a)

CUM VALORIFICĂM RESURSELE ORGANIZĂRII INDUSTRIALE A ZOOTEHNIEI?

Dezvoltarea zootehniei, creșterea ponderii acestei ramuri în ansamblul producției și veniturilor din agricultură reprezintă una din marile acțiuni inițiate de partidul și statul nostru în contextul măsurilor luate pentru creșterea producției agroalimentare. În dezvoltarea zootehniei, numeroase întreprinderi și ferme agricole de stat au dobîndit o prețioasă experiență pozitivă care fructifică investițiile materiale și financiare ale statului la un grad superior de tehnicitate și eficiență economică. Din acest punct de vedere sînt de remarcat eforturile desfășurate și rezultatele dobîndite în crearea și dezvoltarea zootehniei industriale. Investițiile efectuate în ultimii ani au dus la apariția pe harta țării a unor mari combinate de tip industrial pentru creșterea porcilor și păsărilor, ca și a complexelor de vaci de lapte și de îngrășare a taurinelor. Merită evidențiate rezultatele obținute la complexele industriale de la Oltenița, Călărași, Caracal sau Căzănești-Ialomița. Anul trecut, datorită măsurilor luate pentru mărirea producției și reducerea prețului de cost, activitatea acestor unități s-a soldat cu beneficii de cîte 21—26 milioane de lei, existînd posibilități de îmbunătățire în continuare a situației economico-financiare. Pe anul în curs, fiecare din aceste complexe va produce cîte 12 milioane de kg carne de porc în greutate vie.

Elementele esențiale care definesc complexele zootehnice se referă la reducerea consumului specific pe unitatea de produs datorită în special folosirii nutrețurilor combinate, la gradul ridicat de mecanizare și, parțial, de automatizare a lucrărilor, ceea ce permite realizarea unor indici tehnico-economici superiori altor sectoare agricole. În general, indicii de creștere a productivității muncii sînt comparabili cu cei realizați în marile uzine și fabrici. Din acest punct de vedere evoluția este deosebit de concludentă în sectorul avicol al întreprinderilor agricole de stat. Cu ani în urmă, în fostele gospodării agricole de stat, existau adăposturi de cîte 250 găini care dădeau, în medie, cîte 100 ouă pe an. În aceste condiții, o îngrijitoare obținea circa 25 000 ouă anual. În prezent, în hale de cîte o mie de metri pătrați, norma de deservire pe o îngrijitoare s-a ridicat la 6 000 de găini, care dau în medie peste 200 de ouă pe an. Așadar, o singură îngrijitoare obține circa 1,2 milioane de ouă anual, cu recorduri individuale de pînă la 1,4—1,5 milioane.

Valori materiale de peste 700—800 mii lei produc anual și muncitorii din sectoarele de îngrășare ale complexelor industriale de creștere a porcilor. Acestea nu sînt performanțe-limită, mai ales dacă avem în vedere productivitatea muncii pe salariat. Există încă posibilități de reducere a personalului administrativ, de raționalizare a muncii. „Intensificarea proceselor de producție, valorificarea și reducerea investițiilor specifice sînt acțiuni inseparabil legate de modernizarea tehnologiilor de creștere — ne spune ing. Ion Moldovan, director general în Departamentul I.A.S. Reducerea substanțială a investițiilor specifice a mers paralel cu economisirea suprafețelor de teren. Pe baza modernizării tehnologiilor, a devenit posibil ca mărirea producției de carne și reducerea prețului de cost să fie corelate cu îmbunătățirea apreciabilă a calității cărnii. Începînd din a doua jumătate a anului trecut au fost studiate posibilitățile de a produce carne cu un procent mai redus de grăsime, în concordanță cu cerințele beneficiarilor. În acest scop, pe același spațiu construit, se mărește rulajul de porci anual astfel ca aceștia să poată fi livrați la o greutate medie de 100 kg. Unul din elementele de modernizare a tehnologiilor se referă la îmbunătățirea indicilor de reproducție, în scopul obținerii unui număr cît mai mare de purcei. La complexul Oltenița s-a experimentat încărcarea purceilor la vîrsta de 20—25 zile, față de 36 zile cît prevăd normele tehnologice, ceea ce permite mărirea indicilor de utilizare a scroafelor. Acest cîștig de 10—15 zile a devenit posibil prin utilizarea în alimentație a preparatului românesc „Lactovit". Numai prin aplicarea acestei metode, de la același număr

Ing. C. BORDEIANU

(Continuare în pag. a III-a)

Semnele tinereții și ale maturității

Există oare vreun om care să nu-și apropie zi de zi ca fiind propriul lui peisaj — noul peisaj al țării? Există oare vreun artist, om în primul rînd, care să nu vibreze sensibil la mărețele transformări, care au adus România socialistă la vîrsta unei superbe înfloriri? Întrebările mele sînt mai mult figuri de stil, pentru că fiecare cetățean al țării, fiecare artist al acestui popor poartă ca el oglinda în care se văd pădurile de schele, întinderile în care strălucesc biruințele noastre. Nici nu e nevoie să cutreieri îndelung țara pentru a constata, deși poate a constata nu e termenul cel mai potrivit, că acest nou peisaj se impune ca o forță irezistibilă, că meleagurile natale s-au schimbat atît de mult. Dar pentru un artist care, prin însăși menirea lui, a făcut mulți pași prin noua geografie a patriei?

Trebuie să mărturisesc că asemenea pași am făcut și eu, acolo unde m-au trimis sentimentele care mă leagă de pămîntul românesc.

Nu voi vorbi în rîndurile care urmează de acele exemple care sînt la îndemîna noastră, a tuturor, care sînt pe buzele tuturor și care reprezintă chintesența politicii economice a partidului, marile obiective care au împînzit țara — hidrocentrale și mari uzine unde se concentrează puterea vitală a României. Voi vorbi de locuri mai modeste în aparență, dar în care se simte același puls înnoitor, aceeași firească aplecare spre hărnicie caracteristică mîinilor românești.

Eram acum cîtva timp la Filipeștii de Pădure — la mina carboniferă de acolo. Desigur, ea nu se poate compara cu cele din Valea Jiului. Dar intrînd în mină, și nu dintr-o curiozitate turistică, ci din dorința firească de a cunoaște, mi-am dat seama că indiferent de dimensiuni, ritmul de creștere este același. M-am convins că, lăsînd la o parte aparențele, un stejar viguros și un spic de grîu se aseamănă prin felul în care cresc, sănătos și drept, spre aceeași împlinire.

Și pretutindeni unde am fost am constatat același ritm neîntrerupt, aceeași aspirație, aceleași împliniri.

— Deci, dacă e vorba de ceea ce a adus socialismul acestor tărîmuri, cred că în primul rînd trebuie să amintim dimensiunea interioară a dezvoltării, dimensiune care se materializează în puzderia de constelații ale muncii — șantierele. Nu este oare un semn al tinereții unui popor conștiința faptului că munca stă la temelia puterii lui economice, politice, suveranității lui de stat? Și nu este un semn al înțelepciunii și maturității, cînd aceasta devine principalul imperativ?

Așa se face că astăzi putem spune cu mîndrie că semnul civilizației noastre — simbol în același timp — este schela impresionantă, schela care susține munca și care profilează viitorul combinat, viitoarea uzină, viitorul bloc.

Peste tot pe unde am fost, acest simbol m-a urmărit cu insistență. Și din acest punct de vedere eram mîndru să văd că într-un cartier, a cărui vîrstă se aseamănă cu cea a copiilor, cartierul Țiglina din cetatea orașului — Galați — prezența artei se simțea sigură. Era o mîndrie de artist ce știa că arta poate să slujească acestor înalte idealuri, poate să le întruchipeze în mod pregnant. Și îmi doresc ca lîngă marile realizări ale poporului nostru, să văd trecute și marile realizări ale artei noastre. Există oare o mai mare bucurie pentru un artist?

Viorel MARGINEANU
pictor

În Editura politică

a apărut:

NICOLAE CEAUȘESCU

CUVÎNTARE LA PLENARA CONSILIULUI UNIUNII NAȚIONALE A COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCȚIE — 28 IANUARIE 1969

LUCRAREA A APĂRUT ÎNTR-UN TIRAJ DE MASĂ.

IN PAG. A V-A

Din cronica marilor realizări ale socialismului

GRIVIȚA într-o dimineață însorită...

Străbătînd într-o dimineață de iarnă străzile Capitalei, fotoreporterul a surprins pe peliculă imaginea luminoasă, tonică a construcțiilor moderne, care împodobesc azi pretutindeni fața orașelor patriei. Aici, în Piața Chibrit, se întîlnesc două artere principale — Calea Griviței și Bd. 1 Mai. Realitățile lor de azi, confruntate cu cele de ieri, au prilejuit scriitorului EUGEN BARBU reportajul pe care-l publicăm în pagina a V-a.

Dialog cu un tînar prieten

de Dumitru ALMAȘ

Profesiunea mă obligă să trăiesc printre tineri. O plăcută și tonică obligație. O obligație, s-o spun de la început, transformată de mult, de la începutul ei, într-un adevărat ideal de viață. Căci nu-i nimic mai pasionant, mai înălțător, mai încărcat de probleme și, totodată, mai frumos decît preocuparea de a ajuta tineretul să crească și să înflorească. Căci nimic nu-i mai frumos, mai nobil decît meseria de profesor sau învățător — de grădinar de suflete umane, de călăuz al celor mai curate, mai pline de energie și de căldură suflete umane.

Intru de multe ori în uzine. Vizitez biblioteci și cămine studențești. Asist și la unele ședințe ale cenaclurilor literare. Și, întrucîtva, nu-s străin nici de munca tinerilor din institutele de cercetare. Îi văd pe tineri la examene și îi urmăresc, cu emoție, în primii pași făcuți în profesie. În marea lor majoritate, tinerii noștri de azi se devotează profesiei, muncii, creației, cu un acut simțămînt al răspunderii sociale. Și ajung, repede, la rezultate admirabile. Ne putem mîndri cu tineretul pe care-l avem și îl creștem.

Dar se mai întîmplă și altfel... În tihnă, discutam, cu vreo lună în urmă, cu un tînar student care-mi făcuse cinstea să-mi citească ultima carte, despre viața studenților de acum trei decade. Îmi punea, în final, o întrebare:

— Spuneți drept: cît din roman e fantezie și cît realitate?

— Dumneata ce crezi?

— Că aveți o fantezie bogată...

Nu știu dacă l-am convins că, în adevăr, am dormit o lună de zile în gangul căminului de pe Pictor Grigorescu 5; că ne-am bătut cu poliția pentru un pat, pe care să ne hodinim ciolanele istovite de foame și schilodite de lovituri cu vîna de bou; că realitățile trăite de noi au fost mult mai aspre, mai nedrepte, mai mizerabile, mai ciinești decît le-am putut eu prinde în cuvinte și-n imagini. Și mi-am dat seama și de ce îi este greu să mă creadă: el stă la cămin într-o cameră de două persoane, luminoasă, caldă, primitoare, cu mobilă comodă, cu covor pe jos, cu lustră elegantă, cu perdea fină, aurind gingaș lucrurile din interior. Poate că l-am cam plictisit vorbind de „ce-a fost".

Prietene al meu, tînar și simpatic, vioi și inteligent, cu mintea aerisită de lecturi și spectacole, de ce te-ai uitat sceptic și ironic la mine cînd am spus că dacă acum treizeci și cinci de ani aș fi căpătat o cameră ca asta, și încă pe gratis, i-aș fi sărutat pragul înainte de a intra? Nu, te rog să mă crezi, tinere prieten, dar țin mult, foarte mult, să înțelegi că nimic, dar absolut nimic n-a căzut cu hîrzobul din cer, că totul s-a construit cu sudoare și sînge. Că mîine, cînd vei ajunge la anii mei, te vei simți teribil de jignit dacă ai surprinde nepăsare.

(Continuare în pag. a IV-a)

Substratul „stării excepționale" din Spania

Pe șoseaua ce duce spre frontiera Spaniei cu principatul Andorra au fost instalate, din zece în zece kilometri, posturi de control. Mașinile sînt oprite, controlul actelor se face cu cea mai mare minuțiozitate. Orice persoană care pare suspectă este reținută de reprezentanții ordinii publice... În orășelul universitar din Madrid, totul pare pustiu. Impresia de așezare părăsită e risipită doar de prezența, din loc în loc, a patrulelor de poliție... În Spania a fost decretată starea excepțională.

În seara zilei de 24 ianuarie, Consiliul de Miniștri, reunit la Palatul Pardo sub președinția generalului Franco, a hotărît instituirea stării excepționale în întreaga țară pe o perioadă de trei luni. În baza decretului, o serie de garanții constituționale au fost suspendate; poliția a primit puteri depline de a deschide anchete, a face arestări și a exila persoanele considerate indezirabile. Iar aceste „puteri depline" au fost prompt valorificate: imediat după intrarea în vigoare a decretului a urmat un val de arestări. O serie de personalități ale vieții cultural-artistice, cunoscute pentru vederile lor progresiste, sînt interogate la Curtea Supremă din Madrid. Printre aceștia se află cineastul de reputație mondială Juan Bardem, fizicianul Sergio Reyes, pictorul Juan Genovés, scriitorul Alfonso Carlos Comín, criticul de artă José Galván. Poliția a închis „Clubul prietenilor UNESCO din Madrid", motivînd că acesta ar fi un loc de întrunire al opoziției. Au fost, de asemenea, închise universitățile din Madrid și Barcelona. Ziarul „L'Humanité" relevă, citînd surse oficiale spaniole, că la Madrid s-a făcut cunoscută intenția ministrului de interne, Camilo Alonso Vega, de a înființa noi lagăre de detențiune.

Autoritățile au motivat recenta

Dan MUNTEANU

(Continuare în pag. a VII-a)

ELECTRICITATEA A PĂTRUNS ÎN MAREA MAJORITATE A SATELOR ȚĂRII

Și totuși, scurt-circuite pe rețeaua electrificării

Electrificarea a cuprins majoritatea satelor țării, lumina electrică pătrunzînd în cele mai îndepărtate localități. În Directivele Congresului al IX-lea al partidului se prevede ca în perioada actualului plan cincinal să fie electrificate 5 000 de sate, iar în 1972—1973 acțiunea de electrificare să fie, în linii mari, încheiată.

În legătură cu această acțiune de mare amploare și importanță economică și socială, ne-am adresat tovarășului **Alexandru Dobrisan**, director al Direcției de investiții pentru instalațiile de transport și distribuție a energiei electrice din Ministerul Energiei Electrice, cu rugămintea de a ne evidenția pe de o parte, rezultatele meritorii obținute pînă în prezent, iar pe de altă parte, de a ne explica motivele unor anomalii care produc „scurt-circuite" nedorite în rețeaua electrificării rurale.

— În recentul Comunicat cu privire la îndeplinirea planului de stat pe 1968 se arată că sarcina de electrificare pe primii 3 ani ai cincinalului a fost înfăptuită. În ce se concretizează? Ce factori au determinat aceste realizări?

— Într-adevăr, dacă la 1 ianuarie 1966 erau electrificate 48,9 la sută din numărul satelor, pînă la finele anului 1968 au fost electrificate 9 200 localități rurale, ceea ce înseamnă 70 la sută din totalul satelor existente în țara noastră. Numărul gospodăriilor rurale în care a pătruns becul electric se ridică la peste 1 500 000. În județele Constanța, Timiș, Brașov, Tulcea, Sibiu, Ilfov, Teleorman, electrificarea cuprinde între 95 și 99,5 la sută din numărul satelor. În acest an, lucrările în județele de mai sus vor fi încheiate în întregime.

Anul 1968 a însemnat o mare mobilizare de forțe, atît din partea întreprinderilor de electricitate subordonate ministerului nostru, cît și din partea consiliilor populare, astfel încît au fost electrificate 880 de sate. S-a executat un mare volum de lucrări, printre care 1 500 km linii de tensiune medie, 1 200 posturi de transformare, 2 600 km linii de joasă tensiune și 180 000 branșamente și instalații interioare, la care se mai adaugă încă 1 000 km linii de tensiune medie pentru racordarea satelor în care s-au executat instalații electrice.

— Cifrele sînt revelatoare. Ce v-ați propus pentru 1969?

— Se vor electrifica alte aproape 800 de sate. Dar în afara acestora, specific anului 1969 este faptul că în cursul lui se va executa un volum mare de lucrări de extindere. Astfel, rețeaua de joasă tensiune va fi extinsă la încă 1 000 sate, se vor electrifica alte 200 000 gospodării individuale, iar din fondurile de investiții ale ministerului nostru se vor mai executa 1 000 km linii de tensiune medie. În acest an se va acorda prioritate județelor Argeș, Suceava, Vîlcea, Buzău, Gorj, Botoșani, Iași, în care electrificarea s-a făcut într-o proporție mai redusă.

Ceea ce trebuie să avem mai mult în vedere în acest an și în viitor este colaborarea mai strînsă, mai eficientă dintre unitățile de electricitate care execută lucrările și consiliile populare. În treacăt fie spus, de multe ori aceasta a lipsit sau s-a realizat sporadic.

— Prin această remarcă ați anticipat una din întrebările noastre. Ce se va face pentru ca în acest an lipsa de colaborare pe care ați semnalat-o să nu se mai repete?

— Acest lucru nu este greu de realizat dacă cei doi parteneri — executant și beneficiar — își respectă cu fermitate contractele și convențiile încheiate. Trebuie să acordăm mai multă atenție eșalonării lucrărilor și executării lor ritmice pentru evitarea aglomerărilor de la sfîrșitul anului, asigurării șantierelor cu materialele necesare și forța de muncă etc. În 1969 demarajul este mai bun ca în alți ani. Deși ne aflăm la începutul anului, o bună parte din proiectele pentru satele ce trebuie electrificate au fost executate și s-a întocmit documentația pentru axele de 20 kV în vederea racordării satelor. Prin înțelegerile încheiate cu consiliile populare județene, acestea s-au angajat să asigure din resurse locale, atît pentru electrificările noi, cît și pentru extinderi 33 870 m.c. stîlpi de lemn. Un început bun în ce privește colaborarea strînsă cu consiliile populare a fost făcut în județele Sălaj, Suceava și altele, dar el trebuie continuat și extins.

— Totuși, cititorii ne semnalează o serie de deficiențe, de greutăți, care duc la tărăgănarea lucrărilor de electrificare, la întîrzierea nejustificată a punerii în funcțiune a obiectivelor planificate. Care sînt.

Vasile MIHAI

(Continuare în pag. a II-a)

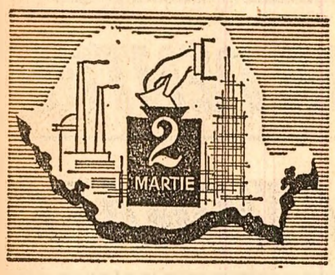

ÎN ÎNTÎMPINAREA ALEGERILOR PENTRU MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ ȘI CONSILIILE POPULARE

AGENDĂ ELECTORALĂ

(Urmare din pag. I)

nul cultural din Sesești a fost organizat un simpozion la care secretarul comitetului de partid și cadre didactice au vorbit despre „Consiliile populare — organe locale ale puterii de stat", realizările economice și social-culturale obținute în cei aproape 25 de ani de la eliberarea țării de sub jugul fascist. În orașul Baia de Aramă a fost expusă conferința „Deputatul de ieri și de azi", exemplificată cu fapte din activitatea celor ce și-au îndeplinit cu cinste mandatul încredințat de către alegători în legislațiile de pînă acum.

O serie de cinematografe din județul Alba prezintă cicluri de filme artistice și documentare care ilustrează importantele realizări economice și social-culturale obținute în țara noastră în anii construcției socialiste. Au fost vizionate cu interes în ultimele zile producțiile cinematografice „Drumul spre succes", „Pe șantierele tineretului", „Prometeii secolului nostru", „Reportaj din țara Bîrsei", „Mîine începe azi" și altele. De la începutul campaniei electorale și pînă în prezent s-au ținut în orașele și satele județului aproape 800 conferințe și expuneri despre realizările economice din ultimii patru ani și despre drepturile largi ale cetățenilor.

Candidați ai Frontului Unității Socialiste

Ipostazele unei bogate activități obștești

Treburile reportericești ne-au prilejuit în nenumărate rînduri întîlniri cu tovarășul Alexandru Heinrich, *directorul general al uzinei „Electroputere" Craiova. Am avut ocazia să-l vedem în cele mai diferite ipostaze: sfătuindu-se cu șeful unei secții asupra problemelor de producție, în compania unor specialiști străini cu care discuta probleme tehnice, în discuții de lucru cu specialiștii de la autoutilare sau ascultînd, în zilele de audiențe, cele mai variate probleme, începînd cu chestiuni privind bunul mers al muncii în uzină și terminînd cu cele personale. Niciodată nu se pripește. Numai după ce ajunge la cea mai corespunzătoare soluție, pe baza unei analize și argumentări temeinice, dă și răspunsul sau indicația necesară.*

La uzina „Electroputere", inginerul Alexandru Heinrich și-a început activitatea în 1950, la un an după înființarea ei. Prima dată a lucrat în cadrul secției de proiectări de aparataj. De aici, pas cu pas, urcînd toate treptele ierarhiei tehnico-administrative și dobîndind un orizont cuprinzător asupra problemelor acestei importante ramuri industriale, a ajuns ca în 1966 să fie numit în funcția de director general al uzinei, sarcină pe care o duce la îndeplinire cu succes și în prezent.

Uzina realiza în 1950 primele motoare electrice de 10 kW. A urmat apoi construcția electrocarelor, locomotivelor de mină, tramvaielor de mare capacitate, transformatoarelor de forță, ca în ultimii ani să realizeze modernele locomotive Diesel electrice de 2 100 CP și locomotive electrice de 5 100 kW mult apreciate pe piața internă și externă, aparataj de înaltă tensiune ale cărui performanțe fac față cu cinste exigențelor pieței externe.

„Inginerul Alexandru Heinrich — arăta un alegător care îi susținea candidatura în circumscripția electorală nr. 2 Craiova pentru alegerile în Marea Adunare Națională — a crescut o dată cu uzina și, pe cît de priceput și harnic s-a dovedit în conducerea producției, pe atît de competent și sîrguincios s-a dovedit în activitatea obștească".

Faptul că directorul acestei mari întreprinderi craiovene a fost propus candidat în forumul legislativ suprem al țării, capătă și semnificația confirmării aportului acestui vrednic colectiv la izbînzile dobîndite de economia noastră socialistă.

N. ȚUICU

Investiția de ingeniozitate în munca politică de mase

Intenția acestor însemnări este de a facilita cunoașterea și extinderea unor inițiative valoroase ale Comitetelor județene de partid Brașov și Vîlcea în domeniul muncii politice de masă. Semnalarea unor asemenea experimente care au trecut examenul eficienței pare cu atît mai utilă cu cît de multe ori referirile curente la necesitatea abandonării unor forme șablon, anoste ale muncii politice de masă, lipsite de forță de convingere, nu sînt urmate de căutări efective pentru înlocuirea acestora cu modalități care să-și dovedească practic vitalitatea, forța de înrîurire.

Încă de la început se impune o precizare: interlocutorii, secretarii cu problemele de propagandă, precum și șefii secțiilor de propagandă și agitație ai comitetelor județene de partid Brașov și Vîlcea au fost unanimi în a aprecia că unele progrese realizate în intensificarea muncii politice de masă, lărgirea cîmpului ei de influență și extinderea gamei mijloacelor folosite au fost determinate de eforturile privind creșterea eficacității muncii politice în îndeplinirea sarcinilor trasate de partid, îndeosebi a celor economice. Totodată, ei au subliniat utilitatea consultării maselor atît în perioada de „prospectare" a soluțiilor, cît și în desfășurarea propriu-zisă a acțiunilor, în experimentarea unor forme noi, originale, de activitate.

Dar să dăm cuvîntul faptelor...

La Brașov, lunile de sfîrșit ale anului trecut au însemnat un examen greu pentru realizarea neconditionată a unor sarcini economice, între care capul de afiș l-au deținut lichidarea rămînerii în urmă în îndeplinirea planului de către unele întreprinderi și mobilizarea tuturor forțelor la sate pentru terminarea recoltării cartofilor. Pe lîngă punerea în valoare a forțelor și resurselor întreprinderilor și cooperativelor agricole de producție, situația de moment a impus intensificarea ajutorului acordat acestor unități. „Între alte numeroase măsuri inițiate în acest scop, ne relatează tov. **Ștefan Antoniu**, secretar al comitetului județean al P.C.R., au fost și întîlnirile, discuțiile de lucru ale primului secretar și altor membri ai biroului comitetului județean de partid cu diferite categorii de intelectuali care puteau acorda, folosind modalitățile specifice ce le sînt proprii, un ajutor real în rezolvarea sarcinilor economice. În acest context au fost luate în discuție și mijloacele de a spori în acest domeniu aportul filialei brașovene a artiștilor plastici. La început, ideea a părut bizară, unii tovarăși s-au arătat sceptici: ce vor face? vizite în întreprinderi? călătorii turistice la țară? ...Practica a arătat însă utilitatea acestei acțiuni. Efectele ei au întrecut propriile noastre așteptări".

ÎNSEMNĂRI DIN JUDEȚELE BRAȘOV ȘI VÎLCEA

După întîlnirea amintită, artiștii plastici, îndeosebi graficieni, s-au constituit în echipe. Însoțindu-i pe activiștii de partid și de stat, pe ziariștii din presa locală la uzinele „Electroprecizia", „Hidromecanica", la fabrica de radiatoare și cabluri, în peste 20 de comune, între care Teliu, Comana, Cincu, Pîrău, Siaca și în zeci de sate, s-au edificat la sursă asupra numeroaselor probleme acute ale întreprinderilor și a cauzelor unor rămîneri în urmă în campania agricolă.

Și n-a fost nevoie decît de cîteva ore de asemenea „documentare" pentru ca pe panouri mari, în locurile cele mai frecventate din întreprinderi, în fața căminului cultural sau a consiliului popular comunal, să fie dezvăluite, prin intermediul unor desene sau caricaturi, mai convingătoare decît multe „prelucrări", diferite deficiențe mult timp camuflate. Încălcări ale disciplinei muncii, tărăgănări în aplicarea unor soluții judicioase de organizare rațională a producției, risipa de materiale, lucrul de mintuială, lipsa de spirit gospodăresc — au constituit ținta atacului frontal al graficienilor. Iar efectul acestei agitații vizuale s-a resimțit imediat, mulți au fost treziți din toropeală. „La ora cînd se făcea schimbul de producție era atîta lume în fața panourilor cu caricaturi încît cu greu te puteai apropia de ele" — ne spune **Eftimie Modincă**, președintele filialei din Brașov a Uniunii artiștilor plastici.

După cum ne relata tovarășul **Dumitru Cristea**, șeful secției de propagandă a comitetului județean de partid, dat fiind răsunetul acestei acțiuni, se preconizează a i se imprima continuitate. După selecție, cele mai bune lucrări urmează să fie prezentate, în cadrul unei expoziții, la Brașov, iar apoi, multiplicate și difuzate în întreprinderi și comune sub forma unor albume.

Firește, nimeni nu susține că asemenea inițiative ar fi avut rolul hotărîtor în recuperarea rămînerii în urmă dintr-un șir de unități dar, așa cum se apreciază la comitetul județean de partid, aportul lor pozitiv, impulsul pe care l-au dat acțiunilor politice și organizatorice întreprinse de organizațiile de partid a fost incontestabil.

Aspecte diferite, dar într-un sens asemănătoare — prin concepția care stă la baza lor — am întîlnit și la Vîlcea. Tovarășii **Constantin Matei**, secretar al comitetului județean de partid, și **Ion Țuca**, șeful secției de propagandă și agitație, ne-au relatat că organele locale au fost mult timp preocupate de funcționarea defectuoasă a mașinilor de la I.R.T.A. care îngreuna transportul la timp al salariaților spre întreprinderi. Justificări se găseau de fiece dată, nu lipseau nici angajamentele, totuși nu se constata nici o îmbunătățire. Și iată că, în cele din urmă, s-a găsit antidotul indolenței unora. Nu a fost nevoie de altfel decît de puțină ingeniozitate spre a folosi mijloace existente... „Funcționează în oraș două cinecluburi — și-a spus cineva. Oare nu ar putea fi ele mai de folos dacă, în loc de naturi moarte, cineaștii ar surprinde pe peliculă imagini de viață?".

Astfel s-a ajuns ca, într-una din dimineți, „cineaștii" vîlceni să întîmpine pe șoferi la garaj încă la ora începerii programului. Mulți întîrziați au răspuns atunci cu un zîmbet zeflemitor... aparatului. Dar acesta i-a urmărit pe tot traseul: iată oameni cățărați pe scările mașinilor, busculade la urcare și coborîre, la capătul traseului numeroase mașini „la coadă", ceea ce demonstra nerespectarea graficului de circulație. La aceste secvențe s-au adăugat scurte interviuri cu conducerea garajului, cu șoferi și cetățeni — într-un cuvînt un film „în alb și negru" al transportului în comun. Firește, documentarul n-a fost făcut spre a fi păstrat în arhivă, ci spre a fi supus discuției opiniei publice. Peste numai cîteva zile el a fost prezentat spre vizionare, ca un supliment la jurnalul cinematografic. O confruntare pe viu, usturătoare, menită să-i scuture pe unii, să-i facă să simtă presiunea opiniei cetățenilor.

Și, într-adevăr, au mai urmat cîteva raiduri la I.R.T.A., dar documentare cinematografice de acest fel n-au mai rulat: în scurt timp au scăzut simțitor reproșurile la adresa transportului în comun.

Într-un alt raid, ochiul indiscret al aparatului de filmat și magnetofonul care-l însoțește au urmărit dezvăluirea unor carențe ale comerțului local. Numeroase secvențe au prezentat „pe viu" nesocotirea unor reguli elementare de igienă, aspecte ale unei serviri necivilizate, magazine închise pentru că vînzătorii plecaseră să-și rezolve treburi personale... Asistența în fața căreia a fost proiectat filmul au constituit-o cei 300 de lucrători ai comerțului din Rm. Vîlcea. În primele rînduri — conducerile unităților comerciale. A fost o „bază" pentru discuții mai ...largă decît multe referate și instructaje pe cît de generale, pe atît de somnifere. Filmul s-a dovedit un punct de plecare ingenios pentru luarea unor măsuri energice, ca și pentru intensificarea muncii politice-educative desfășurate de organizațiile de partid, de U.T.C., sindicate.

La Rm. Vîlcea, așadar, prin activitatea membrilor cineclubului, aparatul de filmat a fost inclus în arsenalul muncii politice de masă, devenind — cum l-au denumit localnicii — un micro-reflector la scara orașului. Și nu vom dezvălui un secret consemnînd faptul că, după cum ne relata tovarășul **Petre Dănică**, prim-secretar al comitetului județean de partid, sînt în pregătire alte „filme documentare" având ca temă probleme de etică, de comportare a tinerilor la lucru și în timpul liber, precum și pregătirea unei discuții mai largi privind buna gospodărire a orașului — temă de deosebită actualitate în condițiile largii întreceri aflate în curs de desfășurare ca răspuns la chemarea Consiliului popular județean Galați.

Am consemnat doar cîteva exemple reflectînd căutările organelor de partid în vederea împrospătării, înviorării formelor muncii politice de masă, spre a le face mai convingătoare și a le conferi o cît mai mare eficacitate. „Secretul" reușitei îl constituie, pretutindeni, receptivitatea față de propunerile cetățenilor, intensificarea investiției de ...ingeniozitate, spirit practic, novator, perseverență.

Și cu regret totuși trebuie să arăt că tot ce am aflat cu adevărat nou, interesant la Brașov, nu era cunoscut la Vîlcea, iar „noul" care se naște aci nu ajunsese să fie cunoscut la Brașov. Experiența pozitivă circulă încă greoi, de parcă granițele județelor i-ar împiedica pe vecini să se cunoască mai bine, să-și împărtășească concluziile decurgînd din eforturile ce le fac pentru perfecționarea stilului lor de muncă. Este o constatare care invită la reflecții.

Constantin MORARU

Electrificarea rurală

(Urmare din pag. I)

după opinia dv., cauzele acestor neajunsuri?

— Sesizările, în cele mai multe cazuri, sînt îndreptățite. Electrificarea unui sat, de la începerea lucrărilor și pînă la terminarea lor completă, durează după normativele în vigoare — între trei și șase luni. De multe ori, însă, se amînă chiar începerea lucrărilor pentru că apar unele greutăți în acțiunea de constituire a fondurilor de electrificare de la locuitorii satelor. Anul trecut, de exemplu, din totalul satelor cuprinse în planul de electrificare al consiliilor populare județene, doar 39,4 la sută îndepliniseră condiția prevăzută de H.C.M. 299/1958, în care se arată că pînă la 1 noiembrie se vor depune la C.E.C. în contul electrificării jumătate din sumele necesare începerii lucrărilor ce se vor executa în anul următor. Toate acestea s-au răsfrînt negativ asupra activității de electrificare, determinînd, pe de o parte, nerealizarea planului unor județe, iar pe de altă parte, perturbații în cadrul întreprinderilor de electricitate, stagnări în activitatea echipelor de execuție, stocări inutile de materiale etc.

La aceasta se mai adaugă și alte cauze, care țin de activitatea consiliilor populare. La solicitarea organelor locale au fost executate un mare număr de axe electrice de 20 (15) kV din fonduri centralizate, care au costat mari sume de bani. Consiliile populare județene, însă, în loc să propună electrificarea satelor care se pot racorda la axele existente, urmărind prin aceasta folosirea eficientă a investițiilor, cer construirea altora noi, care înseamnă alte cheltuieli suplimentare, folosirea unor materiale deficitare — stîlpi, conductori, izolatori, laminate — utilizarea de forță de muncă suplimentară. Pentru acest an este posibilă, prin racordarea la axele existente, electrificarea a 865 sate, dar consiliile populare au propus numai 469 sate. În același timp, unele consilii populare județene chiar dacă propun construirea unor axe noi nu au în vedere și racordarea la acestea a tuturor satelor ce se întind în zona respectivă.

— Sîntem informați că în unele județe, deși lucrările de electrificare au fost terminate, obiectivele nu sînt puse în funcțiune. În această situație se află 7 sate în județul Argeș, 14 în județul Bistrița-Năsăud, 4 în județul Buzău etc. Ce factori determină tărăgănarea dării în folosință a acestora și ce răspundere poartă întreprinderile dv. de specialitate?

— Desigur, și în cadrul întreprinderilor executante s-au manifestat o serie de deficiențe, unele cu grave efecte negative asupra desfășurării lucrărilor. În județul Argeș, de pildă, lucrările la axul electric Sălătruc-Deduleşti, aflat în execuția Trustului Electromontaj, nu s-au desfășurat în același ritm cu lucrările de electrificare a satelor respective. S-au manifestat o serie de deficiențe în ce privește asistența tehnică, aprovizionarea cu materiale, asigurarea forței de muncă etc. Aceleași explicații sînt valabile și pentru celelalte obiective a căror intrare în funcțiune întîrzie. Multe deficiențe se semnalează în întreprinderile subordonate ministerului nostru și în ce privește asigurarea serviciilor și secțiilor cu personal cu calificare corespunzătoare. Mai mult, unele întreprinderi, printre care cele din Argeș și Suceava, au desființat serviciile de electrificări rurale, lipsind astfel șantierele de electrificare de asistența tehnică, îndrumarea și controlul permanent asupra lucrărilor.

Toate aceste cauze au influențat asupra realizării ritmice a planului, la decalarea lucrărilor în trimestrul IV al anului, cînd nu mai există posibilitatea executării lor din lipsa capacității de lucru a șantierelor de construcții și montaj.

— Avînd în vedere că planul lucrărilor de electrificare din acest an este cu aproape 50 la sută mai mare decît în 1968, ce măsuri se vor lua pentru îmbunătățirea activității și realizarea lucrărilor într-un termen cît mai scurt?

— Pentru eliminarea deficiențelor existente, încă de la începutul anului se vor urmări mai bine lucrările atît de către conducerile de întreprinderi, cît și de direcția generală din ministerul nostru, pentru a se intensifica demersurile către consiliile populare, Comitetul pentru problemele administrației locale, Uniunea Națională a C.A.P. și la celelalte organe interesate în această acțiune, în vederea asigurării la timp a documentației, materialelor, forței de muncă etc. Pentru urgentarea lucrărilor, încă de anul trecut Ministerul Energiei Electrice, împreună cu Ministerul Finanțelor, C.S.P. și C.P.A.L. au întocmit un proiect de hotărîre menit să ducă la înlăturarea unor greutăți întîmpinate în electrificarea satelor. Se prevede, de asemenea, acordarea de credite pe termen lung din partea statului comunelor care urmează să fie electrificate, îmbunătățirea modului de planificare, care să permită întocmirea din timp a proiectelor și altele.

Pe lîngă lucrările de electrificare noi și extinderile ce se fac în fiecare an, avem în vedere creșterea continuă a numărului de gospodării electrificate și extinderea folosirii utilajelor și aparatelor electrocasnice. Aceste cerințe impun unităților de exploatare și întreținere a instalațiilor electrice sarcini sporite, pentru asigurarea energiei la parametrii optimi. Pentru normalizarea nivelului de tensiune, în fiecare întreprindere de electricitate s-au stabilit planuri concrete de îmbunătățire a tensiunii electrice. De asemenea, pentru îmbunătățirea stării tehnice a rețelelor de joasă tensiune, pînă în prezent s-au înlocuit peste 50 000 branșamente învechite și s-au consolidat circa 1 300 km linii electrice. Acestea vor duce la reducerea deranjamentelor în rețeaua de joasă tensiune, vor crea condiții optime de folosire a instalațiilor electrice.

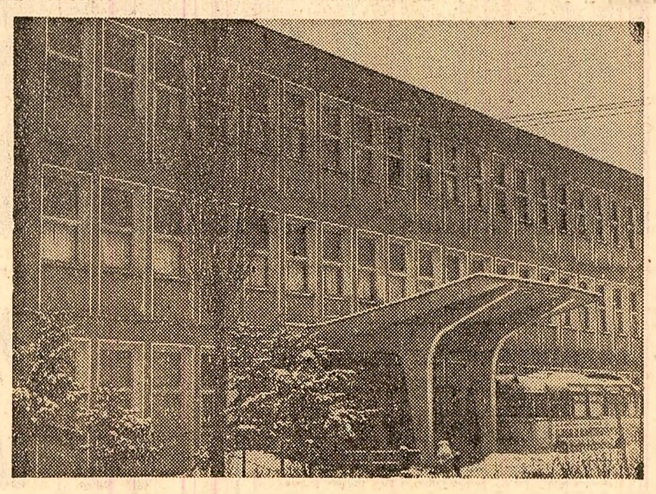

Noua policlinică din Năsăud, județul Bistrița-Năsăud Foto: S. Cristian

ÎN CĂUTAREA TATĂLUI PIERDUT

Într-o singură zi, în sala unei singure instanțe judecătorești din Capitală, am întîlnit șapte copii în căutarea paternității; „pledau" cerînd un nume, o mîngîiere părintească, un sprijin. Copii rezultați din relațiile avute de părinții lor în afara căsătoriei își reclamau drepturile firești în fața instanței de judecată. I-am urmărit pe fiecare, sub nume și vîrste diferite, ca pe o singură ființă care ar fi trecut de șapte ori prin fața noastră, repetînd de fiecare dată cu duioșie cuvîntul de două silabe pe care toți l-am pus la căpătîiul vocabularului: ta-ta! Mi-au rămas în minte cîteva nume.

Brînduța, în vîrstă de un an, era în centrul unei acțiuni introduse de tatăl ei care-i tăgăduia paternitatea; *Roxana*, care abia a împlinit doi ani, după cîteva acțiuni introduse de mama ei pentru a-i legifera paternitatea încă nu a reușit să-și cunoască tatăl firesc; *Andrei* și *Marian* sînt frați, dar numai unul a obținut prin hotărîre judecătorească ca el să poarte numele tatălui și acesta să fie obligat să-și îndeplinească îndatoririle pe care le are pentru creșterea și educarea lui. Și, în sfîrșit, micuța *Andrea*, timp de aproape trei ani (de la vîrsta de opt luni) a figurat într-o acțiune de stabilire a paternității...

Ce sarcină grea pentru judecător ca, în asemenea condiții, printre mărturii pro și contra, să trimită copiii să-și „doneze" sîngele pentru analize, să li se apese mînuțele pe tabla înnegrită de tuș pentru a li se verifica amprentele, să-i trimită la examene medicale — probe cu care să-și cîștige „sîngele" lor — și totuși, această împrejurare nu le stîrbește cu nimic din sentimentele și grija cu adevărat părintească, dăruite cu o firească generozitate. Și iată, în schimb, părinți care — fără să le pese de soarta acestor fragede vlăstare — dau dovadă de un egoism feroce, vindicativ.

Revoltat de aceste situații inumane te întrebi: care-i vinovatul și cauza vinovăției? De obicei sentimentele de iubire între soți devin mai puternice odată cu apariția copiilor. Nu se constată însă același lucru între părinții copiilor rezultați din relațiile intervenite în afara căsătoriei, unde, în majoritatea cazurilor, odată cu apariția copiilor își fac apariția resentimentele, acuzațiile, tăgada.

În asemenea împrejurări, ocrotirea intereselor mamei și ale copilului se înfăptuiește pe baza dispozițiilor Codului familiei care prevăd că stabilirea filiației față de tată pentru copilul din afara căsătoriei, ce nu a fost recunoscut voluntar, se face prin hotărîre judecătorească în urma unei acțiuni introduse de mamă, în numele copilului, după identitatea! Și pentru ce toate aceste probe? Pentru a alimenta cauze născute din imoralitate și cupiditate, în care paternitatea — unul dintre sentimentele de cea mai înaltă noblețe ale speței umane — devine un fel de titlu de proprietate, iar copilul un „bun" contestat adesea cu o iosnică vehemență. Te gîndești la atîția oameni de omenie ce înfiază și cresc copii care nu sînt rubrica „tatăl", a rămas un loc gol. Tatăl ei firesc, care desigur cunoaște adevărata situație, se va grăbi oare să-și recunoască în mod voluntar copilul sau va trebui ca prin altă acțiune, fetița să ceară a i se stabili paternitatea?

În dosarul nr. 225/1967 al fostului Tribunal raional T. Vladimirescu, a fost respinsă ca nefondată acțiunea introdusă de mama I. D. în numele fiicei sale Roxana, prin care cerea să se constate că numitul G. P. este tatăl fetiței. Instanța de judecată a dat această soluție, avînd în vedere și comportarea lipsită de răspundere și moralitate a reclamantei.

În altă cauză (dosar nr. 1504/1968, aflat în arhiva Judecătoriei Sectorului 5) s-a stabilit o stare civilă diferită celor doi frați Marian și Andrei. Tatăl, F. A. (profitînd de... depășirea termenului unei acțiuni judiciare) nu recunoaște decît pe unul dintre copii. El a cîștigat în parte acest proces dar cei doi frați vor crește despărțiți, înstrăinați.

...Dosare cu copii și părinți, cu probe, dezbateri, acțiuni admise sau respinse, toate laolaltă concurînd pentru stabilirea paternității, toate laolaltă constituind adevărate drame. Ce declanșează asemenea drame? În imensa majoritate a cazurilor ele sînt consecința imoralității — rodul unor legături nelegalizate prin actul de căsătorie sau al unor acte imorale, de desfriu, al unor legături extraconjugale.

Aspectul cel mai scandalos al acestor procese penibile este faptul că, adesea, ele nu reprezintă altceva decît o încercare de rapt, de „legalizare" a unor calcule meschine, cupide. Este condamnabilă deopotrivă atitudinea acelor mame care acționează „la noroc", pe probabilul tată, selecționîndu-l (dintre mai mulți bărbați cu care s-au aflat în relații în mod ușuratic) numai după cuantumul salariului acestuia, cît și a acelor bărbați care din egoism, cu totală rea-credință, se sustrag de la obligațiile părintești — și unii și alții uitînd că a ocroti copilăria copiilor noștri înseamnă a îndeplini cel mai înalt act închinat vieții.

Miorița MOARCĂȘ
procuror

FAPTUL DIVERS

Fantomatică

Zadarnic claxonează șoferii din Vaslui. Moderna stație de alimentare „Peco" din localitate, dată recent (de nici două luni) în folosință, îi alimentează doar cu iluzii. De ce? Pentru că doar după cîteva zile electromotoarele s-au defectat (și de atunci tot într-o reparație o țin); pentru că uleiul de motoare se găsește din cînd în cînd, dar, îndeobște, lipsește cu desăvîrșire; pentru că instalația cu aer comprimat hibernează — n-are furtunuri și manometre. Și, în sfîrșit, pentru că ecoul apelurilor nu ajunge și la Baza de desfacere a produselor petroliere Iași, de care ține stația. Dumnealor, în lipsă de benzină, ard gazul...?

Fără cap și fără coadă

Amatorii de turism montan din Cîmpulung Muscel se pot declara mulțumiți. Prin grija unor edili locali (în speță Trustul de reparații și construcții) munții au fost aduși chiar în orașul lor, pe strada I. C. Frimu. Despre ce este vorba? Încă de anul trecut, aici s-au început lucrări de canalizare. S-au săpat șanțuri, pe o lungime de aproape 3 km, s-au așezat tuburile — și cînd să înceapă reamenajarea străzii... au luat-o d'a capo cu săpăturile. Pasămite, tuburile n-aveau diametrul corespunzător. Au lucrat „fără cap", fără coadă și-acum sînt... la mijloc!

Poleiul!

După cum ne-a relatat doctorul Gheorghe Enache, directorul Spitalului nr. 1 Craiova, în dimineața zilei de 30 ianuarie (pînă pe la orele 11), din cauza poleiului de pe străzi și trotuare, au fost înregistrate în Craiova aproape 100 de accidente. Și în timp ce pe străzi se produceau accidente, comandamentul județean Dolj pentru deszăpezire se afla în ședință în vederea... stabilirii măsurilor „operative" împotriva efectelor negative ale poleiului. Nu-i o „alunecare" (pe polei) spre sedințomanie?

Mistreții de la „Mistrețul"

Totul a început de la secția „Progresul" din Roșiorii de Vede care aparținea pe atunci de I.I.S. „Mistrețul" din București. Au constatat oamenii de acolo că în gestiunea lor sînt minusuri. Și nu oarecare, ci măricele, de cîteva sute de mii de lei. Proveniența acestora? Se valorificau ilicit mari cantități de produse finite, se practica pe scară largă sistemul pachetelor cu mezeluri pentru vizitatori, rude și prieteni, gustări cu băuturică în incinta întreprinderii, ca și (culmea!) aruncarea la canal a mai multor tone de produse de proastă calitate. Și atunci s-au organizat transferuri fictive de carne, de mai multe tone, către unele depozite din București ale „Mistrețului", care aveau plusuri pe baza normelor largi de producție. Nu o fi știut de aceste falsuri și tov. Alexandru Șandor, inginerul șef al întreprinderii? Paguba se ridică la circa un milion de lei! Se fac cercetări. Exprimîndu-ne plastic, afacerea este mai mult decît... mistrețească.

„Cabinetul acustic"

Profesorul Emil Kövari din Oradea a experimentat, cu rezultate bune, „cabinetul acustic" — o aparatură concepută de el și care cultivă resturile de auz. Caracteristica aparaturii audio-corective respective este aceea că profesorul se poate ocupa în același timp de 6 elevi deodată, cu intensitatea și frecvența corespunzătoare resturilor de auz ale fiecărui elev în parte, prin intermediul magnetofonului și pikup-ului. Elevii pot auzi propria lor voce prin microfonul instalat la fiecare din cele 6 locuri și își pot controla organele fonatorii prin oglinzi instalate în fața lor. Rezultatele celor trei luni de experimentare sînt optimiste.

Cît o merge?

Întreprinderea agricolă de stat Pitești a încheiat anul 1968 cu o pierdere de 6 milioane. Cauzele? Multiple, printre care... schema personalului. Au fost încadrați pe posturi de muncitori calificați oameni care „se învîrt" prin birouri (numai la acest capitol s-au irosit 50 000 lei). Semnalăm de asemenea că diferiți lucrători au fost plătiți peste limitele salariilor maxime. De asemenea, gestiuni importante sînt deținute de oameni care au cinstea pătată, împotriva prevederilor legale. Cei din conducerea I.A.S. cunosc bine aceste reguli, dar aplică metoda struțului. Încaltea, e cald nisipul?

Rubrică redactată de
Ștefan ZIDARIȚĂ
Gheorghe DAVID
cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

pagina economică

ÎN ÎNTREPRINDERILE DE CONSTRUCȚII ALE CAPITALEI

LUXUL COSTISITOR DE A ȚINE UTILAJE INACTIVE

De nenumărate ori, conducerea de partid și de stat a subliniat necesitatea de a se folosi rațional, cu randamente superioare, mașinile și utilajele — aceasta constituind una din căile principale de creștere a eficienței activității economice. Cu toate acestea, numai în întreprinderile din Capitală, la sfîrșitul anului trecut se mai găseau mașini și utilaje nefolosite în valoare de 160 milioane lei, din care jumătate aduse din import. Iar la o serie de uzine, unele utilaje stau nemontate și nefolosite de peste doi ani.

Pentru a vedea cauzele acestor stări de lucruri și, mai ales, modalitățile de reactivare a acestor mijloace tehnice, organele noastre de control au efectuat o verificare la unele întreprinderi de construcții-montaj bucureștene. Invariabil, s-a urmărit obținerea unui răspuns la întrebările : **cum sînt folosite utilajele și mijloacele de transport? Este pusă în valoare, în mod corespunzător, dotarea tehnică a unităților ? Ce mai frînează realizarea unor indici superiori de exploatare ? Ce măsuri trebuie luate de conducerile acestor întreprinderi ?** Controlul a prilejuit constatări care trebuie să dea serios de gîndit conducerilor întreprinderilor respective și forurilor lor tutelare. În primul rînd, este vorba de **volumul ridicat al mijloacelor tehnice din așa-numitul „parc inactiv“.** Întreprinderea de construcții-montaj nr. 8 București, de pildă, dispunea de utilaje și mijloace de transport nefolosite în valoare de 6 462 000 lei, iar Trustul 1 construcții-montaj — în valoare de 2 648 000 lei. La depozitul Panduri al acestui trust 30 de remorci erau disponibile, din care 16 achiziționate în lunile octombrie-noiembrie 1968, precum și 23 dozatoare gravimetrice noi, pentru ciment și agregate, în valoare de 397 000 lei cumpărate din septembrie 1968 din fondurile de investiții.

Tot la fel, la stația de utilaj-transport a I.C.M. nr. 8 stăteau neutilizate 6 silozuri metalice noi pentru ciment (505 000 lei) achiziționate în iunie-septembrie anul trecut, 8 transformatoare (206 000 lei) procurate în ianuarie-august, precum și unele utilaje destinate deservirii sectorului social-gospodăresc. În această ordine de idei, un exemplu concludent de folosire neraională a mijloacelor de transport îl oferă șantierul 803 — lotul Militari care construiește două depozite. Deși distanța dintre ele este de circa 100 m, pămîntul excavat la unul din depozite a fost transportat la 16 km, dar în același timp, pentru executarea unor lucrări de umpluturi la celălalt depozit s-a adus pămînt de la 6 km. Consecința ? Cheltuieli neeconomicoase de transport în valoare de 139 000 lei și imobilizarea fără rost a unor mijloace de transport auto. La Trustul 1 construcții-montaj, indicele extensiv de folosire a betonierelor, excavatoarelor, macaralelor-turn și cilindrilor compresori a fost influențat negativ de cele 41 865 ore întreruperi neprogramate, iar neîndeplinirea productivității orare nu a permis realizarea unei producții de peste 130 000 mc la betoniere, 136 000 mc la excavatoare, peste 115 000 tone la macarale-turn.

Curioasă și dăunătoare este poziția conducerilor întreprinderilor respective, care atunci cînd au fost chemate să răspundă pentru asemenea neajunsuri, au avut gata pregătite un arsenal întreg de „argumente“ și de justificări în care abundă tot felul de explicații și „cauze obiective“. Un lucru este absolut limpede : astfel de situații, cînd fonduri de milioane de lei stau nefolosite, sînt cu totul inadmisibile. Exploatarea neraională a utilajelor și mijloacelor de transport duce și la scumpirea costului construcțiilor. La cele două întreprinderi amintite aceste costuri suplimentare s-au ridicat la 1 264 000 lei și se datorează amortismentelor aferente perioadelor de inactivitate a mijloacelor tehnice. După părerea noastră, nu este firesc ca astfel de cheltuieli să fie suportate de către stat. În anumite condiții, **bine ar fi ca din fondurile de stimulare materială a întreprinderilor — și în primul rînd a conducerilor lor — să se recupereze aceste pierderi generate de cauze subiective — aceasta contribuind la stimularea interesului pentru folosirea cît mai eficientă a fondurilor tehnice.**

Care sînt cauzele unor astfel de situații ? Se constată, în acest sens, că de multe ori neajunsurile apar încă în faza de elaborare a planului de investiții. **Propunerile întreprinderilor privind achiziționarea de utilaje nu sînt în toate cazurile bine fundamentate, nu răspund cerințelor reale ale producției.** Dovezi sînt destule. Iată cîteva. Planul de investiții pe anul 1969 al I.C.M. 8 prevedea achiziționarea unor mijloace tehnice în valoare de 4 126 000 lei, care nu erau necesare producției și la care s-a renunțat în timpul controlului exercitat de organele financiare. În mod asemănător, Trustul 1 construcții-montaj a solicitat nejustificat pentru anul 1969 utilaje de construcții și mijloace de transport de multe milioane lei.

Poate să justifice cu adevărat conducerea I.C.M. 8 situația creată prin lipsa de spirit gospodăresc în angajarea fondurilor statului ? Deși avea în stoc 100 roabe metalice, folosite insuficient sau chiar deloc, unitatea s-a mai aprovizionat în lunile mai, august și septembrie anul trecut cu încă 350 bucăți, care la data controlului erau, de asemenea, inactive. Aceeași întreprindere a achiziționat două semiremorci platformă cu obloane tip S.P.R. 10 cu covîltir, în valoare de 108 000 lei destinate transportului unor materiale specifice și care nu sînt utilizate decît în mică măsură, deoarece ponderea unor astfel de materiale în planul de aprovizionare al unității este redusă.

Exemplele amintite constituie puternice argumente care pledează în favoarea **creșterii răspunderii conducerilor întreprinderilor la elaborarea propunerilor pentru achiziții de mijloace tehnice și a organelor lor tutelare la examinarea și aprobarea acestor cereri.** Din controalele făcute pe șantiere s-au constatat, însă, și unele cazuri de stagnări în funcționarea utilajelor și mijloacelor de transport determinate de absențele nemotivate ale personalului de exploatare și deservire (șantierele 8 059, 8 060, 803 ale I.C.M. 8, șantierele C.I.L. Pipera, Slobozia, Institutului politehnic ale Trustului 1 construcții-montaj).

În alte cazuri s-au înregistrat imobilizări în reparații ale utilajelor și mijloacelor de transport pe perioade mai mari decît cele normate, din cauza neajunsurilor în aprovizionarea cu piese de schimb, în organizarea muncii, în respectarea disciplinei la locul de producție. La Trustul 1 construcții-montaj, pentru repararea unui număr de 165 utilaje și mijloace de transport s-a depășit durata normată cu peste 5 000 zile, iar la I.C.M. 8 din 94 cazuri cu peste 7 000 zile, ceea ce a influențat nefavorabil planul de transporturi cu aproape 28 000 tone, iar cheltuielile de producție cu amortismente de peste 130 000 lei, aferente perioadelor de întîrziere — care implicit au scumpit lucrările de investiții.

Nu se poate trece cu vederea nici faptul că în unele întreprinderi bucureștene nu există o suficientă preocupare pentru redistribuirea mijloacelor tehnice inactive. Uneori nici măcar nu sînt declarate disponibile toate utilajele ce nu sînt necesare, situație ce s-a constatat la stația de utilaj transport a I.C.M.-8. Ea nu a dat disponibile 3 silozuri pentru ciment și 21 generatoare, precum și aparataj în valoare de 99 000 lei, neadecvate profilului întreprinderii, dintre care 3 megametre în valoare de 27 000 lei, nefolosite din 1965.

La conferința organizației de partid a municipiului București, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat : **„Nu ne putem permite luxul să ținem utilaje nefolosite“.** Iată de ce considerăm că **ar fi util să se studieze oportunitatea înființării — mai întîi experimental — a unui colectiv restrîns în cadrul Băncii Naționale sau Băncii de Investiții, căruia să i se atribuie sarcina de a organiza și soluționa problema utilajelor disponibile și a coordona redistribuirea acestora.** Pe alt plan, socotesc că acum este momentul — după cum se știe au loc adunările generale ale salariaților — ca conducerile întreprinderilor bucureștene să analizeze cu maximă răspundere căile de reactivare a tuturor fondurilor tehnice, să stabilească măsuri concrete care, aplicate cît mai repede, să ducă la integrarea în producție a acestor valori materiale ale statului.

Emil CIOFLAN
directorul Direcției de control și revizie pentru municipiul București din Ministerul Finanțelor

GENERALIZAREA EXPERIMENTĂRII NOULUI SISTEM DE SALARIZARE ȘI MAJORAREA SALARIILOR

MĂSURI CARE TREBUIE FOLOSITE DIN PLIN PENTRU CREȘTEREA PRODUCTIVITĂȚII MUNCII ÎN INDUSTRIA UȘOARĂ

În continuarea acțiunii de îmbunătățire a sistemului de salarizare și majorare a salariilor, în conformitate cu hotărîrea plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din octombrie 1967, după recenta hotărîre a Consiliului de Miniștri prin care se aprobă generalizarea experimentării noului sistem de salarizare și majorarea salariilor în toate întreprinderile republicane din ramura industriei alimentare, iată că în presa de ieri s-a dat publicității o nouă hotărîre a Consiliului de Miniștri privind generalizarea experimentării noului sistem de salarizare și majorarea salariilor în toate întreprinderile republicane din ramura industriei ușoare.

Corespunzător acestei hotărîri, salariile muncitorilor, inginerilor, economiștilor, tehnicienilor și funcționarilor din industria ușoară urmează să fie majorate în medie cu 11,5 la sută, ceea ce reprezintă anual un spor de salarii de circa 480 milioane lei ; împreună cu majorarea salariilor mici, efectuată în anul 1967, se asigură pe ansamblu o creștere în medie de 15,2 la sută în 1969. De această creștere a salariilor beneficiază un număr de peste 320 mii salariați, ale căror venituri vor fi anual mai mari cu aproximativ 600 milioane lei, față de cele realizate înainte de 1 august 1967.

Iată-ne la „fața locului“, în prima întreprindere bucureșteană vizitată, **FABRICA DE ÎNCĂLȚĂMINTE „PIONIERUL“.**

— Anual, salariații fabricii noastre vor primi în plus circa 3,6 milioane lei — ne relata tov. **Constantin Pîrvuleț**, inginer șef adjunct la această întreprindere. Acest însemnat spor va stimula și mai mult creșterea preocupării colectivului în mobilizarea rezervelor de care dispunem pentru obținerea unor rezultate economice superioare.

Ne-am notat și cîteva date. Anul trecut s-au produs peste plan 76,5 tone piei tari, 6 700 mp piei moi, peste 3 000 perechi încălțăminte. Noul an a început sub același semn favorabil : numai în luna ianuarie s-au obținut suplimentar 750 perechi încălțăminte și 2,3 tone talpă.

— Problema centrală a activității fabricii noastre constă în înnoirea completă a sortimentației și creșterea calității producției, a productivității muncii — ne spunea tov. **Gavril Hurloi**, șeful atelierului de creație. În aceste zile se desfășoară contractările cu comerțul. Noi ne-am prezentat cu 208 modele moderne complet noi. Vrem să răspundem cît mai deplin cerințelor din ce în ce mai exigente ale cumpărătorilor.

— O îmbunătățire calitativă se cere realizată și în munca noastră, a personalului tehnico-administrativ — a intervenit tov. **Ecaterina Domnișanu**, de la serviciul desfacere. Hotărîrea partidului și guvernului se adresează tuturor lucrătorilor din industria ușoară și, de aceea, prin operativitate și exigența cu care ne îndeplinim fiecare, la locul său, sarcinile încredințate răspundem încrederii ce ni se acordă.

Aceeași atmosferă de lucru, de concentrare asupra realizării ireprosabile a planului am întîlnit și la o altă întreprindere : **FABRICA DE CIORAPI „BUCUREȘTI“.** Aici, tov. director **Ion Patrichi**, ne spunea :

— În 1968, trei din patru locuitori ai României au purtat ciorapi fabricați în întreprinderea noastră. Recenta hotărîre a Consiliului de Miniștri ne găsește în plin efort pentru îndeplinirea sarcinilor ce ne revin în acest an. Planul de export va crește cu 80,5 la sută, iar productivitatea muncii cu 2,7 la sută, fără a epuiza posibilitățile în acest domeniu. Noua măsură, care ne vizează direct, va constitui însă un imbold puternic pentru ca realizările să depășească prevederile.

Așa cum ne spunea tov. **Adalciza Niculescu**, inginer șef al fabricii, măsurile de organizare științifică a producției și a muncii vor cunoaște în acest an un avînt și mai sustinut. Printre altele, se vor mecaniza operațiunile de detașat pete, se va dubla capacitatea de vopsit, iar mecanizarea operațiunilor de formare a ciorapilor — anul trecut în experiment doar — va fi extinsă, permițînd creșterea productivității muncii.

Mulțumirea maistrului **Valentin Florescu** e dublă. „De la 1 februarie salariul va cunoaște un important spor. Mai înainte, la 8 ianuarie, am fost numit șeful sectorului II tricotat ciorapi, adică acolo unde, acum 20 de ani, am început că lucrez ca muncitor necalificat. Am studiat, am învățat, mi-am ridicat continuu calificarea. Este ceea ce îndemn pe toți cei ce lucrează în sectorul II — dintre care aproape o treime au învățat meserie sub mîna mea : creșterea calificării. De altfel, caracteristic pentru noua hotărîre este acordarea unor nivele mai mari de încadrare tarifară, tocmai acelora cu o categorie de calificare mai ridicată, care manifestă răspundere sporită și au o productivitate mărită în realizarea planului“.

La **FABRICA DE PIELE ȘI ÎNCĂLȚĂMINTE „CLUJANA“**, hotărîrea referitoare la generalizarea experimentării noului sistem de salarizare și majorarea salariilor a produs o vie satisfacție, aceasta fiind apreciată ca o măsură care dovedește încă o dată grija partidului și statului nostru de a pune în aplicare prevederile Congresului al IX-lea al partidului și Conferinței Naționale cu privire la creșterea nivelului material și cultural al poporului.

— Important este că noua hotărîre — ne spunea maistrul **Alexandru Silvășan** din atelierul de stanțat talpă — leagă mai strîns salarizarea de rezultatele din producție ale fiecăruia. Deosebită este și prevederea de a se ține cont de vechimea în producție, nu numai pentru a stăvili „migrările“ dintr-o întreprindere în alta, ci și pentru cantitatea și calitatea producției. În secția în care lucrez, muncitorii cu o vechime mai mare de 5 ani nu ne pun niciodată probleme. Muncitorii cu calificare înaltă și cu vechime economisesc lunar între 200—300 kg de talpă. Față de aplicarea noii hotărîri, vom răspunde prin rezultate și mai bune în producție.

Ana Maria Mathe, o tînără muncitoare de la atelierul de cusătorie, comentînd această hotărîre, spunea : „Aplicarea ei sporește răspunderea fiecăruia la îndeplinirea sarcinilor de producție. Numai o disciplină severă a muncii, utilizarea integrală a capacităților de producție, ne pot da satisfacția că ne-am făcut pe deplin datoria. La noi în fabrică lucrează în prezent foarte mulți tineri, unii proaspăt angajați. Cu toții avem la îndemînă o tehnică modernă, pentru care statul a cheltuit sute de milioane lei. Trebuie să o folosim cu grijă și, mai ales, cu productivitate înaltă. Pentru aceasta trebuie să învățăm bine meseria“.

— Faptul că pe lîngă cîștigul lunar se vor acorda premii anuale (gratificații) legate de depășirea, prin efortul propriu, a beneficiilor planificate — declara ing. **Alexandru Fabian**, de la tăbăcărie — va mobiliza întregul colectiv pentru ridicarea eficienței economice a întreprinderii. Mă bucur că în cazul nostru, al tăbăcarilor, se ține seama de specificul profesiei, stimulînd-o și pe această cale. Majorarea salariilor este un efort mare din partea statului, ce trebuie răsplătit prin fapte în producție.

Ne-am adresat și tov. **Nicolae Ciovîrnache**, director economic, care ne-a relatat că cei circa 7 000 de salariați ai întreprinderii vor beneficia de un spor de salariu — în acest an — de circa 9 milioane lei. Răspunsul lor : îndeplinirea angajamentelor luate privind depășirea planului la producția globală cu 6 milioane lei, la producția marfă vîndută și încasată cu 8,5 milioane lei, economisirea de materii prime și auxiliare din care să se poată confecționa cel puțin 10 000 perechi încălțăminte, livrările suplimentare la fondul pieței.

Dan MATEESCU
Alexandru MUREȘAN

Adunarea salariaților de la fabrica de ulei „Unirea“-Iași

Luînd cunoștință cu vie satisfacție de hotărîrea Consiliului de Miniștri referitoare la generalizarea experimentării noului sistem de salarizare și majorarea salariilor în industria alimentară muncitorii, tehnicienii, economiștii și inginerii **FABRICII DE ULEI „UNIREA“ IAȘI** s-au întrunit în adunări de lucru, pe schimburi, cu care prilej au analizat temeinic posibilitățile de valorificare a noi rezerve interne.

— Rețin din noua hotărîre că salariul nostru mult mărit se leagă mai bine, mai direct de cantitatea și calitatea producției, de eficiența ei, de contribuția fiecărui muncitor și salariat în parte la îmbunătățirea activității întreprinderii — spunea maistrul **Ion Chiorăscu**, de la secția rafinărie-îmbuteliere. Specificul muncii noastre ne permite să producem — dacă sîntem bine aprovizionați cu materie primă și materiale — cantități suplimentare, în continuă creștere, de produse alimentare destinate consumului populației. În secția noastră, toți ne străduim să folosim din plin capacitățile de producție și, în ultimul timp, prin definitivarea inovației la mașina de umplere a sticlelor de 1/2 litru tip bere s-a creat posibilitatea să realizăm la un nivel superior indicatorul producție marfă vîndută și încasată.

Operatorul **Lupu Costache**, de la rafinărie, analizînd în același spirit de răspundere rezervele de la locul său de muncă, a spus printre altele :

— În urma aplicării noii hotărîri, eu voi primi un salariu de circa 1 540 lei față de 1 224 lei, cît am avut pînă acum. Mă simt puternic angajat să-mi aduc o contribuție și mai mare la valorificarea rezervelor interne din întreprindere, la realizarea sarcinilor de plan, să manifest o înaltă disciplină în muncă.

Sintetizînd propunerile și angajamentele ce și le-au luat muncitorii, tehnicienii, economiștii și inginerii de la „Unirea“, ing. **Gherasim Crusos**, directorul fabricii, a precizat :

— Întregul nostru colectiv, pe deplin satisfăcut de noua hotărîre, analizînd cu simț de răspundere rezervele de care mai dispunem, se angajează să gospodărească mai bine materiile prime și materialele, să sporească mai accentuat productivitatea muncii, obținînd economii suplimentare de zeci și sute de mii de lei. Deși prevederile planului în noul an sînt cu mult îmbunătățite față de realizările din 1968, noi nu ne mulțumim cu aceste sarcini. Ca urmare, ne-am reînnoit angajamentele luate în cinstea celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei și a celui de-al X-lea Congres al P.C.R.

Într-o atmosferă de vie însuflețire și entuziasm, colectivul fabricii ieșene a adoptat o telegramă adresată C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, în care se spune, printre altele :

„Mulțumim încă o dată grijii partidului și guvernului pentru îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă, pentru aplicarea noii hotărîri de stat privind generalizarea noului sistem de salarizare și majorarea salariilor. Aceste prevederi ne îndeamnă să organizăm mai bine producția și munca, să folosim mai judicios mașinile și instalațiile, să sporim volumul de produse alimentare destinate aprovizionării populației“.

Manole CORCACI
corespondentul „Scînteii“

ÎN DOUĂ COOPERATIVE AGRICOLE VECINE

„SECRETUL“ DEZVOLTĂRII INEGALE ÎN CONDIȚII SIMILARE

Practica agriculturii noastre socialiste dovedește că, în anumite condiții pedoclimatice și social-economice în care își desfășoară activitatea unitățile agricole, unele dintre acestea obțin, an de an, rezultate economice tot mai valoroase, pe cînd altele stagnează, realizările lor fiind cu mult sub posibilități. De exemplu, în comunele **Bosanci și Udești**, județul Suceava, deși condițiile de producție, sol, climă și social-economice sînt absolut identice, rezultatele obținute și, implicit, puterea economică a cooperativelor agricole respective diferă foarte mult. Cauzele ce determină această situație sînt, în realitate, mult mai profunde decît „salvatoarea“ dar neîntemeiata teză a condițiilor pedoclimatice și social-economice diferite. Analizînd mai profund lucrurile reiese limpede că asemenea factori ce sînt prezentați drept obiectivi, devin simple motivări subiective care ascund serioase defecțiuni în organizarea producției și a muncii, în conducerea generală a treburilor obștești.

Referindu-ne, în primul rînd, la rezultatele economice, între cele două cooperative agricole vecine se constată diferențe apreciabile la producția vegetală și animală. De exemplu, la cultura grîului, la cooperativa agricolă din Bosanci s-a obținut o producție mai mare cu circa 500 kg la hectar decît la cooperativa agricolă Udești, 8 000 kg la cultura cartofului și de 10 000 kg la sfecla de zahăr. În raport cu nivelul producției vegetale și animale, diferă mult veniturile bănești și, implicit, valoarea zilei-muncă, care este de 25 lei la Bosanci și de numai 15 lei la Udești. Rezultatele slabe obținute, ca și puterea economică redusă a cooperativei agricole din Udești denotă existența unor neajunsuri ce stau la baza acestei situații.

Aici, singura explicație care se dă acestor rezultate ar fi condițiile grele create de seceta din anul trecut. Dar seceta și-a pus amprenta pe toată zona în care se află situate aceste unități. Cauzele recoltelor slabe și ale veniturilor mici sînt mult mai profunde și decurg, în parte, din organizarea slabă a producției și a muncii, care a avut urmări negative în ce privește pregătirea terenului și efectuarea lucrărilor de întreținere a culturilor. În condițiile mai grele ale anului trecut au ieșit pregnant în evidență simțul gospodăresc, pregătirea cadrelor tehnice și a consiliilor de conducere a cooperativelor agricole, conștiinciozitatea și hărnicia cooperatorilor. Într-adevăr, dacă la Bosanci, participarea la munca a cooperatorilor s-a făcut în procent ridicat, iar lucrările de întreținere a culturilor au corespuns cerințelor, nu același lucru se poate spune și despre cooperativa agricolă din Udești. Aici, de exemplu, din 1 500 cooperatori apți de muncă au lucrat efectiv numai circa 900. Această situație ca și organizarea defectuoasă a forței de muncă existente au dus la neefectuarea unor lucrări agrotehnice absolut necesare culturii cartofului și a sfeclei de zahăr, fapt ce s-a soldat cu pierderi însemnate de recoltă. Consiliul de conducere din această unitate nu a luat măsuri corespunzătoare pentru organizarea temeinică a muncii în cadrul brigăzilor și echipelor. Ca urmare au avut loc manifestări de dezorganizare a muncii, de indisciplină, care au dus la întîrzierea unor lucrări agricole, la o calitate necorespunzătoare a acestora.

Dezvoltarea celor mai potrivite ramuri de producție care să asigure rezultate economice superioare și să ducă la îmbinarea intereselor cooperatorilor cu cele ale statului prezintă o mare însemnătate pentru bunul mers al fiecărei cooperative agricole. După cum ne spune tov. **IoanIțcuș**, inginer agronom la cooperativa agricolă din Bosanci, pe lîngă cultura cerealelor și a plantelor tehnice au fost extinse zootehnia, pomicultura și legumicultura, ca și ramurile anexe. De pe urma acestora cooperativa obține importante venituri bănești care în anul ce a trecut se cifrează la peste 3 milioane lei. În această privință, la cooperativa vecină se înregistrează deficiențe serioase. Deși există condiții propice dezvoltării și extinderii sectorului pomicol și a culturii arbustilor : zmeur, coacăz negru și cătpșun, la Udești aceste culturi sînt ca și inexistente. Tov. **Petre Cimpoeșu**, președintele cooperativei, încearcă să demonstreze că nu s-a extins cultura pomilor și arbuștilor fructiferi întrucît ar necesita lucrări costisitoare de împrejmuire. În schimb, consiliul de conducere și inginerul agronom preconizează înființarea unei plantații viticole, de a cărei reușită, în această zonă nordică, se îndoiesc pînă și cei mai credincioși simpatizanți ai lui Bachus. Și în alte domenii se constată neconcordanțe în stabilirea unor direcții optime de dezvoltare care să permită creșterea continuă a puterii economice a cooperativei. În această zonă cultura cartofului și a sfeclei de zahăr prezintă cel mai înalt grad de adaptabilitate la condițiile locale de sol și climă. În același timp, ele sînt și culturile care asigură cele mai mari venituri din ramura producției vegetale. De exemplu, la cooperativa agricolă din Bosanci, din 5 109 000 lei venituri bănești, obținute în 1968, în ramura producției vegetale, 3 362 000 lei provin numai de la cultura cartofului și a sfeclei de zahăr. Cu toate acestea, la cooperativa agricolă din Udești, în structura suprafețelor cultivate, cartofii și sfecla de zahăr au o pondere redusă. Din 955 ha, teren arabil, cartofilor și sfeclei de zahăr le revin numai 21 la sută.

Pentru cooperativa agricolă din comuna Bosanci, sectorul zootehnic reprezintă ramura de producție ce asigură venituri bănești mari și constante. La Udești însă, rezultatele obținute nu exprimă posibilitățile reale ale dezvoltării acestei importante ramuri. Aici, din cauza alimentației necorespunzătoare și a spațiului limitat de adăpostire a celor 370 taurine, producția de lapte obținută anul trecut a fost de numai 1 650 litri pe cap de vacă în loc de 1 950 litri cît era planificat. De altfel, baza furajeră pentru anul care a început n-a fost asigurată în totalitate : doar 25 la sută la fîn, 41,9 la sută la grosiere și 36,2 la sută la concentrate. În timp ce cooperativele agricole vecine au dezvoltat creșterea și îngrășarea porcilor, obținînd rezultate foarte bune, cea din Udești a neglijat acest sector. Este de neînțeles care au fost criteriile pe baza cărora la Udești s-a restrîns creșterea porcilor, știindu-se că, în zona respectivă, aceasta este o îndeletnicire veche care dă rezultate foarte bune.

Din această analiză succintă a situației economice a celor două cooperative agricole, aflate în aceleași condiții naturale, reiese limpede că dezvoltarea lor inegală se datorește unor cauze subiective. Rămînerea în urmă a cooperativei din Udești este un rezultat firesc al organizării defectuoase a muncii în cadrul brigăzilor și al echipelor. De asemenea, structura necorespunzătoare a suprafețelor cultivate, ca și a efectivelor de animale, este una din cauzele rezultatelor economice slabe pe care le-a obținut această cooperativă. Acum, cu ocazia întocmirii și discutării în adunarea generală a planurilor de producție pe 1969 este necesar ca Uniunea județeană a cooperativelor agricole de producție și Direcția agricolă județeană să acorde un sprijin mai substanțial consiliului de conducere din cooperativa agricolă Udești în scopul lichidării deficiențelor semnalate pentru creșterea și întărirea continuă a puterii economice și a avutului obștesc.

Ing. Aurel PAPADIUC

ORGANIZAREA INDUSTRIALĂ A ZOOTEHNIEI

(Urmare din pag. I)

de scroafe se vor putea obține și crește în plus zeci de mii de purcei.

Specialiștii departamentului I.A.S. și cei din complexele industriale au găsit modalități de economisire a nutreturilor combinate cu circa 30 la sută, în perioada de vară, prin folosirea lucernei verzi și a subproduselor lactate în hrana scroafelor și a tineretului de prăsilă. Se apreciază că numai prin adaosul de lucernă în rație se obțin economii de 10 milioane de lei anual. Economii de aproximativ două milioane de lei, pe fiecare complex, se vor putea obține prin organizarea transportului nutreturilor combinate în vrac, renunțîndu-se parțial la aducerea acestora în saci.

Calculele specialiștilor arată că se pot realiza cîștiguri și mai mari dacă se trece la transportul cîtorva sute de mii de tone de porumb anual direct în complexele industriale, înlăturîndu-se deplasarea lor inutilă la fabricile de nutreturi combinate. În acest scop, la complexele industriale de creștere a porcilor de la Palota-Bihor, Călărași, Caracal și Bonțida-Cluj se amenajează secții de măcinișș.

În complexele de porcine există condiții de ameliorare a fondului genetic al animalelor matcă, de extindere a metodelor moderne de încrucișare industrială între diferite rase — domeniu care necesită un mare efort de concepție și de organizare din partea specialiștilor. Pe această bază se pot rezolva în mod mai eficient multiple probleme privind optimizarea microclimatului în hale și înlăturarea influențelor negative climatice în perioadele de vară și iarnă, în scopul măririi indicilor de reproducție și de creștere în greutate, cu un consum specific de furaje mai redus.

În ansamblul zootehniei industriale o pondere importantă are sectorul avicol. Anul trecut, din acest sector au fost obținute importante beneficii peste plan. Față de rezultatele din primii ani de existență a aviculturii industriale românești, acestea au marcat un progres continuu. Producția medie de ouă pe cap de pasăre a crescut de la 154 bucăți cît era în anul 1963, la 188 în 1965 și la 200 ouă în anul trecut. În aceste complexe, una din cele mai dificile probleme era mentinerea stării de sănătate a păsărilor. Important este că această problemă a fost soluționată în mod ingenios, fără investiții și cheltuieli suplimentare, prin aplicarea principiului popularii și depopulării totale a halelor, însoțite de dezinfecții riguroase.

„Generalizarea principiului popularii și depopulării totale este una din acțiunile de mare eficiență economică — ne spune ing. Stan Tîrlea, director în Departamentul I.A.S. Ne preocupă perfecționarea, în continuare, a tehnologiei de creștere a păsărilor și îndeosebi utilizarea mai intensă a spațiului construit. În acest sens am preconizat măsuri pentru modernizarea actualelor hale și trecerea la sistemul de creștere în baterii etajate. Prin aceasta se creează posibilitatea ca, în aceleași hale, să poată fi crescute de 2,5—3 ori mai multe păsări. Este una din căile cele mai eficiente de mărire a producției avicole. Pe baza extinderii experienței dobîndite la complexul avicol Arad, unde anul trecut s-au obținut 200 tone de carne prin creșterea puilor în grajdurile rămase libere în timpul verii, ca și prin utilizarea mai intensă a spațiilor din halele de tip industrial, anul acesta se vor crește cu cîteva milioane de pui mai mult față de 1968“.

Zootehnia industrială românească s-a îmbogățit în anii din urmă și cu o serie de mari complexe de vaci de lapte și de îngrășare a taurinelor. Pentru îngrășarea în mod cît mai economic a taurinelor, are o mare însemnătate folosirea produselor secundare și a deșeurilor agricole cum sînt cocenii și ciocălăii de porumb, introducerea în rații aureei care acoperă circa 30 la sută din cerințele de proteină ale animalelor. Există însă o mare variație a rezultatelor de la un complex la altul, ceea ce impune măsuri pentru generalizarea metodelor înaintate, rezolvarea cu promptitudine a problemelor legate de funcționarea bucătăriilor furajere care prepară zeci de mii de tone de nutreturi, aplicarea în practică a soluțiilor tehnice de evacuare a dejecțiunilor. În acest sector nu sînt nici pe departe folosite metode avantajoase, de mult cunoscute, legate de organizarea încrucișărilor industriale cu tauri din rase de carne pentru a obține produsi care să realizeze un spor de creștere în greutate, superior, cu un consum specific de furaje redus, cu randament mai ridicat la tăiere și o calitate superioară a cărnii.

În complexele industriale de creștere a vacilor se poate obține lapte la nivelul celui mai scăzut preț de cost și o constanță mai mare a producției datorită producerii furajelor în sistem irigat. Totuși la începutul activității lor, acestea dau pierderi de milioane de lei, așa cum este cazul la Sf. Gheorghe-Covasna, Barbosi-Galați și altele. Pentru trecerea tuturor complexelor de vaci, într-un timp cît mai scurt, pe făgașul beneficiilor este necesară punerea la punct a instalațiilor de mecanizare, creșterea din timp a vacilor în alte unități, în vederea populării complexelor cu efective valoroase, amenajarea terenurilor pentru producerea furajelor în sistem irigat, calificarea îngrijitorilor etc.

Deși s-au obținut rezultate apreciabile, zootehnia industrială este departe de a-și fi epuizat marile rezerve de creștere a producției și a beneficiilor. Este necesar un mai mare efort de concepție din partea specialiștilor pentru definirea căilor de progres continuu, intensificarea în acest scop a conlucrării cu institutele de cercetare și de învățămînt superior agricole, aplicarea metodelor de organizare științifică a producției și a muncii.

Esența socială a compoziției plastice

Protagonist al unui dialog spiritual cu societatea, artistul contemporan este chemat să transpună în limbaj artistic simbolurile unei noi viziuni asupra lumii și vieții, în creații cuprinzătoare, de mare forță emoțională, construind o artă pe măsura lumii în care trăiește, din care face parte.

Universul spiritual al omului contemporan, procesul emoțional și intelectual pe care-l implică, antrenează o fecundă diversificare a modalităților de exprimare plastică. Mai mult ca oricînd, omul societății noastre socialiste se apleacă asupra realității și o transformă; e firesc deci, ca ideile filozofice ale timpului nostru să fie încorporate cu îndrăzneală de artiști într-un domeniu atît de specific senzorial în aparență cum este cel al picturii.

Compoziția, adevărată efigie plastică a realității sociale, comentar despre adevărurile vieții, trebuie să aducă mesajul unei participări, al unei trăiri directe. Este vorba de un mesaj care să vibreze impulsionat de forțele sociale ale lumii contemporane. Pentru ca dincolo de varietatea modalităților compoziționale și tehnice, de interacțiunea dintre concepția compozițională și cea tehnică să fie descifrate temeiurile morale, referințele general umane și profund actuale pe care artistul le proclamă, esențializate, în opera sa.

Reprezentanți de seamă ai artei românești din trecut, situîndu-se în centrul evenimentelor contemporane lor, au transmis prin intermediul imaginii artistice adevărate profesiuni de credință, au apelat la imagini, al căror sens a fost transpus cu mijloace proprii, conform propriei viziuni asupra lumii. N-ar fi decît să amintim compoziții ca „Atacul de la Smîrdan" de Nicolae Grigorescu, „La împărtitul porumbului" de Luchian, „Morții de la Casin" de Stefan Dumitrescu ca și întreaga activitate a unui Octav Băncilă sau Nicolae Tonitza ale căror lucrări au intrat definitiv în conștiința publicului. O bună parte a compozițiilor create de artiștii contemporani contribuie la definirea unei arte care să aparțină acestei țări, acestui popor, răspunzînd astfel măreților momente istorice pe care le trăiește România socialistă. Oglindind aspecte semnificative ale trecutului istoric (Alexandru Ciucurencu: „Ana Ipătescu") sau ale prezentului în continuă transformare („Oțelarii" lui C. Baba sau interioarele de fabrici ale lui H. Catargi) operele acestor prestigioși maeștri ai artei contemporane sînt urmate de o multitudine de alte compoziții consacrate epocii noastre, aparținînd artiștilor mai tineri sau mai vîrstnici.

„Compoziției îi revine rolul de a fixa momentele spirituale ale procesului de transformare a conștiințelor, de a exprima convingător și original participarea omului contemporan la făurirea istoriei, ne-a spus pictorul **Gheorghe Șaru**. Cred că **investigarea realității în cadrul unor ample compoziții nu trebuie făcută în sensul contemplației pure, ci în sensul transfigurării realității la flacăra unor idealuri umane generoase.** Imaginea plastică, detașată de servituțile conformismelor pseudo-academice, detașată de servituțile mimesisului pur, trebuie să tindă spre o exprimare mai sintetică, spre o eliminare curajoasă a detaliilor în scopul identificării emoționale a ideii, a comunicării adevărului în formă sensibilă. Există un mesaj pe care fiecare operă de artă îl conține, mesaj transmisibil și receptat numai în măsura în care sensul strict documentar este dublat de profunde semnificații umane. Privind compozițiile lui El Greco, pe lîngă aportul de ordin strict artistic, încerc adeseori să descifrez mesajul timpului pe care-l aduc lucrările sale, măsura în care a fost tributar epocii, mediului etc.".

Trăind într-un cadru social dat, cu o spiritualitate specifică, hrănită de o tradiție artistică, cu un anumit orizont sensibil și receptiv, artistul a participat dintotdeauna pe coordonate proprii la marile transformări ale epocii sale, folosind creația ca modalitate de cunoaștere atît pentru sine, cît și pentru cei cărora se adresează.

„Viața însăși dirijează pe creatorul de artă spre formele în care sînt concretizate aspirațiile morale și spirituale ale colectivității, precizează pictorul **Gheorghe Ionescu**. Conținutul social-uman se impune din chiar clipa în care artistul pornește la organizarea subiectului său, într-un cadru anume".

„Arta urmărește fenomenele realității și în acest sens fiecărei epoci îi corespunde o artă majoră, în care se exprimă zbuciumul și căutările artiștilor în drumul, ascetic de multe ori, spre cunoașterea și atingerea unora din cele mai vitale probleme ale vieții, a continuat ideea pictorița **Lia Szasz**. Și n-ar fi decît să amintesc continua frămîntare creatoare a unui Rembrandt sau acel foc creator la flacăra căruia s-a consumat întreaga viață a lui Van Gogh. Urmînd rigorilor Evului Mediu, compozițiile Renașterii aduc expresia unui spirit luminat, a unui umanism care corespunde epocii. Cred că în compoziție ar trebui să ajungem la valori egale, care să ne exprime, care să fie expresia timpului nostru. Pentru că arta nu este altceva decît o permanentă descoperire, cred că trebuie să luptăm pentru a rupe vieții încă ceva adevărat, pentru a smulge realității încă ceva".

Există o permanență a culturii, o constantă pe care o regăsim în momentele cele mai semnificative ale istoriei — poziția de artist cetățean, care participă la viață, la frămîntările epocii sale, care luptă pentru promovarea idealurilor înaintate.

„Prin compozițiile lor, marii maeștri din trecut au realizat subiecte al căror miez reflectă genial aceste tendințe. Ele marchează de-a lungul timpurilor spiritul și năzuința societății respective, afirma **Gheorghe Ionescu**. Toate aceste compoziții, desigur, au ca măsură, ca element plastic: omul. Nimic în afară de om nu s-a făcut trainic și mare, pentru că el nu se poate înlocui cu nimic pe acest pămînt".

Spiritul epocii se exprimă deosebit de limpede în imagini artistice de tip epic, monumental. Bidimensionalitatea muralului oferă în acest caz un cadru în care calitățile de gîndire compozițională și de colorit, fără a avea nimic gratuit, se desfășoară ignorînd adîncimea spațiului iluzionistic redată. Este vorba de o reconstrucție a imaginii pe baza elementelor ei semnificative, folosite din nevoia transmiterii cît mai eficace de sensuri și semnificații.

„Arta monumentală e o artă superioară, o artă de progres, a arătat pictorița **Olga Greceanu**, o țintă la care să ajungi cînd ai de decorat o instituție de interes public, un amfiteatru, un spital... De exemplu, dacă trebuie să fie reprezentată o activitate în fabrică, sau la oțelărie, sau la cîmp, trebuie recurs la unitatea reprezentativă a tipului. Îmi trebuie un chip care să-mi sugereze calitatea de muncitor, tipul speciei. Se creează un tip de clasă și o atitudine cu cele mai simple mijloace, și cu aceste tipuri — specifice muncii lor — se creează o compoziție de ordin universal, social. Am credința că nu există subiect din care să nu se poată constitui o compoziție, dar compoziției monumentale îi sînt destinate acele subiecte mari, prin intermediul cărora să poată fi mai bine reliefat eposul vremii, acele atitudini și gesturi specifice care, încadrate contextului social, să dobîndească o sporită forță de evocare, ca și semnificații noi, nebănuite. Subiectele istorice fac parte din ființa mea psihică și pot afirma că marea majoritate a temelor pe care le-am abordat de-a lungul carierei mele artistice au fost cele istorice. Luptele dacilor, ale romanilor, figurile marilor domnitori ai neamului românesc, legenda meșterului Manole, iată doar cîteva teme al căror farmec evocator am încercat să-l redau prin intermediul compoziției murale".

Noutatea se află în primul rînd în realitatea investigată și apoi în felul în care ea este oglindită în artă. Nu este vorba de o opțiune de limbaj, ci de una de sens. Numai amplitudinea vibrațiilor emoționale determină forma de manifestare, fie mai directă și spontană, aproape reflexă, fie mai filtrată, elaborată, decantată. Concentrarea asupra cizelării expresiei plastice nu poate fi apreciată separat de expresia general-estetică, de concepția plastică și socială reflectată în operă. Faptul că limbajul artistic se adecvează conținutului ideologic emoțional pe care urmează să-l transmită este demonstrat de o serie de compoziții prezente în recenta expoziție bienală de artă plastică. Și n-ar fi decît să amintim doar lucrările cîtorva artiști, ca Ion Bițan, Vladimir Setran, Viorel Mărgineanu, Lucia Ioan, Traian Brădean, Vladimir Zamfirescu, mărturii ale transformării sentimentului general al existenței în opere de intensă vibrație care trăiesc prin stringența expresiei plastice.

„În compozițiile pe teme contemporane nevoia de a concentra, de a condensa în imaginea artistică impresii, reflecții, grave interogări filozofice, semnificații umane profunde impun adesea recurgerea la sinteze expresive, la abrevieri cu inedite posibilități sugestive, la simbol", a spus **Gheorghe Șaru**.

Este deci vorba nu de o reflectare brută a elementelor realului, ci de o activitate de ierarhizare, de selectare a esențialului de neesențial, pentru a lumina artistic ceea ce e semnificativ. Dar pentru a ajunge aici este în primul rînd necesară o cunoaștere aprofundată a vieții în dezvoltarea ei plenară pe linia progresului social, astfel încît lucrările să răspundă posibilităților și cerințelor omului de azi. Din păcate, ultimele expoziții reflectă doar parțial această preocupare a creatorilor, oglindind o prea restrînsă aplecare a artiștilor spre temele contemporane. Unele nereușite în această privință, izvorîte poate dintr-o accentuare excesivă a faptului pictural în sine sau dintr-o înțelegere aproximativă a semnificațiilor temei, nu trebuie să constituie impedimente în dezvoltarea acestui gen cu atît de ample ecouri sociale.

„În privința numeroaselor compoziții cu tematică socială făcute la noi în ultimul timp, a adăugat **Lia Szasz**, insuficiente sînt acelea care să rămînă ca valori artistice. Or, valoarea lor numai documentară, de înregistrare a unor evenimente, nu le absolvă de calitatea artistică. Mi se pare că drumul cel mai greu este și cel mai frumos prin satisfacția ce ți-o dă în cazul în care reușești să-l duci pînă la capăt. Drum greu, de la bun început, cu toate dificultățile ce le implică o compoziție cu tematică social-istorică, drum greu datorită și necesității de a depăși convenții pe care ni le-am creat noi, artiștii. Ceea ce trebuie să aibă un artist însă este tăria în crezul lui, în ceea ce propune privitorului. Compoziția cu tematică își propune să transmită un mesaj printr-un limbaj plastic, așadar toate acele legi ale compoziției de culoare, formă, linii, trebuie dirijate pentru a transmite un anumit mesaj și nu altul".

Valențele intelectuale și afective ale compoziției, forța ei sugestivă, adecvarea cît mai perfectă la scopul urmărit constituie și o chestiune de meșteșug, de îmbinare a calităților de gîndire compozițională și de colorit. Mijloacele de exprimare plastică, limbajul, știința folosirii materialului ales pentru a realiza efectul optim sînt condiții obiectiv necesare.

„Prin acea fuziune fericită între elementele compuse, peste care lumina și spațiul respiră adevărul și viața, artistul își mărturisește crezul", a spus **Gheorghe Ionescu**.

Numai disciplina severă a lucrului, respingerea tentației facile a spectaculosului pot duce la crearea acelor lucrări care să reprezinte cu adevărat gradul de maturitate artistică al creatorului, capacitatea sa de a vorbi lapidar, dar elocvent despre realitățile epocii contemporane.

Anchetă realizată de
Marina PREUTU

artiștilor mai tineri sau mai vîrstnici.

Obligații neonorate în relația TEATRU-DRAMATURGIE

puncte de vedere

Fac parte dintr-un teatru care și-a făcut o continuă preocupare, o datorie de onoare, din a sluji, a promova și a revalorifica dramaturgia originală.

De asemenea, în puținii mei ani de meserie, mai mult de jumătate din activitate mi-am închinat-o aducerii pe scenă a textelor românești. Iată deci două motive, dacă este nevoie de motive, care mă îndreptățesc să analizez unul din aspectele deficiente — în momentul de față — ale vieții noastre artistice și anume penuria de texte contemporane de înaltă calitate artistică, de profundă semnificație socială; a acelor texte care să fie apte de a crea spectacole deosebite, adevărate jaloane în timp ale vremilor ce le trăim.

Acum cîțiva ani au fost îngropate într-un imens conteiner obiecte și lucrări care au fost considerate că ar reprezenta civilizația contemporană. Printre acele obiecte au fost puse cîteva filme și texte literare, opere care după părerea juriului ce le-a selectat puteau da peste timp, celor ce vor căuta aceasta, o cît mai fidelă imagine a secolului nostru.

Păstrînd proporțiile, dar aplicînd același raționament, vom constata că în special în ultimii ani literatura, plastica, muzica românească, pentru a ne ocupa doar de aceste domenii, pot oricînd crea remarcabile jaloane ale creației românești. Ele pot oferi oricînd reale documente prin care să se reconstituie gîndurile, aspirațiile și frămîntările creatoare ale țării noastre. Din păcate, puținele piese românești scrise și jucate în ultimii ani nu reușesc întru totul să dea o imagine relevantă a vremilor pe care le trăim. Ele sînt, în mare parte, ori cantonări într-un trecut ce se vrea istoric, care narează de multe ori didactic povești cu voievozi, ori piese neconvingătoare de pretinsă factură contemporană. În fața unei atari situații nu poți să nu te întrebi care e cauza; și oricît de neplăcut ar fi să analizezi acestea în scris, după părerea mea socot că principalii vinovați sîntem noi, oamenii de teatru.

Sîntem vinovați în primul rînd pentru că am sprijinit și creat de multe ori falși dramaturgi. Cedînd impulsurilor izvorîte este adevărat din cele mai bune intenții ale directorilor noștri sau cîte o dată cedînd propriilor noastre orgolii am acceptat să montăm texte slabe, nesatisfăcătoare, neîmplinite artistic, neadevărate, facile. Am înconjurat cu întregul nostru arsenal al iluziei teatrale aceste texte, le-am asigurat cele mai bune forțe actoricești și așa, bine ambalate, slăbiciunile literare au apărut puțin evidente — iar autorul devenea „celebru" peste noapte. Și iată cum, prin repetare, după un anumit timp am constatat că nu s-a făcut un serviciu teatrului românesc. Numai intransigența artistică, adevărata și riguroasa austeritate a ideilor și valorilor ne pot da, ne pot crea ceea ce dorim cu toții: o adevărată literatură dramatică contemporană, purtătoare a unui mesaj artistic și social în deplină concordanță cu idealurile societății noastre socialiste. Orice concesie făcută chiar din dorința lăudabilă de a juca cît mai multe piese românești poate deveni inversul telului propus. Numai exigența, numai autocontrolul cel mai riguros sînt adevărații motori ai calității și pot constitui motorul întregii noastre literaturi dramatice.

În locul comodelor lamentări „ne trebuie în repertoriu o piesă originală", lamentări prezente deseori în discuțiile „creatoare" ale teatrelor noastre, noi, oamenii de teatru, nu am găsit încă acele multiple modalități de a atrage, de a depista și de a promova în suficientă măsură noi nume în literatura dramatică. Avem de făcut mult mai mari eforturi pentru a crea și crește o nouă literatură dramatică românească.

Pînă acum, după jumătatea stagiunii 1968—1969, nici o piesă românească axată pe probleme contemporane în teatrele din Capitală! Iată un deficitar bilanț pentru cei ce sînt chemați să creeze cultura dramatică românească. (Îmi permit, gîndindu-mă la scrierile ultimilor ani, să nu socotesc piese oglindind realitatea noastră în complexitatea ei nici piesa „Nic-Nic", text care prezintă în tonuri roze, vodevilești munca de pe șantierele noastre, și cu atît mai puțin „O casă onorabilă", viziune ciudată de coșmar a unei lumi pestilențiale, care, în mod sigur, nu este lumea noastră).

Teatrul românesc se bucură astăzi de o pleiadă de regizori deosebiți. Succesele diverselor turnee făcute de teatrele noastre în străinătate, invitațiile din întreaga lume adresate regizorilor noștri de a pune în scenă spectacole sînt o dovadă în plus a valorii regiei românești contemporane. Și totuși această excelentă pleiadă a teatrului românesc nu se poate mîndri că a creat prin colaborări sau muncă susținută noi dramaturgi. Un teatru serios trebuie să fie o școală, un laborator, dar totodată și o rampă de lansare a noii literaturi de spectacol, în primul rînd românești. Fiecare dintre oamenii de teatru s-a mulțumit să dea din umeri nemulțumit de lipsurile dramaturgiei originale, dar de făcut nu a făcut nimic sau aproape nimic. Cu ani în urmă exista un cenaclu al regizorilor. Era un cenaclu al celor mai buni regizori de atunci. Adăugînd la numărul celor de atunci pe cei al regizorilor de astăzi, iată ce ușor s-ar putea crea un nucleu al dezbaterilor profesionale legate de problemele stringente ale teatrului românesc și în primul rînd ale piesei românești contemporane.

Dar cea mai de neînțeles atitudine este insuficienta prezență în contemporaneitate a dramaturgilor „consacrați" ai scenelor noastre. Mă refer în primul rînd la acei dramaturgi pe care teatrele noastre, noi, oamenii de teatru, i-am ajutat să devină cunoscuți. Cum răspund ei întregului sprijin ce l-au primit? Care este atitudinea lor de creatori a căror conștiință vibrează la realitățile contemporane? De neconceput este și atitudinea pasivă, așteptarea noastră a oamenilor de teatru. Nu lipsesc scriitorii dornici și capabili să răspundă la comandamentul social, la apelul pulsului contemporan. Să le ieșim înainte, făcînd noi măcar jumătate din drum în întîmpinarea textelor lor. Am așteptat pasivi ca piesele românești să apară. Și dacă am simțit că unii din autorii noștri consacrați sînt obosiți, trebuia să căutăm noi dramaturgi. Mulți dintre scriitorii noștri, printre care unii din creatorii remarcabilelor romane care au înnobilat anul 1968, sînt oricînd capabili, după părerea mea, de a adăuga o dimensiune nouă mișcării noastre teatrale; mișcare teatrală remarcabilă prin spectacole, dar tributară încă prin insuficienta prezență a piesei românești contemporane.

Dinu CERNESCU

Formația de dansuri populare a Casei de cultură a sindicatelor din Piatra Neamț — Foto: **Agerpres**

„Un om pentru eternitate"

cronica filmului

Arareori ecranizarea unei piese dă naștere unui film bun. Nu este o lege, ci doar o constatare. Iar cînd piesa este foarte bună atunci triumful teatrului asupra filmului este aproape sigur. Și totuși piesa lui Robert Bolt „Un om pentru toate anotimpurile" (căci acesta este titlul ei real, ca și al filmului de altfel) cunoaște o curioasă metamorfoză cinematografică. Din extraordinarul ei succes scenic s-a păstrat în film (evident, în afara textului rescris ca scenariu de către autorul însuși) un singur element esențial: interpretul lui Thomas More, Paul Scofield, chemat să transpună pe celuloid personajul care a plonjat din nou (după Shakespeare) Anglia modernă într-o meditație asupra propriei sale istorii (dar a unei istorii privită nu în fastul, în exteriorul ei, ci în lumea și problematica umană). Robert Bolt s-a dispensat însă pentru film de o serie de momente care ar fi putut însemna tot atîtea pierderi de substanță dramatică: discuțiile lui Thomas More cu barcagiul, cu Matthew sau cu călăul. Sînt scene dominate de o înălțime morală, dar traversate și de o corosivă ironie, de sarcasm și suculentă atît verbală cît și imaginativă, toate acestea dezvăluindu-ne în persoana Cancelarului și apoi a osînditului un om care iubea viața ca orice om obișnuit și care acționează nu din asceză și fanatism, ci, dimpotrivă, din convingerea că respectul de sine, în primul rînd, și al normelor de conduită valabile pentru toți cetățenii este semnul calității atît umane cît și civice.

Filmul lui Fred Zinnemann a conturat conflictul dramatic (ceea ce din punct de vedere cinematografic era o condiție) preferînd să lase pe seama unor secvențe de legătură preocupările de frescă, inerente și atît de obișnuite (calul de bătaie al filmului considerat istoric). Zinnemann refuză fresca, exteriorul și montarea istorică (chiar dacă și la el costumul este foarte prezent, iar curtea de la Hampton este bine parcursă de aparatul de luat vederi pentru ca să se intre în acea atmosferă ce o diferențiază de casa mai modestă, mai provincială și mai austeră, a lui More de la Chelsea). Regizorul preferă să pregătească spectatorul pentru marea scenă a procesului, în așa fel încît nu faptul procedural și colecția vestimentară să covîrșească filmul, ci caracterele, ciocnirea dintre ele să domine scena procesului.

Și din această preocupare de a contura conflictul, dezbaterea, se pune în valoare ceea ce este deasupra epocilor și cadrului istoric, dar rămîne profund uman și adevărat: credința într-o idee, convingerea că sacrificiul ideilor morale are, întotdeauna, numai urmări nefaste asupra întregii colectivități. **Un om pentru eternitate** este un film moral pentru că demonstrează cît de abil, de nociv și cu aparență logică pot fi osîndite morala și etica cetățenească de către demnitarii unei monarhii corupte.

Evident, la reușita filmului a contribuit în primul rînd interpretarea (și îmi pare că din acest punct de vedere, dacă mai era nevoie de demonstrat, se vădește o dată mai mult că fără mari interpreți nu se pot face mari filme). Paul Scofield a emoționat lumea cu Thomas More și și-a atras prețuirea pentru că a făcut din filozoful și cărturarul englez un personaj credibil, uman, complex și coerent în toate evoluțiile sale din film. Aparent uscat, și chiar sofisticat (ceea ce ar fi un aspect oarecum diferit și de realitate și de datele din piesă ale personajului), Scofield a demonstrat, în totală concordanță cu viziunea cinematografică, un mare control de sine, o cunoaștere de sine și forța de a avea și de a impune un crez uman, de mare ecou social: respectul de sine și de tot ceea ce este obștesc.

Succesul sau eșecul atîrnau în film de pledoaria acestui personaj. Dar toate personajele filmului lui Zinnemann sînt „lucrate" cu aceeași măiestrie. Cardinalul Wolsey, de pildă, privit într-o concepție holbeiniană de către Orson Welles, ne oferă o primă dispută în film, acesta combătînd, cu arme epicureice apropape, hieratismul și asceza spirituală a lui Morus; Wendy Hiller redă în rolul soției acestuia, Alice, un caracter plin de vigoare; iar Susannah York în rolul fiicei, Margaret, întregește de fapt portretul de familie cu o îmbinare de trăsături: ceva între forța de „leoaică", a mamei și simțul măsurii și prevederii al tatălui.

Nici un personaj sau apariție nu sînt de planul doi sau întîmplătoare. De aceea s-a și bucurat filmul lui Zinnemann de o asemenea unanimă apreciere în lume.

Mircea ALEXANDRESCU

tv

PROGRAMUL I

17,30 — Telex T V.
17,35 — Pentru copii: „Detectivi prin... telescop".
18,05 — Mult e dulce și frumoasă. Emisiune de limba română, realizată de Sorin Stati. Cuprinde: Scriitori contemporani și problema stilului. Interviu cu Fănuș Neagu, realizat de Gh. Bulgăr; Folleton etimologic de Sorin Stati; Negru pe alb; Poșta emisiunii de acad. Al. Graur.
18,30 — Pentru școlari: „Aplauze pentru colegii noștri". Program prezentat de elevii liceelor de muzică și coreografie din Timișoara.
19,00 — Telejurnalul de seară.
19,30 — 2 martie 1969. Din carnetul reporterului.
19,45 — Interpreți de muzică populară: Mia Barbu și Traian Uilecan. Acompaniază o formație condusă de Nicu Stănescu.
20,00 — Tele-enciclopedia. Cuprinde: „Viața" — prezintă prof. univ. Radu Codreanu; Alberto Giacometti; Marea (III); Felis puma concolor.
21,00 — Un invitat pe săptămînă: Margareta Pîslaru.
21,20 — Film serial: SFÎNTUL — „Unde sînt banii".
22,10 — „Triplu salt" — varietăți din lumea circului.
23,00 — Telejurnalul de noapte.
23,15 — Închiderea emisiunii.

Programul II

20,00 — Telex T V.
20,05 — Muzică ușoară: Formația Horia Ropcea.
20,35 — Desene animate.
20,45 — Recitalul de sîmbătă seara: Gabriela Ijac — vioară și mezzosoprana Mihaela Botez.
21,30 — Bis pe 16 mm...: Civilizația greacă; Velasquez.
22,15 — Roman folleton: Forsyte Saga (XX).
23,05 — Închiderea emisiunii.

teatre

● Teatrul de Operetă: **Prințesa circului** — 19,30.
● Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **Becket** — 19,30; (sala Studio): **Topaze** — 19,30.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din bd. Schitu Măgureanu): **Victimele datoriei** — 17,30; **Livada cu vișini** — 20; (sala din str. Alex. Sahia): **Melodie varșoviană** — 20.
● Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **Frumoasă duminică de septembrie** — 19,30; (sala Studio): **Femei singure** — 20.
● Teatrul Mic: **Ingrijitorul** — 20.
● Teatrul Giulești: **Cursa de șoareci** — 19,30.
● Teatrul „Barbu Delavrancea": **Kathleen** — 20.
● Teatrul „Ion Creangă": **Andromaca** — 18,30.
● Teatrul evreiesc de stat: **Orologiul din Praga** — 20.
● Teatrul de Nord Satu Mare — secția română — (în sala Teatrului de Comedie): **Un loc rămas liber** — 20.
● Teatrul „Țăndărică" (sala din Calea Victoriei): **Aventurile lui Plum-Plum** — 17, (sala din str. Academiei): **A fugit un tren** — 17.
● Filarmonica de stat „George Enescu" (sala Ateneului): **Concert simfonic** — 20. Dirijor: Charles Dutoit (Elveția). Solistă: Liana Șerbescu.
● Opera Română: **Don Carlos** — 19,30.

cinema

● **Rio Bravo**: PATRIA — 9,30; 13; 16,30; 20.
● **Feldmareșala**: BUCUREȘTI — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
● **Un om pentru eternitate**: REPUBLICA — 9; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15.
● **Pantoful cenușăresei**: VICTORIA — 9; 11; 13; 15; 17; 19; 20,45.
● **Marele șarpe**: LUCEAFĂRUL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45, FESTIVAL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
● **Expresul colonelului von Ryan**: FEROVIAR — 8,30—16 în continuare; 18,30; 21, MODERN — 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45, EXCELSIOR — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21.
● **Mica romanță de vară**: CAPITOL — 9,30; 11,30; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
● **Becket**: GLORIA — 9; 12,30; 16; 19,30, FLOREASCA — 9,30; 13,30; 16,45; 20.
● **Strigătul**: CENTRAL — 8,30; 21.
● **Aventura**: CENTRAL — 11; 13,30.
● **Noaptea**: CENTRAL — 16; 18,30.
● **Nikolai Bauman**: LUMINA — 9,15—16 în continuare; 18,30; 20,45.
● **Duminică la New-York**: CINEMATECA (bilete la casă): 10; 12,30; 14,30; 16,30.
● **Acuzatul**: UNION — 18.
● **Eu, eu, eu... și celălalți**: UNION — 15,30; 20,30.
● **Vizita conducătorilor de partid și de stat în județele Caraș-Severin, Timiș și Arad; Dacă treci Podul Ponoarelor**: TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
● **Un delict aproape perfect**: GRIVIȚA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,30, AURORA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, TOMIS — 9—15,45 în continuare; 18,15; 20,30.
● **Neînțelesul**: ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,15; 17,45; 20.
● **Ziua în care vin peștii**: BUZEȘTI — 15,30; 18.
● **Împușcături sub spînzurătoare**: BUCEGI — 9—15,45 în continuare; 18,15; 20,45.
● **Planeta maimuțelor**: UNIREA — 15,30; 18.
● **Răpirea fecioarelor**: UNIREA — 20,15.
● **Trei copii „minune"**: LIRA — 15,30; 18; 20,15.
● **Drumul spre Saturn; Sfîrșitul Saturnului**: GIULEȘTI — 15,30; 19.
● **Viva Maria**: PACEA — 15,30; 18; 20,30.
● **Judoka, agent secret**: CRÎNGAȘI — 15,30; 18.
● **Aventurile lui Tom Sawyer; Moartea lui Joe Indianul**: VOLGA — 15,30; 19, FLACĂRA — 15,30; 19.
● **Hombre**: MOȘILOR — 15,30; 18, COSMOS — 15,30; 18; 20,15.
● **Columna** (ambele serii): MUNCA — 16; 19.
● **Căderea imperiului roman**: PROGRESUL — 15,30; 19.

DIALOG CU UN TÎNĂR PRIETEN

(Urmare din pag. I)

neglijență față de ceea ce dumneata, cu trudă și sacrificiu, ai pregătit pentru culcușul oamenilor de mîine...

Iarăși mărturisesc că, pentru noi, nimic nu-i mai reconfortant, mai tonic, mai aproape de răspunsul la marile întrebări ale vieții, decît atunci cînd sîntem încredințați că tineretul intră pe făgașul vieții propulsînd nava progresului spre viitor. Și așa se întîmplă de obicei. Am fost, de multe ori, cu tinerii la muncă patriotică. M-au impresionat entuziasmul, priceperea, devotamentul, grija celor mai mulți, ca treaba să fie bine făcută. În pauză stăteau la sfat cu vîrstnicii, se informau asupra condițiilor de muncă, asupra experiențelor și a învățămintelor dobîndite, asupra îmbunătățirilor ce s-ar putea aduce muncii ca să se efectueze mai cu spor. De aceea poate, și eu și colegii mei, purtăm în suflet amintirea acelor zile ca pe niște comori.

Totuși, se mai întîmplă și altfel. Auzi la cîte o masă la bar: „Bătrînii ăștia n-au făcut nimic. Au dormit în bancă" Sau „Vraca, Manolescu? Calboreanu? Vax! Eu! Eu! Eu — arta, eu — scena eu — modalități noi... Noi, tinerii, adevărații artiști! Noi și numai noi".. De bună seamă, știința și tehnica, arta și civilizația au nevoie de cutezanța și originalitatea tineretului cum are nevoie viața biologică de oxigen. Cu o singură condiție: să nu creadă că lumea începe cu el că predecesorii n-au creat nimic bun; adică să nu-și închipuie că pot respira fără plămîni și gîndi fără creier.

Oricine aude rostită, și mai ales confirmată de fapte, marea dorință a tineretului de a fi ceva, de a se afirma în orice domeniu, se bucură nespus. Și se bucură cu atît mai mult, cu cît vede că și dramul lui de muncă, dramul lui de creație este utilizat, intră în marea componentă a realizărilor viitoare. Am observat — și nu numai eu — că descopăr marele secret al artei noi numai aceia care cunosc adînc tainele de bază ale artei vechi. Așa-i și în știință, și în tehnică, și în orice activitate umană. Experiența miilor de generații, experiența colectivă și individuală dovedește că așa și numai așa se ajunge la marile creații. A denigra sau elimina totul e un teribilism sec și stupid, antisocial, antiprogresist, deși vrea să afirme „ultraprogresismul".

Avem un tineret bine educat, politicos, respectuos. Realmente nu îmbătrînești, știindu-l umăr lîngă umăr cu tine. Dar se mai întîmplă și altfel... Acum cîțiva ani, într-un teatru de vară de pe tărmul mării se anunțase spectacolul unei echipe de tineri studenți de la Institutul de teatru din București. Spectacolul n-a început nici la 20, nici la 21, nici la 21,30. Impacientat, publicul a aflat că „artiștii", ofensați pentru nu știu ce fleac în legătură cu cazarea, s-au plasat în gară, așteptînd trenul să plece acasă. Nu le-a păsat nici că în primele scaune așteptau cîteva ilustre figuri ale scenei noastre și chiar cîțiva dintre profesorii lor, în frunte cu maeștrii Costache Antoniu și Radu Beligan. A fost nevoie de intervenția directă a profesorilor, cu autoritatea lor, ca tinerii „artiști" să vină din gară și să urce pe scenă, să-și desfășoare programul în fața unor spectatori pe drept cuvînt ofensați. Am auzit atunci multe cuvinte aspre la adresa tinerilor actori. Dar nu pot să uit vorba înțeleaptă rostită de pe scenă de Radu Beligan, ca un preambul la scuza pe care și-a cerut-o fată de public reprezentantul echipei culpabile: „Tineri confrați, înainte de a vă fi inițiat în tainele artei scenice ar fi trebuit să aflați, să vă însușiți, să vă pătrundeți de un mare și esențial adevăr: simpatia și stima publicului se cuceresc greu și se păstrează și mai greu. A fi îngrat ori necuviincios cu spectatorul înseamnă, de fapt, a te sinucide ca artist".

Îmi ridic cu respect pălăria în fața tînărului cu adevărat tînăr, dornic de nou, de originalitate. Cu o singură condiție: să-l călăuzească buna credință, sinceritatea, adevărul. Rău este cînd se caută acest nou fără a se ține seama de vechile cuceriri, cînd sînt nesocotite, fără discernămînt, munca și realizările înaintașilor. Rău este cînd, proclamînd noul, fără ca acesta să fie în adevăr nou, îți creezi o lume iluzorie, crezînd falsa ipostază de centru al pămîntului, crezi c-ai descoperit... ou lui Columb și-ți rîsipești energia și viața ca să ajungi, istovit și stors, la niște rezultate la care societatea ajunsese de mult.

Tudor Musatescu arunca o poantă, mai deunăzi: „o generație care nu-și recunoaște antecedenții, n-are actele de stare civilă în regulă". Pentru ca tineretea să fie în adevăr tînără, trebuie să fie permanent flancată de tot ce-i pot da maturitatea, senectutea — material și spiritual.

Din cronica marilor realizări ale socialismului

GRIVIȚA într-o dimineață însorită...

reportaj de Eugen BARBU

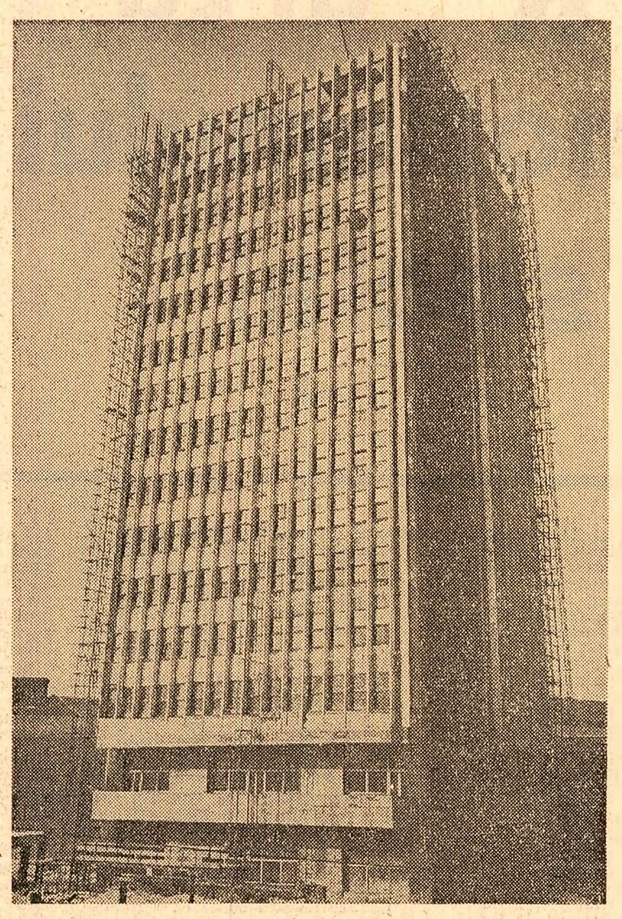

(Foto : Gh. Vințilă)

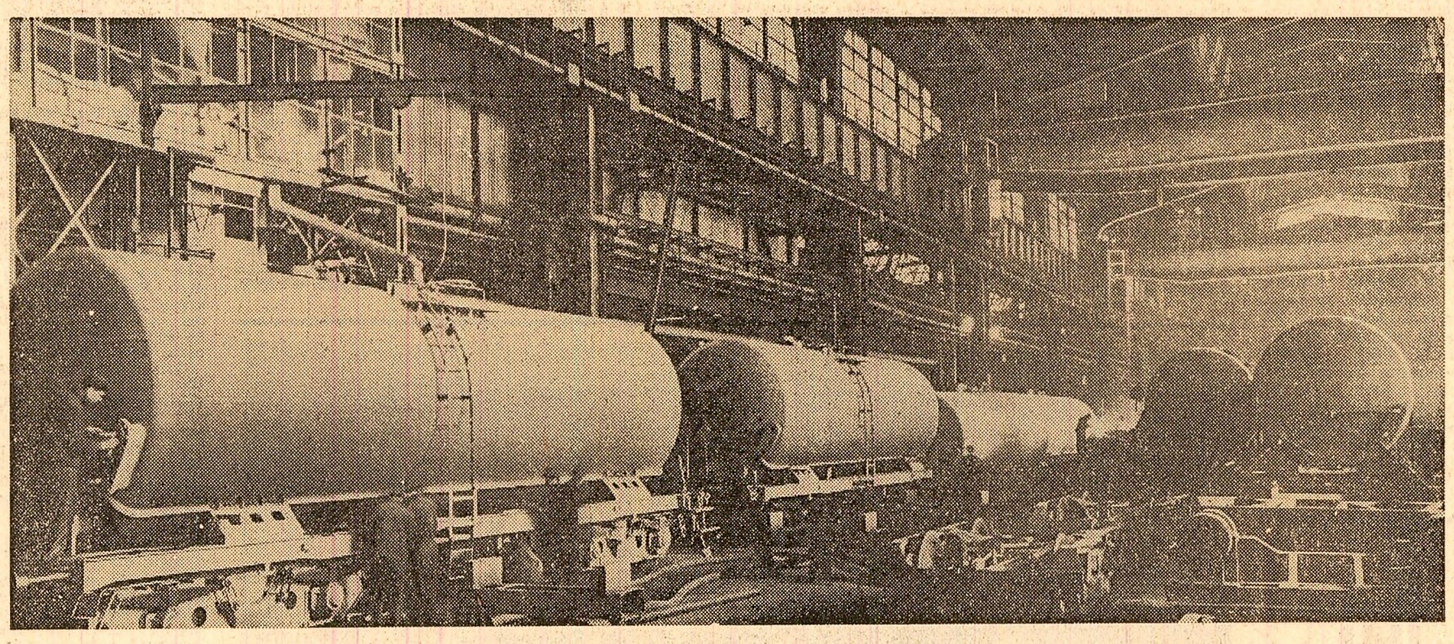

Dimineață însorită de iarnă...

Sînt aproape 15 ani de cînd am scris primul reportaj. Privesc la însoțitorii mei și mă gîndesc ușor melancolic la acea primă călătorie a mea. Aveam, tot așa, un carnet cu foi imaculate în buzunarul drept, umblam tot cu o mașină, tot cu un fotograf și cu un amic. Ce iute trece vremea...

Sînt tentat de foarte multe ori să plec în locuri cunoscute pentru că știu că nu mă voi întoarce niciodată cu traista goală. Reluarea contactelor, ca să spun așa, se face într-un mediu familiar. Iată bătrînul turn al Primăriei Sectorului 8. Doi ani i-am privit de la fereastra liceului străjerul de bronz, în timp ce Drăgoescu, *de latină*, psalmodia din Horațiu. Pe aici, prin jur, se află un vechi cimitir evreesc, cîteva ulicioare pavate cu pietre de rîu și bulevardul Banu Manta, vechea arteră secretă a evadărilor mele spre *centru*. Un parc unde primăvara făceam antrenamente asidue la atletism, între două lecții cu puștii pe care-i meditam... la matematică. Dincolo de teritoriul plin de frunziș și bănci începea mahalaua Cuțaridei. Alt cimitir, apoi strada mare a acestui ținut : Grivița, cu toată istoria ei pe care am scris-o de cîteva ori și pe care voiesc să o mai scriu încă pentru că merită să fie scrisă. Peisajul ei de altă dată : magazine mici, obloane de lemn, felinare chioare, cîrciumi, încrengătura metalică de linii ale căilor ferate și acel popor al orei 5 dimineața, clătinînd sufertașe albastre și roșii în mîna dreaptă. Prima țigară, în zori, prin ceața și aburii depoului. O pasarelă, două pasarele, tăind coardele de oțel de jos, Gara de Nord cu hotelurile ei misterioase, cu magazinul de mai tîrziu, intitulat nu știu nici acum de ce „Sora" și gangurile răsunătoare...

O lume amestecată, mirifică : țărani, muleri, ceferiști, plini de paporniște încărcate, în bocanci grei, bocănind pe trotuarele sparte, cu ochii amețiți de foame, țintiți spre vitrinele sărace, pline de o marfă prăfuită, luminată de soarele mort de iarnă, ori ascunsă sub perdele ieftine. *Gărarii*, lumea umilă a anilor 30—33, cînd *deschisesem ochii* și *vedeam*. Duminici triste dincolo de perdelele de ață pescărească, un armoniu patetic din vreo odaie de paianță, țipete de femei bătute și cîte o înmormîntare, neapărat o înmormîntare, duminica pe la 3. Un copil cu crucea, legată sus cu o fîșie albă, dacă mortul era tînăr, doi preoți grași, în sutane negre, un dric șandaliu, cu arcuri căzute, și acele plînsete abia deslușite.

Pelicula se întunecă...

Într-o zi rece, ulițele noastre s-au umplut de zgomote. Ceva solemn plutea în aer, oamenii vorbeau mai tare, noi, copiii, am fost trimiși la *Ateliere*, să ducem mîncare caldă celor ce se închiseseră dincolo de gardul de fier și așteptau pe acoperișuri decizia incredibilă din zorii lui 16 februarie. Rînduri de soldați, acele bătăi de paturi de pușcă în caldarîmul dur, comenzile scurte, mulțimea împinsă spre străzile lăturalnice. Se punea în scenă marea crimă. Jandarmi și polițiști, trupeși, beți; în față : un zid mîndru de bărbați deciși să nu părăsească curtea ce avea să fie înroșită de sînge. Asistam fără să-mi dau seama la ridicarea Pantheonului revoluției noastre. Aveam 9 ani — și primele impresii asupra vieții erau teribile. Străzile au fost cotropite de zgomote, ca ale unei imense mașini de cusut : *Ta-ta-ta-tatata...*

Gloanțele porniseră din țevile puștilor asasine. Un vaer general, am năvălit cu toții din curți și-am umplut îngustele străzi. Se auzeau dincolo de garduri tusete de bătrîni și pașii acela grăbiți, alergînd spre locul înfricoșetor...

Cu cîteva ore înainte strecurasem unui unchi de-al meu un blid fierbinte cu clorbă. Pe omul de 26 de ani nu l-am revăzut decît după cîțiva ani. Lăsase doi copii mici, o nevastă și încă nu pățise cel mai rău lucru. În vecini am început să aud gemetele și strigătele văduvelor altora. Un roi de drapele negre a umplut mahalaua. Parcă ninsese cu valtrapuri de mort. Golanii și betegii de la *Sfînta Vineri* au avut cu ce trăi cîteva luni datorită grijii guvernului și Majestății Sale...

Pe urmă totul s-a estompat, cel puțin în aparență, a urmat o primăvară plină de liliac mov, de praf și de soare... Rătăceam pe maidane, dormeam cu cartea sub cap pe lîngă gîrle. De cîte ori treceam pe lîngă locul însîngerat măream pașii. Urmele fuseseră șterse cu grijă, dar lumea tăcută a revoltei îmi vorbea parcă de un viitor pe care nu știam cum să mi-l închipui. Mii de bărbați, mai tineri sau mai bătrîni, lucrînd în atelierele negre, pline de zgură, locomotive trecînd pe șinele lucioase, sirenele feroviare de salut și aburii care învăluiau toată mizeria într-o dantelă de aer umed, ca o broboadă subțire, de argint...

Pelicula se întunecă...

Gropi, cîini morți, uliițe pline de noroi, discursuri sforăitoare la colțuri de stradă. Balurile de sîmbătă seara, iar s-au tăiat doi cu cuțitele pentru frumoasa Didina, nevasta unui cîrciumar. Majestatea Sa rostea discurs după discurs, la Senat, la Cameră, România se înarma, marii noștri demnitari luau dejunuri cu miniștri străini, aveau costume de operetă. Ce de uniforme ! Ce fast, ce cai ! Anii se scurgeau cu repeziciune...

În închisori, rudele noastre așteptau ziua ultimă de detențiune. Le crescuseră copiii, femeile lor îmbătrîniseră de griji, se îmbolnăviseră. Țincii nu mai purtau pantaloni scurți. Ceva plutea în aer, o primejdie fără nume. În porți se lăsau ordine de concentrare. Albastre, galbene, verzi, cu stele negre. Tot cei mărunți, cei necăjiți trebuiau să ducă greul. Pe urmă a venit și Fiara cea mare a Apocalipsului : Războiul !

Într-o iarnă grea au început să se înmulțească iar rochiile negre...

Pelicula se întunecă...

★

Interlocutorii noștri, Nicolae Rădulescu-Botică, secretarul comitetului executiv al Consiliului popular, și Dramba Nicu-Marius, șeful serviciului pentru administrația locală de stat (ah, titlurile astea lungi, spaniole !) desfășoară o hartă albă pe un perete. De afară intră aerul rece printr-o fereastră deschisă. Soarele aruncă pete aurii pe hîrtia groasă, plină de linii, romburi și dreptunghiuri vișinii.

— Acesta-i sectorul 8...

O felie de oraș. Profilul este al unei uriașe săgeți cu capătul ascuțit în Calea Victoriei (acolo unde se intersectează cu Grivița) și cu laturile penajului spre Mogoșoaia, Chitila și Chiajna. E un teritoriu inegal, cu părți recuperate, cu un profil abia definit, la care poate se vor mai face unele corecturi administrative. Obiective diverse ne sînt arătate cu precizie : Gara de Nord, una din uriașele porți ale orașului, sub bolțile căreia trec zilnic zeci de mii de oameni, cîteva ministere : Ministerul Transporturilor Auto, Navale și Aeriene. Îmi evoc acel building alb, plin de ferestre, perfect echilibrat, dar lipsit acum de elansarea pe care o avea înainte de încadrarea lui cu alte blocuri...

Un teatru : *Giulești*, recent lăsat din mistrie după o îndelungată epopee, văduvit, zic eu, de o cale directă de acces care s-ar putea construi pe piloni, ca în Japonia, sau ar fi un fel de briu de asfalt peste linia ferată, dublînd Podul Grant, ușor demodat. Calea Griviței cu girafele de beton pe dreapta și pe stînga, cu balcoane aruncate spre trotuare, unul sub altul, pline de vase, de rufe și de antene de televizor. Dacă nu ar fi pereții plini de funingine (și constructorul trebuia să se gîndească la asta și să facă fațadele din cărămidă aparentă), ai putea crede că te afli undeva, lîngă mare. Atît sînt de albe părțile salvate de insinuările fumului. Dacă ne gîndim că recent s-au terminat lucrările de electrificare a rețelei de cale ferată, putem să sperăm că agresiunile coloristice vor fi mai mici. Hotarul nordic al sectorului 8 se reazemă pe noul cartier Giulești. Stadionul îi revine cu toată zestrea lui afectivă, grupată în jurul celebrei formații de fotbal Rapid. Nu aș recunoaște acest colț de oraș fără duminicile lui pline de țipete, de vacarmul tonic, urcînd deasupra haltelor și depozitelor de materiale.

— Avem și un Institut geologic, cîteva spitale și maternități, spune neobosit tovarășul Rădulescu, arătînd cu un fel de mîndrie personală locul unde se află. Apoi uzinele Griviția Roșie, care s-au împărțit în două : Uzina de utilaj chimic și Uzina metalurgică. Pe urmă U.M.S.-ul, Textila-Griviția, Uzina Precizia, AMITUL, Ascensorul, I.R.A., Uzina de reparat utilaj auto, o stațiune de îmbuteliere Aragaz, Uzinele Laromet, I.S. Tehnometal...

— Cîteva institute de proiectări, Politehnica din Buzești, Facultatea de Căi Ferate, Școala tehnică de arhitectură, Școala tehnică economică, liceele industriale de transporturi, faimosul „Aurel Vlaicu"... adaugă tovarășul Dramba...

Tac și mă prefac că scriu cu mare repeziciune. Anii de demult, vechea curte în care îmi rupeam genunchii la fotbal, apoi clasele severe și acei profesori extraordinari, cum aveam să nu mai întîlnesc nicăieri : Gerota, Ilie Remus, Pompiliu Constantinescu, orele vechi de română, fraze — nu uscate, indiferente despre un trecut al țării, hărțile vechilor bătălii desenate cu crida pe o tablă neagră pe care n-am să le uit niciodată : Podul Înalt, Călugărenii, Doamne cum mai trece vremea !

Harta albă, plină de punctulețe roșii se animă dintr-odată.

— Iată aici, jos, este zona către care se vor concentra în viitor eforturile noastre de industrializare a sectorului.

Tînărul din fața noastră e jurist, cum afirmă cu mîndrie, citește literatură și nici măcar nu a mimat surpriza de a mă vedea în biroul lui în calitatea asta inedită, de reporter („Pe dv. vă cunosc, mi-a spus, de aceea nu v-am cerut legitimația").

— Se preconizează demolarea caselor lipsite de o valoare edilitară și construirea unor uzine noi care să evite aducerea spre oraș a fumului. Aceasta e direcția crivățului și s-a calculat că cel mai bun amplasament ar fi aici...

Sus, pe lacurile Mogoșoaia și Străulești care vor fi asanate, conform proiectelor publicate nu de mult în presă, se va construi cartierul rezidențial, cu mari amplasamente nautice, cu largi străzi și vile înconjurate de grădini...

Totul mi se pare o poveste mirifică la care aș dori cu orice preț să asist. Pe vechile maidane dintre perimetrul liniei Constanța și faimosul *triunghi*, și, mai departe, dincolo de parcul Bazilescu, pe unde mai stăruie încă o civilizație joasă, de cocioabe moștenite de demult, va apare un nou oraș, vor fi grădini, bulevarde... E o revanșă peste timp. Deși totul este o revanșă peste timp în acest cartier al vechilor suferințe...

— Între șeile de teren, continuă interlocutorul nostru, au rămas alte uzine, cunoscute de dv., care și ele se extind în fiecare zi : *Marmura, Dacia, Tableta, Zarea, Complexul Triaj* (U.M.M.R.), o fabrică de parchete, *Electrofarul* și altele, mă iertați că nu vă dau toate numele, dar ar trebui să avem tipărită o broșură cu toate obiectivele sectorului nostru...

Și pe urmă, privindu-ne atent și precizînd că are și un frate ziarist, tovarășul Rădulescu se avîntă :

— Administrația ar trebui să fie ceea ce a fost filozofia pentru știință ! Mă zbat de multă vreme și lupt cu o oarecare inerție, deși avem acordul factorilor superiori de stat, pentru crearea unei *Cărți funduare*, carte ce s-ar realiza cu puțini bani și cu entuziasmul cetățenilor. Ea, această carte funduară, este absolut necesară și ar da oricînd și foarte lesnicios imaginea totală a acestei părți de oraș...

Îmi aduc aminte de vechii primari ai locurilor, de discursurile lor electorale fără răsunet la cetățeni pentru că nu erau urmate de fapte niciodată. Știu uliițele pline de noroi, lipsite de canalizare și de electricitate. Îmi aduc aminte ce eveniment era o casă cu etaj pe aici, și cîtă mirare admirativă stîrnea un pavaj de piatră într-o curte.

Glasul tînărului îmi face plăcere, are o patimă pe care o recunosc...

— Ca administrator trebuie să prevezi. Iată cazul comunei Mogoșoaia. Au fost voci care erau de părere că pentru necesități administrative am putea să facem o fuzionare cu o alta, învecinată. Dar toate datele vorbesc în cazul de față de o viitoare explozie demografică. Lăsînd la o parte importanța istorică, lăsînd posibilitățile turistice de viitor (nu uitați castelul cu același nume, în jurul căruia pescuiesc scriitorii — eu aș adăuga că, din păcate, unii cam numai asta fac !), gîndiți-vă că aici se produc foarte multe naturalizări. Vin oameni de pretutindeni și neputînd să ocupe locuințe în București, dar lucrînd la calea ferată, se aciulază, construiesc case și iată că numai în ultima vreme cifra locuitorilor comunei a crescut cu o mie de oameni, nu vă spune nimic ?

Cum să nu ne spună ? Problema însă mi se pare cu mult mai vastă și se înscrie într-o serie de măsuri generale ce ar trebui stabilite de pe acum pentru că există un pericol de revărsare a Citadelei spre margini, cu consecințe economice greu de prevăzut, implicînd construirea de căi de acces, căi de comunicație telefonică, lucrări de canalizare, pavare etc, etc...

— Spuneți-mi, iau eu taurul de coarne, dar aceste extinderi nu duc la perplexități de ordin edilitar, să spunem , iată știu încă multe străzi nepavate și mă întreb ce se poate face și mai ales *cum* să facem ca să scăpăm de calamitatea noroaielor, date fiind și bugetele planificate. Mă gîndeam că în Dobrogea, de pildă, piatra de carieră a fost cărată de stat în fața caselor și cetățenii nu au avut decît să paveze, nu s-ar putea reedita operația și aici ?...

— Cum să nu, ne spune tovarășul Rădulescu, lucrul, în parte, a și fost făcut... De altfel, în ce privește noua legislatură, ne-am hotărît să sprijinim pe cei care se vîră acolo unde este mai greu. Astfel tovarășul Paul Cojocaru, primul secretar al comitetului de partid al sectorului, candidează la Dămăroaia, cartier în care se impun încă serioase măsuri edilitare, tovarășul Constantin Stoian, vicepreședintele nostru, candidează în sectorul Chitila, la circa 151, acolo unde încă profilul urban al sectorului nu e definit și vor avea loc mari lucrări de industrializare...

Ne întoarcem spre hartă.

Și deodată aud un lucru surprinzător.

— Aș dori să vă spun că în ce privește monumentele, în sectorul nostru ar mai fi multe de făcut. În afara statuii ceferiștilor din fața gării și a Monumentului luptătorilor din 1916, aflat în Dămăroaia, nu prea avem altceva... S-ar putea vorbi de galeria de busturi din parcul Bălcescu, acolo unde în anii noștri a fost ridicat un teatru de vară, și el pe cale de restaurare acum... Dar încă nu e destul. Lucrul e cu atît mai paradoxal, cu cît în subsolul magazinului „Sora" există depozitate o serie de lucrări care la o selecție ar merita o punere în valoare. Nu știu de ce se crede că parcurile sînt mai frumoase cînd sînt pustii și nu atunci cînd pot fi împodobite cu statui... Există de altfel și o tehnică a amplasării în locuri deschise. Nu văd de ce chiar unele piese acuzate de un naturalism tenace nu ar putea să fie așezate pe iarbă. Cînd le va veni vremea, le putem înlocui...

Și pe urmă, tot tovarășul Rădulescu ne spune :

— Am de altfel un proiect de a împodobi piața 1 Mai cu o galerie de busturi ce ar trebui comandate probabil. În apropiere sînt o serie de străzi cu nume de aviatori : Popișteanu, Fuică, Traian Vasile, Petre Mircea, ca să nu mai vorbim despre statuia Aviatorilor, și ea în apropiere, și de amintirea lui Vlaicu, al cărui nume îl poartă liceul pomenit... Ce spuneți de o serie de portrete în piatră ale eroilor aerului ?

Și pe urmă interlocutorul ne pomenește numele lui Vuia, al lui Coandă, al lui Ion Paulet, constructorul primului hidroavion din lume...

E vremea să-i lăsăm pe oamenii aceștia să lucreze. În încheiere, o ultimă întrebare :

— Cîți oameni locuiesc în sectorul dv ?

— 160 000 !

— E o cifră considerabilă...

Mașina alunecă încet de-a lungul Griviței. Nimic nu mai aduce cu vechiul cartier. La capătul bătrînei Căi a negustorilor veghează un turn solid în care soarele aruncă flăcări. Institutul de matematică, stînd pe proaspete labe de piatră. Pe urmă, către Gara de Nord, pe unde umblau cu 30 de ani în urmă tramvaiele cu cai și gîștele rătăcite, iată pacheboturile albe cu 10—12 nivele. Istoria progreselor în arhitectura autohtonă poate fi constatată *de visu*. Aici, în apropierea podului Grant, cîteva clădiri roșii, ca niște gări de provincie, iar spre Atelierele Griviția, o nacelă dreptunghiulară cu chenare metalice : noul pavilion administrativ al Uzinelor de utilaj chimic, și numirea mi se pare inedită.

Pe urmă, paradoxal, înaintînd spre așa numita periferie (și eu desfid pe cei care susține că Bucureștiul mai are periferii) blocurile se înmulțesc, se mișcă (este exact senzația pe care o am simțind cum au umblat constructorii după soare și cum au orientat balcoanele ce par sertare albe de rufe, aruncate către lumina de dimineață), lasă loc unor largi peluze de iarbă, acoperite de covoare dure de gheață. Intrăm într-un tunel balnear de curți și clădiri ceva mai joase, violent alb și verzi : uzinele *Dacia, Casa de cultură*, recent ridicată dincolo de calea ferată, de culoarea carminului, focoasă și contrastînd puternic cu neaua din jur, apoi *Electrofarul* și *Larometul* întinerit, parcul fost al lui Bazilescu, teatrul de vară, cutreierat de ciori ce emit strigăte infernale, pe urmă sau, mai curînd, înainte și în dreapta *Pajura*, cartier recent, cu școala lui albastră ca marea și hora de beton în etaje, cu serpentinele troleibuzelor, totul poate să-ți dea o idee despre amploarea construcției de locuințe tocmai în aceste locuri unde ferestrele vechilor case abia se ridicau de la nivelul trotuarelor. Telefon, electrică, căldură pe țeavă, termoficare, linii silențioase de autobuze cu troleu care cară mii de oameni și, dincolo de acest pîlc mîndru de locuințe, cîmpia încremenită...

O șosea în vecinătate, viitoarea poartă a magistralei Pitești-București, sosind dinspre Chitila. Lipsesc deocamdată pomii, ce vor fi plantați în viitor. Întorcîndu-ne în partea opusă zărim din vecinătăți ciude carburatoare, vagoane de înaltă presiune, exportate într-un mare număr de țări.

Totul începe să devină limpede pentru mine...

— Poate ne puteți spune numele cîtorva comuniști care s-au remarcat în ultima vreme în procesul de producție...

— Cu plăcere...

Ne aflăm în biroul organizației de partid a uzinei și interlocutorii noștri țin să rămînă anonimi. În schimb consemnăm aici numele maistrului Florea Oprescu, de la Cazangerie, al lui Vasile Bordeianu de la Vagoane-cisterne, Untaru Dumitru, ajustor și deputat în Consiliul municipal, Andrei Z. Mihai, tot cazangiu, Preda Gheorghe, forjor și secretar de partid, al deputatului Dumitru Stan, reglor la secția mecanică de utilaj chimic, Dan Mihai, muncitor de înaltă calificare la Atelierele de întreținere, Burlacu Dumitru, maistru la Montaj-vagoane, Gheorghe Canache, strungar, Petculescu Atanasie și Ion Cojocaru de la Centrul 3, ajustor...

Nu sînt numele unor vedete de cinema, nu sînt nici măcar numele unor jucători de fotbal. Pe arena muncii ei strălucesc prin devotamentul arătat uzinei, prin invențiunile și uneori eforturile fizice neobișnuite pe care le fac. Ceva este inversat în această realitate. Mă gîndesc la deputații altor timpuri, indivizii aceia crapulosi, plini de bani și de ifose, abia stînd în fotoliile lor, vorbind păsărește, absenți de la realitatea vieții din jur. Un deputat la strung, unul la ciocanul pneumatic, altul sudor. O viață împărțită între ocupația dedicată obștei, alta obișnuită : opt ore de efort, aici, sub acoperișul de sticlă al Atelierelor, cum aveam să-i văd puțin mai tîrziu...

Ni se explică procesul de creștere a productivității muncii din ultimii doi ani, de la 100 la sută la 185 la sută. Ponderea pentru export *simte* și ea un salt de la 11 la sută la 40 la sută. Asta înseamnă spațiu industrial mai bine organizat, muncă mai rațională, cîștig mai mare la salarii, recalificări spectaculoase. De la unealta simplă la mînuirea strungurilor, de la montarea arcurilor de canapea a vagoanelor de clasa întîi la asamblări complicate, cu consecințele respective, creșterea medie a categoriilor de calificare și salarizare, implicit. Vechea uzină de reparat vagoane cunoștea 10 specializări, Uzina de utilaj chimic peste 30.

Carnetul nostru se umple de semne. Peste 60 la sută din producție este dedicată *unicatelor*, ceea ce presupune o înaltă calificare și o specializare minuțioasă. A crescut ponderea pentru construirea de mașini-unelte și prelucrări mecanice, ceea ce înseamnă mai puțin efort fizic și o producție sporită ce merge la procente de ordinul 30—35 la sută.

Ultima uzină pe care o văzusem era cea a constructorilor de avioane *Douglas* de lîngă Los Angeles. Intrînd la „Griviția Roșie" nu am simțit vreo diferență, nici ca proporții, nici ca organizare. Poate că acolo lucrul se făcea mai spectaculos, dar un sentiment de mîndrie mă reține în fața acestor nave tuciurii de oțel. Ce sînt vagoanele cisterne decît niște trupuri de avioane uriașe, tronsoane la proporții colosale, ce vor fi locuite de materii subtile ale pămîntului, purtînd în ele căldură și energie. Petrolul cu ce are în sine visceral e un sînge nezgomotos, purtător de mari energii, benzina mi se pare o idee a energiei supravegheate și gazul un motor diavolesc în forme imprecise, alunecătoare, presupunînd mari operațiuni de captare, izolare, extragere și îmbuteliere. Uriașa catedrală a Griviței Roșii îmi poate evoca mari întinderi virgine, neexplorate geologic, după cum îmi amintește o pădure de sonde. Ea are ceva vital, nu numai în zgomotele răzînitoare ale aparatelor de sudură electrică, nu numai în hîrșîitul demențial al uriașelor macarale ce transportă imense țigarete de fier peste capetele noastre. Fumul și flăcările îmi vorbesc de adevăratul Doctor Faust al secolului nostru, al omului ajuns la lună într-un fel de bombă. Este ceva ce nu poate fi descris.

Și doar aici se reparau vagoane cu carcasă de lemn, un fel de berline în care nu de puține ori am călătorit, și chiar locomotivele, cu ce aveau ele trufaș în construcție, nu mai îmi spun nimic chit că ne gîndim la formatul aerodinamic, chit că ne amintim coșurile fumegătoare și imensele brațe de metal care urneau uriașele roți roșii. Totul a fost depășit. Bătrînele „Pacificuri" mi se par demodate, ele poartă amprenta altui secol, deși prin ateliere și-au făcut apariția, ca niște domnișoare din lumea mare , *Dieselele* electrice, cu troliu, albastre, argintii, evocînd avioanele. Cupele imense de fier sînt luminate de flăcări de gaze, tineri sudori cu căști albe de miner pe cap, înconjurați cu nimburi de stele aurii stau aplecați peste arbori motori. E un ritual fascinant, însoțit de mari detunări aeriene, de șoapte infernale și scrîșnete urlețești. Lanțuri groase și ancore de macara se bălăbănesc deasupra noastră, (e cărată o lulea de 15 metri), valturile de îndoit tabla nu se opresc nici măcar o secundă. Un efort mecanic și electric împînzește cu căldură locurile. Bat mari curenți de frig, anulați de uriașe cortine de piele, filfîitoare. Pînze de fum plutesc lent deasupra acestor siluete. Spectacolul e măreț. Cad ghilotine rapide ce taie fierul cu o mișcare fulgerătoare. Contemplarea cere și o oarecare temeritate pentru că de pretutindeni se ivesc surprize. Trec vagonete cărînd o cheresteа de fier. Platformele umblătoare sînt încărcate de buloane, de resturi metalice, adevărate viscere ale unei ființe nemaipomenite, invizibile. Cheștile de proporțiile unui bazin sînt lipite la capătul unor ocheane întunecate, cu o spuză ruginie la vîrfuri. Torțile verzi înaintează ca în vis, spațiul este cu totul aproximativ aici, relieful se modifică de la o secundă la alta, rabotezele par mai curînd imense scene de fier, cu culisele lor zgomotoase și urlătoare. Produsul unei secții ce ocupă numai o mică parte a Atelierelor îmi apare ca o mică flotilă de submersibile negre, pierdute în acest ocean cu iluminări de pilitură de fier în care soarele străbate ca printr-o cortină de apă. Trecem alături de geamanduri cît o mansardă ceva mai mică, parcă și ele gata să plutească în magma din jur, cozoroace bine strunjite sînt mișcate dintr-un loc în altul. Serpentinele interioare ale vagoanelor cisternă au ceva din aparatura corpului omenesc, o întortochere precisă, implacabilă. Șasiuri și recipiente de dimensiunile unor care sînt rotite cu scripeți lenți. Clopote, lentile, strunguri carusel, repere pentru utilajele industriei chimice, iată universul infailibil al acestei catedrale a muncii.

Totul este michelangelesc, acoperișul de sticlă, ușile, crivățul stîrnit de depărtările extremităților, aerul încins, uriașul zgomot, avertismentele din aer ale macaralelor, dansul unor produse grele, complicate, de o imaginație fără seamăn.

La Roma, în catedrala San Pietro, plină de statui reci de marmură, nu am avut același sentiment de măreție față de forța umană. O idee în mișcare, aflată la paroxism.

Timp. Energie. Creație.

O felie de oraș, o felie de viață, lîngă noi, aproape, de neignorat. Dacă aceste rînduri vă pot da de gîndit, dacă vă spun ceva, dacă vă recunoașteți, înseamnă că mi-am făcut datoria...

★

Intrarea în incinta sacră a luptelor revoluționare din '33 se face cu dificultăți. Un portar alarmat de reportajele lui Zidăriță ne studiază îndelung. Noroc că cel ce-l dublează, din serviciul de pază, deși nu pare atît de tînăr, mă citea în fiecare zi în „Scînteia tineretului", asta îmi dă un oarecare credit. Trecem dincolo de ghișeele Informațiilor și simt în nări vechiul miros feroviar de pilitură de fier, petrol și fum de cărbune. Aud surd simfonia atelierelor, răsuflarea puternică, bărbătească a aburului. Ceea ce m-a adus și mă mînă încărcat de curiozitate este misterioasa denumire a noii uzine create : *Uzina de utilaj chimic Griviția Roșie*. N-am mai călcat pe aici de 5 ani, e o vreme, trebuie să recunosc ! Ce se poate schimba într-un timp atît de scurt ?

— Se mai repară vagoane și locomotive ?

— Desigur, mi se răspunde, dar avem și o uzină nouă, cu 4 100 de salariați, Uzina de utilaj chimic...

Nu știu de ce cuvîntul îmi evocă uriașe retorte, misterioase schimburi de lichide în cazane infernale, aburi fantastici și pe doctorul Faust... Este ceva pe care nu-l pricep, dar iute vine și dezlegarea.

Spre deosebire de secția de reparat locomotive și vagoane, unde au rămas numai 2600 de salariați, aici se construiesc cazane pentru lubrefianți, vagoane-cisterne, utilaj chimic, buloane perca de cristal a pavilionului Expoziției, Casa Scînteii și hotarul nordic al sectorului traversat fără grabă...

O felie de oraș, o bună bucată din trupul Capitalei, într-o înfățișare nouă. Sînt investite aici multă sudoare, imaginație și credință. O dovadă irefutabilă a puterii de creație a unui popor care știe să realizeze ceea ce își propune, chiar dacă există inerente greutăți. Ca om de artă nu pot decît să salut întemeierile inginerești și arhitecturale.

★

Mașina alunecă încet de-a lungul Griviței. Nimic nu mai aduce cu vechiul cartier. La capătul bătrînei Căi a negustorilor veghează un turn solid în care soarele aruncă flăcări. Institutul de matematică, stînd pe proaspete labe de piatră. Pe urmă, către Gara de Nord, pe unde umblau cu 30 de ani în urmă tramvaiele cu cai și gîștele rătăcite, iată pacheboturile albe cu 10—12 nivele. Istoria progreselor în arhitectura autohtonă poate fi constatată *de visu*. Aici, în apropierea podului Grant, cîteva clădiri roșii, ca niște gări de provincie, iar spre Atelierele Griviția, o nacelă dreptunghiulară cu chenare metalice : noul pavilion administrativ al Uzinelor de utilaj chimic, și numirea mi se pare inedită.

Pe urmă, paradoxal, înaintînd spre așa numita periferie (și eu desfid pe cei care susține că Bucureștiul mai are periferii) blocurile se înmulțesc, se mișcă (este exact senzația pe care o am simțind cum au umblat constructorii după soare și cum au orientat balcoanele ce par sertare albe de rufe, aruncate către lumina de dimineață), lasă loc unor largi peluze

PR — arta hipnotismului social

Thomas BUCHANAN
publicist american

Nu de mult, milioane de cititori din Occident s-au trezit deodată antrenați într-o vie dispută privind... modul în care să fie ambalat laptele. Un cititor a trimis unei cunoscute reviste din R.F.G. („Bild") o scrisoare în care arăta că preferă laptele într-un recipient de plastic. A fost doar începutul unui adevărat val de scrisori, publicate la loc de cinste, despre avantajul acestui soi de ambalaj. Rubrica „scrisori de la cititori" a apărut chiar cu supratitlul: „Cititorii cer îmbutelierea laptelui în recipiente de plastic". De unde să știe marele public că toată această discuție a fost stîrnită nu de cititori, ci de specialiști în publicitate, care urmăreau să se vîndă mai bine noile modele de ambalaje pentru lapte fabricate de concernul „Unilever".

Acesta este un exemplu al unui nou gen de activitate, care se ramifică tot mai mult, al unei noi profesiuni ce se autointitulează, „relațiile cu publicul" (*public relations*, sau prescurtat PR). Relațiile cu publicul reprezintă, mai pe sleau spus, arta de a cîștiga bunăvoința oamenilor fără ca ei să-și dea seama, arta de a face reclamă în mod insinuant, de a folosi știința psihologiei în scopuri comerciale, pentru a manevra opinia publică. Centrul acestei noi îndeletniciri, încă insuficient de cunoscută omului de rînd, este *Madison Avenue*, una din principalele artere ale New Yorkului. Inițialele PR încep însă să cunoască o răspîndire tot mai largă și în Europa occidentală.

Profesiunea s-a născut în Statele Unite și datează de la începutul secolului. Primii care au exercitat-o au fost asanumiții „agenți de presă". Ei aveau datoria să facă clienților lor legătura cu ziariști dispuși să scrie în scopuri publicitare. Deoarece majoritatea clienților erau boxeri, dansatoare de strip-tease, staruri de cinema etc., agentului de presă îi revenea sarcina să stîrnească interesul publicului față de acești oameni pentru ca să se vîndă cît mai multe bilete la meciurile sau spectacolele în care apăreau. Dacă era vorba de o actriță de cinema, de exemplu, agentul de presă povestea presei că s-a înfiripat o idilă cu actorul care deținea rolul principal în viitorul ei film. Dacă clientul era un campion de box, lansa zvonul că între adversari există un diferend personal. În ambele cazuri, în speranța de a deveni martor al unor trăiri autentice, publicul era mai numeros decît dacă publicitatea s-ar fi redus la mijloacele obișnuite.

Profesia relațiilor cu publicul a cunoscut o evoluție rapidă față de acest stadiu primitiv și naiv. Agentul de presă sau, în termeni moderni, „consilierul pentru relații cu publicul" a trecut la practicarea unor metode de șoc. Și așa s-a întîmplat ca, în trecutul apropiat, în timpul festivalurilor de la Cannes, de exemplu, cîte o tînără „steluță" să apară goală în public. Scandalul, regizat din umbră, se declanșa automat. Urma asaltul ziariștilor, fotografii, interviuri, arestarea „steluței" respective, eliberarea ei și... oferta unui rol pentru un film „de mare succes".

Dar asemenea aspecte reprezintă totuși un teren relativ minor de afirmare a „talentului" și „ingeniozității" consilierilor pentru PR. Eforturile lor se concentrează mai ales în direcția popularizării nu atît a unor tinere cu veleități mai mult sau mai puțin artistice, susținute de casele de filme în căutarea unor „lovituri", cît mai ales în direcția creării unei „imagini" cît mai atrăgătoare a marilor concerne. Pionieratul relațiilor publice în acest sector este legat de numele întemeietorului „dinastiei" Rockefeller. Îmbogățit de pe urma afacerilor cu petrol, dar stînjenit de lipsa sa de popularitate, Rockefeller a cerut unui ziarist, Ivy Lee, să îndrepte cum o știe acest neajuns. Și iată că în presa americană au început să apară articole care cuprindeau, între altele, lista societăților de „binefacere" patronate de magnatul petrolului. Acesta era prezentat ca un filantrop, ca un patron generos, ca un mecena al artelor. Lee a făcut din el un binefăcător al Americii, sugerîndu-i ideea să creeze Fundația Rockefeller.

Succesul acestei operațiuni l-a încurajat pe Lee. În 1906 s-a asociat cu un alt ziarist, George Parker, și a fondat prima firmă independentă pentru „sfaturi" în domeniul relațiilor cu publicul.

Profesiunea a început să înflorească în perioada anilor '20, ceea ce corespunde, în timp, consolidării marilor imperii industriale. Indignați de metodele brutale și necinstite folosite de marii magnați pentru a-și spori averea și a elimina pe concurenți, scriitori ca Upton Sinclair, Thorstein Veblen și Lincoln Steffens au dat în vileag măsurile de crîncenă exploatare a muncitorilor (este cunoscută vilva stîrnită de o carte ca „Jungla" a lui Upton Sinclair, care demască spolierea cruntă, atitudinea inumană față de lucrătorii din marile abatoare de la Chicago), mituirea funcționarilor guvernamentali de către marile corporații, angajarea de polițiști particulari pentru a ataca și chiar a asasina liderii ai mișcării muncitorești, falsificarea deliberată a unor produse și multe altele. Cînd scandalurile izbucnite au pus în mișcare parlamentul din Washington, monarhii concernelor și-au dat seama că trebuie să întreprindă ceva pentru a schimba părerea detestabilă pe care și-o făcuse opinia publică despre ei. Cele mai mari corporații americane au angajat oameni cu experiență ziaristică și publicitară. Și tactica s-a modificat. În loc să se refuze lămuriri asupra activității concernelor respective, informațiile, dirijate bineînțeles cu foarte multă grijă, curgeau. Se arăta cît de bine o duc muncitorii, ce înțelegere manifestau ei față de „interesele superioare" ale întreprinderii respective, în timp ce acțiunile revendicative, grevele erau prezentate ca opera cîtorva „rătăciți". În loc să fie atacat, uneori chiar fizic, concurentul potențial era invitat la dineu.

O dată pornit, trenul relațiilor publice gonește fără oprire. Azi cînd se ivesc, de exemplu, conflicte de muncă la o companie, problema este de îndată încredințată reprezentanților relațiilor cu publicul. Prin presă ei încearcă să furnizeze argumente care să convingă publicul că atitudinea companiei este cea justă. Cel mai mare trust al relațiilor cu publicul din S.U.A., *„Hill și Knowlton"*, a devenit celebru pentru rolul jucat în conflictul dintre patronat și muncitorii din industria siderurgică, pentru care a primit un onorariu cifrat la zeci de mii de dolari. Dacă o companie manifestă o atitudine discriminatorie față de angajații negri și, dacă, în cele din urmă, în diferite cercuri, acest lucru stîrnește proteste, compania respectivă pentru a nu pierde clientela de culoare, contribuie cu bani la diferite acțiuni de caritate organizate de comitete ale populației de culoare. Și, lucrul de precizat, ia toate măsurile prin intermediul specialiștilor în relațiile cu publicul ca acest lucru să devină cunoscut.

La serviciile PR recurg în mod regulat companiile care fabrică materiale de război, ținta periodică a unor boicoturi inițiate în special de persoanele care se opun intervenției S.U.A. în Vietnam. Compania care a stîrnit în această direcție cea mai mare indignare printre cetățenii americani este *Dow Chemical*, producătoarea napalmului. Or, de cîțiva ani s-a încetățenit obiceiul ca reprezentanții acestei firme și ai altora similare să vorbească în fața studenților despre perspectivele frumoase pe care le au angajații firmei respective, pentru a recruta astfel noi cadre (este și asta o nouă formă de manifestare a relațiilor cu publicul). Apariția agenților lui *Dow Chemical* în universități a provocat însă demonstrații de protest. Pentru a contracara asemenea reacții negative, *Dow Chemical* a vărsat sume considerabile în buzunarele consilierilor PR. Campania de convingere nu a prea dat roade, iar anul trecut un grup de gospodine din orașul St. Louis au ars în public o mare cantitate de „Saran", un material plastic folosit pentru ambalarea alimentelor, produs de *Dow Chemical*.

Mari sume de bani sînt alocate de principalele concerne americane pentru a influența adoptarea unor măsuri legislative favorabile lor. Banii nu se plătesc direct sub formă de mită, ci iau calea ocolită a firmelor de PR care își pun în joc întreg arsenalul pentru ca favoritul unui concern sau altul să fie ales în parlament sau într-o funcție guvernamentală. De îndată ce favoritul obține cîștig de cauză, începe un nou capitol — sprijinirea intereselor marilor trusturi cu ajutorul mijloacelor legislative specifice. Această activitate este cunoscută sub numele de lobbyism și depășește sfera imediată a relațiilor cu publicul.

Un domeniu important de activitate al agenților PR este cel electoral. Specialistă în organizarea campaniilor de propagandă electorală este firma *Spencer-Roberts* din Los Angeles. La ea a apelat Ronald Reagan, fost actor, actualmente guvernator al statului California. *Spencer-Roberts* a redactat discursurile candidatului, a constituit felurite comitete de sprijin, a ales cu grijă costumele și fardurile candidatului, a stabilit temele discuțiilor cu diferitele categorii de alegători, a regizat „reacția" lor...

Revenind la metodele publicității comerciale, trebuie spus că metodele noi și rafinate promovate de firmele PR tind să obțină adeziunea publicului față de numele firmei și nu atît față de produs. Astfel, consumatorul va cumpăra orice marfă produsă de aceeași firmă. În acest scop specialiștii PR au inovat modul de a face reclamă prin radio și televiziune. Transmisiunea meciurilor de fotbal, de exemplu, este finanțată de fabricanții de bere, buletinul de știri — de firme de benzină și programele pentru copii — de producători de preparate culinare. Spectatorii sînt în felul acesta înclinați să creadă că numai pentru că firmele respective au finanțat programul respectiv ei au avut posibilitatea să-l vadă și în consecință, cel puțin așa susțin experții PR, capătă o simpatie deosebită față de aceste firme și implicit de mărfurile pe care le fabrică.

Larg răspîndită este și moda cadourilor. Gospodinele care cumpără de la anumite magazine primesc împreună cu marfa un „cupon magic". Un fel de transparent care, după ce a fost muiat în apă, dezvăluie o literă din alfabet. Cine reușește să strîngă toate literele care compun numele firmei, primește un serviciu de masă. Aproape toate magazinele au inventat „jocuri" de genul acesta.

Scutirea de taxe este unul din factorii care au stimulat expansiunea rapidă a serviciilor relațiilor cu publicul în cadrul instituțiilor particulare, în special din S.U.A., dar și din alte țări occidentale. Aceasta permite majorității companiilor să cheltuiască mari sume de bani pentru „cultivarea" unor persoane-cheie de care depind hotărîri ce afectează operațiunile acestor companii. La New York există de exemplu restaurante și cluburi de noapte care ar fi nevoite să-și închidă a doua zi porțile dacă clientela lor s-ar reduce numai la acele persoane care își permit să-și achite singure nota de plată. Pe Broadway succesul unor spectacole depinde în mare măsură de cererea de bilete venită din partea companiilor care oferă bilete gratuit clienților „grași" sau diferitelor persoane influente a căror „bunăvoință" urmează a fi captată.

Acest soi de activitate, cu vastele sale ramificații, a devenit astăzi o parte integrantă a vieții americane, tinzînd a fi introdus și în alte țări occidentale (Anglia, R.F.G., Franța). În Statele Unite există astăzi 5 000 de agenții pentru „relațiile cu publicul" în care lucrează 100 000 de angajați. Cifra lor anuală de afaceri este de peste 2 miliarde dolari. Din cele 750 mari trusturi americane 84 la sută au propriile lor servicii PR.

Serviciile PR au pătruns și în cadrul organismelor guvernamentale. Departamentul apărării din S.U.A. are 3 000 de angajați care se ocupă de acest lucru și alocă pentru aceasta 32 milioane dolari. În general, guvernul american cheltuiește anual pentru relațiile cu publicul 425 milioane dolari. Viitorii experți PR sînt pregătiți în secții speciale ale universităților americane. Imperiul invizibil al relațiilor cu publicul își formează propria armată. O armată care urmărește să prindă marea masă a consumatorilor, a oamenilor de rînd, în plasa intereselor înguste ale firmelor monopoliste, să le modeleze în așa fel gusturile, să le dirijeze în așa fel preferințele încît să contribuie la sporirea profiturilor acestor firme, aureolate de nimbul fals de slujitori ai binelui public.

Insula lui Bonaparte așteaptă intrarea în contemporaneitate

de Francois CAVIGLIOLI
publicist francez

O casă izolată situată pe drumul spre Bastelica, în zorii zilei. O bătrînă pîndește mașina poștei. Așteaptă un dar de la băiatul ei. Peste cîteva clipe șoferul depune la picioarele bătrînei un pachet voluminos. Este o săgeată care indică direcția vîntului. Băiatul care locuiește la Paris a descoperit-o la hala de vechituri.

Nu a trimis-o pentru ca să indice bătaia vîntului, ci pentru că o asemenea săgeată se vede de departe. Sîntem în 1968. Băiatul de la Paris este inginer, profesor sau altceva. S-a gîndit să-i trimită mamei sale un cadou care să se poată observa de la 500 de metri cum împodobește casa. Corsica se pregătește pentru bicentenarul nașterii lui Napoleon Bonaparte cu un fel de agitație gălăgioasă, cu febrilitate. Ceremoniile vor cuprinde discursuri, procesiuni istorice, defilări militare, restaurarea unor monumente care amintesc de împărat, un festival al filmului napoleonian. Cam puțin pentru un „an corsican". Unde ar putea fi adăpostiți cei 300 000 de corsicani răspîndiți aiurea dacă ar dori să vină în pelerinaj? Pe insulă nimic nu este gata. Corsicanii continuă să aștepte intrarea lor în contemporaneitate. Ei continuă să aștepte esențialul, un viitor. Or, bicentenarul napoleonian nu promite să fie decît un trecut.

„Questo paesi non e per noi" — („această țară nu este pentru noi") spunea Bonaparte fraților săi. Este un paradox să-i vezi pe corsicani așteptîndu-și și-acum salvarea de la acest împărat al francezilor, care a contribuit la a o depopula prin acreditarea părerii că viața începe de cealaltă parte a mării, pe continent. Iluziilor pe care le deșteaptă la unii bicentenarul i se opun o serie de realități dure: emigrarea în alte regiuni ale Franței sau în țări străine a corsicanilor datorită neutilizării forței de muncă pe insulă, echiparea nesatisfăcătoare a serviciilor publice, colonizarea agrară (75 la sută din pămînturile cultivate aparțin capitalurilor străine), colonizarea turistică (90 la sută din localitățile de coastă sînt controlate de marile societăți bancare); discriminarea în detrimentul corsicanilor la angajări și la salarii, la acordarea de credite. Corsicanii se tem ca nu cumva bicentenarul, în loc să fie un stimul economic, să nu întindă în mod pudic mantia „imperială" deasupra situației de dezechilibru social a insulei.

Tinerii țărani au demonstrat însă nu de mult că Corsica nu este doar un muzeu imperial. Pe cîmpia Linguizetta ei au pus stăpînire pe mai multe loturi rămase virane aparținînd SOMIVAC (Societatea pentru punerea în valoare a Corsicăi). În loc să le distribuie solicitanților corsicani, societatea a preferat să lase să înflorească mărăcini pe suprafețele defrisate.

Nemulțumirea corsicanilor determină vocația lor pentru exil. „Această țară nu este pentru noi", spun ei. Satele sînt aproape goale, locuite doar de oameni bătrîni. Vechiul port al Bastiei și Propriano se ruinează; mor lent în mizeria și în frumusețea lor. Ceea ce se vede sînt vestigiile: rîurile în care nu mai există păstrăvi; fauna — cu vulturi și mufloni (capră sălbatică din Corsica) pe cale de dispariție; pădurile tăiate; preriile submarine depopulate. Corsica: o țară, o comunitate care se atrofiază văzînd cu ochii.

În 1911 existau 7 sate cu mai puțin de 100 locuitori. Acum sînt o sută de asemenea sate. Cîți locuitori are Corsica? Este greu de spus. Se apreciază la 13 la sută diferența care există în Corsica între populația înregistrată statistic și populația reală. (Pe continent, această diferență este de 1,7 la sută). Această diferență se datorește în primul rînd corsicanului emigrat care continuă să fie înscris și recenzat la el acasă. De asemenea, stratagemele electorale ale primarilor, ale consilierilor generali, ale oamenilor politici, care se traduc printr-o supraestimare a populației insulare. Se poate da însă o cifră aproximativă: 160 000 de locuitori.

Populația corsicană descrește. Sau, mai degrabă, Corsica se golește. Căci rata sporului natural continuă să rămînă ridicată. Densitatea medie în Corsica este de 10 locuitori pe km pătrat, dar în numeroase regiuni scade sub 5 locuitori.

Corsica se golește pe căile fără pulbere ale mării. Cîți corsicani se află oare pe continent? Nici aici nu se poate da o cifră precisă. Poate 300 000. De ce emigrează? Pentru tot felul de motive, dar care sînt exprimate toate cam în același fel: „Dacă vrei să faci ceva, trebuie să pleci".

Corsica exportă elemente dinamice, tinere și rămîne cu elemente neproductive: 18 000 pensionari; 12 la sută din populație. Yerahmiel Kolodny, autorul lucrării „Geografia urbană a Corsicăi", precizează: „O proporție a populației variind între o treime și jumătate trăiește din pensie". Populația activă din Corsica se pare că numără mai puțin de 65 000 de locuitori. La Sartene, aproximativ 48 la sută din agricultorii activi au depășit vîrsta de 60 de ani.

Suprafața neproductivă a insulei este de 64 la sută. Populația rurală a scăzut cu 50 la sută în cincizeci de ani nu numai din cauza emigrației. Pămîntul corsican este supus unei microparcelări înainte de toate de origine naturală sau juridică. Apoi, în sud, marii latifundiari au ruinat regiunea, altădată cerealieră, lăsîndu-și pămînturile în părăsire. În fine, hotărîndu-se acum 70 de ani să se intereseze de oile corsicane, societatea **Roquefort** i-a determinat pe țăranii corsicani să renunțe la culturi în favoarea pășunilor. Iată alt motiv pentru care satele corsicane sînt goale, iată de ce Corsica are uneori aerul atît de trist, în ciuda „soarelui și a apei".

„Corsica este abandonată de Dumnezeu și de oameni". Aceasta este o zicală locală. Acest sentiment duce la descurajare, la dispersare. El creează o mentalitate anume — acel fatalism pe care continentalii îl iau drept tipic mediteranean, drept nepăsare încurajată de climatul de aici.

Pămîntul țăranilor este rîvnit de păstorii bogați care posedă turme (100—200 capete) și care fac afaceri bune cu societatea **Roquefort**, dar nu posedă pămînt. Pămîntul însă nu se vinde — el se închiriază numai. Marea masă a păstorilor desfășoară ciclul obișnuit al muncii lor: iarna, jos în cîmpie, vara „urcă", poposind în satele de munte. Acești nomazi nu sînt bine văzuți. Autoritățile publice ar dori să-i fixeze locului, căci împiedică prin felul lor de viață raționalizarea creșterii animalelor. Brigadierii forestieri îi urăsc: ei știu că nu există nimic mai rău decît o pădure incendiată pentru a face din ea o pajiște bună. În fiecare vară Corsica arde. În medie 10 000 de hectare pe an (din care 2 000 de pădure).

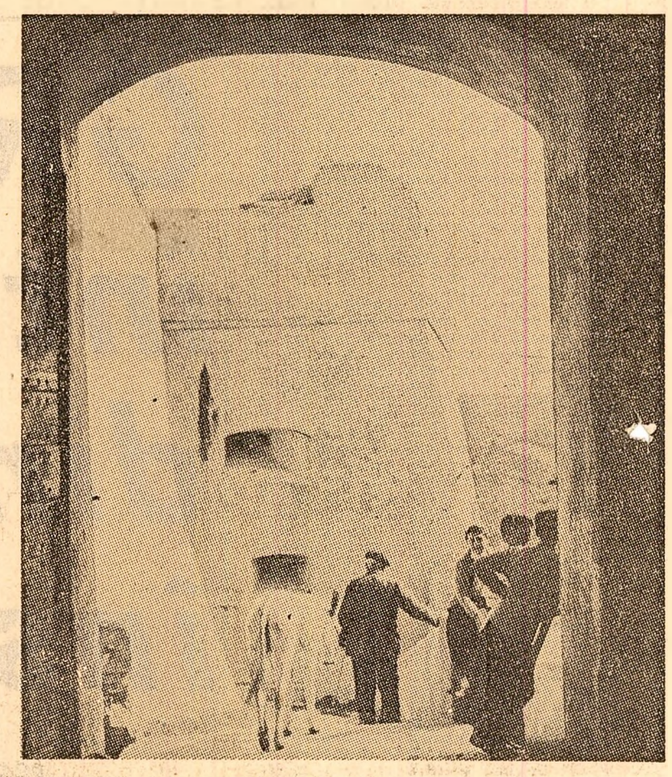

Peisaj corsican

O altă categorie năpăstuită: pescarii. Nici o ambarcațiune mai mare de șase tone. Trei oameni la bord. Pescarul sau un membru al familiei vinde marfa direct consumatorului. Din aceasta trăiesc aproximativ o mie de persoane la Ajaccio și cîteva sute la Bastia.

Populația muncitoare de la orașe lucrează în construcții, transporturi, rețeaua alimentară, servicii publice, industria hotelieră, comert. Singurele activități îndeplinite însă de un veritabil proletariat urban sînt traficul portuar și construcțiile.

Muncitorii locali cu calificare ridicată sînt puțini deoarece în Corsica nu există învățămînt tehnic și profesional. Comertul are un caracter anarhic. Tranzacțiile comerciale utilizează numeroși comisionari care îngreunează și scumpesc distribuția.

O economie stagnantă. O viață cu încetinitorul. Fabricile de cherestea de la Francardo, Barchetta și Bastia prelucrează aproximativ numai 20 la sută din lemnul pe care îl exportă.

Există, desigur, compensațiile fiscale: faimosul decret imperial din 24 aprilie 1811. Este un text-fetiș. Toți corsicanii îl păstrează în memorie și în inimă. Aceasta a înrădăcinat poate admirația bonapartistă exagerată în insulă. Decretul imperial îi scutește pe corsicani de taxele de înregistrare și de impozite indirecte. Împăratul nu a făcut totuși un cadou corsicanilor dat fiind că impozitele directe se mențin ridicate. Ansamblul ușurărilor fiscale obținute pînă astăzi de corsicani nu ajunge totuși pentru a compensa laturile negative ale existenței.

Frontul regionalist corsican încearcă să înmănuncheze într-un program revendicările populației insulei. El reclamă o adunare regională aleasă, înlocuirea prefectului printr-un conducător regional executiv ales. El preconizează un sistem de cooperative alcătuite din țărani săraci și salariați agricoli, un control sindical asupra societăților de valorificare a produselor.

Sînt cîteva jaloane menite să trezească speranțe într-un viitor mai bun.

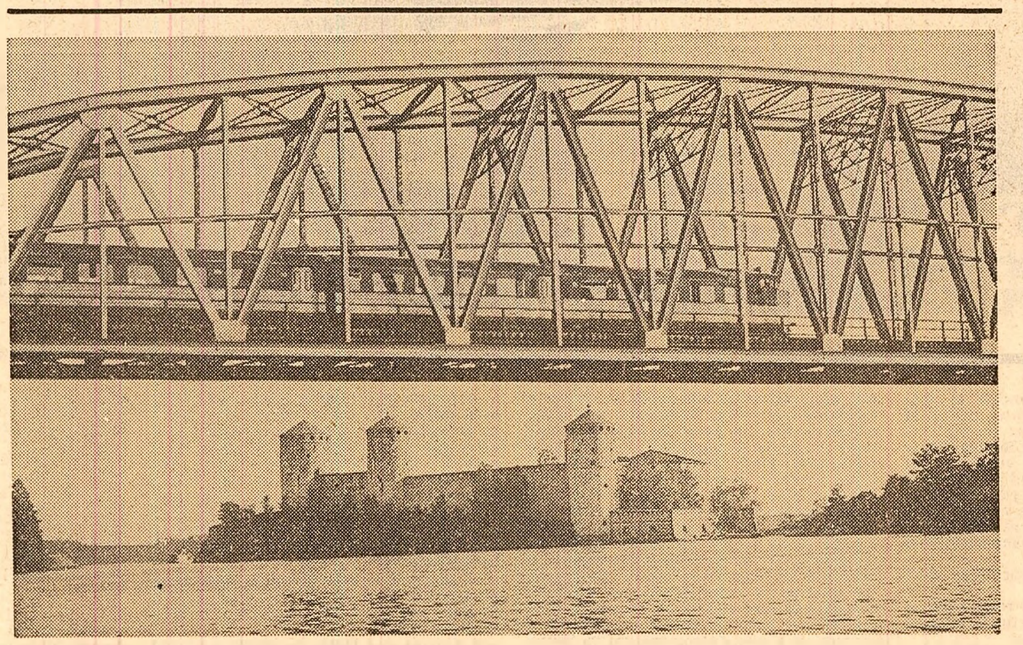

La interferența secolelor. Un tren expres cu locomotivă Diesel gonește pe un viaduct ce se arcuiește în apropierea unui castel medieval din Finlanda

La bordul lui „M-33.035"!

În epoca vitezelor cosmice, un „modest" 200 de km/oră cu greu mai impresionează pe cineva. Totuși...

Două electromotoare elegante, de construcție aerodinamică, așteaptă semnalul de pornire, un șuierat scurt și „trenul viitorului" se pune în mișcare pe distanța Roma — Formia, începîndu-și călătoria specială, de probă, rezervată presei și autorităților. Ne aflăm în trenul „M-33.035", realizare a societății feroviare italiene, pentru a constata „pe viu" caracteristicile sale: viteza, siguranța, comoditatea. Fotolii confortabile, aer condiționat și geamuri care filtrează lumina soarelui, un remarcabil sistem de izolare fonică și suspensie, totul urmărește ca pasagerii să se simtă cît mai bine. Ziariștii caută însă altceva, vor să afle amănunte despre „creierul trenului" — respectiv cabina de comandă.

Și iată-l pe mecanic instalat comod la un adevărat birou din care nu lipsesc nici coșul de hîrtii și nici telefonul. Fără a se mișca de pe locul său, mecanicul poate intra în legătură telefonică cu Roma și cu postul de control. Peste aproximativ un an, ni se spune, pe linia Roma — Napoli călătorii vor putea vorbi la telefon — din unele trenuri — cu orice localitate din Italia și chiar din străinătate, printr-un sistem relativ simplu, care utilizează aceleași linii de alimentație ce furnizează curent trenului. Semnalele telefonice, după ce trec printr-un pantograf, ajung la rețeaua electrică și de aici la o centrală telefonică specială (va fi necesară cîte una la fiecare 50—60 de km), de unde sînt racordate la rețeaua telefonică normală.

Dar siguranța călătoriei la o astfel de viteză? Ne aflăm între localitățile Campoleone — Latina și o rapidă privire spre tabloul de comandă ne arăta că trenul „merge" cu o viteză de 248 de km/oră. Nu aveți nici o teamă, ni se spune. Un sistem perfecționat de aparatură electronică avertizează pe mecanic cu trei kilometri înainte că va întîlni, de pildă, semnalul de „stop" și deci va trebui să acționeze frînarea de rigoare. Sistemul este dublat de o sirenă al cărei șuierat este proporțional cu iminența pericolului. Dacă totuși mecanicul nu a intervenit la timpul oportun, manevra de frînare se face automat, lucru care se întîmplă și cînd se depășește viteza permisă pe anumite porțiuni de traseu.

...O frînare lină și trenul „M-33. 035" se oprește la destinație. Călătoria noastră ia sfîrșit. Experimentarea noii realizări a tehnicii italiene s-a încheiat cu succes.

Nicolae PUICEA

DE PRETUTINDENI

FLAGEL AUTOMOBILISTIC

În lume la fiecare două minute și jumătate o persoană își pierde viața într-un accident de automobil, se arată într-un raport al Organizației Mondiale a Sănătății, publicat de curînd la Geneva. Numai 20 la sută din aceste accidente sînt întîmplătoare, 80 la sută dintre ele datorîndu-se nerespectării regulilor de circulație. Pe de altă parte, s-a stabilit că 46 la sută din accidente sînt urmarea conducerii în stare de ebrietate.

Pe de altă parte, raportul subliniază că solicitările traficului modern duc la ridicarea ritmului pulsului cu 40 la sută, iar tensiunea arterială a șoferului crește cu 30 la sută.

Pe baza acestor constatări Organizația Mondială a Sănătății cere luarea unor măsuri de securitate atît în domeniul îndepărtării bolnavilor de la volan cît și al îmbunătățirii șoselelor și automobilelor, precum și înființarea unor echipe medicale mobile și crearea unor stații de prim ajutor pe principalele artere rutiere. Se apreciază că cheltuielile destinate acestor scopuri vor fi mult mai mici decît pierderile datorate accidentelor.

VÎNĂTOARE DE RECHINI

Într-o singură zi din an, de obicei toamna, pescarii japonezi din insula Tanegasima procedează la o vînătoare pe scară largă de rechini. Ei aruncă, departe de țărm, o întinsă plasă de pescuit metalică deasupra căreia împrăștie mari bucăți de pește. În numai două-trei ore, zona înconjurată de plasă mișună de rechinii atrași de nadele pescarilor. Capetele plasei sînt apoi strînse și prinse de bărci, după care, pescarii se întorc la mal unde întreaga populație, înarmată cu topoare, furci, lopeți, participă la distrugerea primejdioaselor animale marine.

„EXPO '67" DEFICITARĂ

Primarul orașului Montreal (Canada), Jean Drapeau, a anunțat că va demisiona din cauza crizei financiare declanșate de expoziția permanentă „Omul și lumea sa", succesoare a expoziției internaționale din 1967. Președintele comitetului executiv al primăriei a declarat că această expoziție a fost prea scumpă, înregistrînd un deficit de aproximativ 5 milioane dolari. Acesta este motivul pentru care expoziția a fost închisă definitiv.

O ENIGMĂ MEDICALĂ

O boală veche, despre care Europa aproape că a uitat, mai macină încă 15 milioane de oameni de pe tot globul. Este vorba de lepră. Deși în general este considerată ca o maladie a secolelor trecute și, deși bacilul ce o generează a fost descoperit încă din 1870, puțini știu că de fapt este încă o boală cu multe necunoscute. Nici pînă azi nu se știe, de exemplu, cum se transmite. (Majoritatea misionarilor care lucrează în leprozerii nu au fost molipsiți). Nu se știe nici cum se poate preveni. De o jumătate de secol savanții nu pot găsi un leac deoarece bacilul leprei nu a putut fi cultivat în laborator și pentru că nu s-a găsit un animal susceptibil de a contracta maladia.

BUSINESSUL FILATELIC

Businessul filatelic devine unul din cele mai comode și mai rentabile mijloace de cîștig. Cursul timbrelor rare crește pe zi ce trece, atingînd cifre impresionante. De pildă, pentru o marcă poștală emisă în 1856 în Guyana Britanică s-au oferit recent 100 000 dolari. Tranzacțiile de acest gen au fost preluate de instituții specializate, adevărate trusturi filatelice. Cea mai vestită firmă este compania britanică Stanley Gibbons Ltd. Fondată în 1875, la Londra, de fiul unui farmacist, firma s-a dezvoltat continuu ajungînd astăzi să numere 400 de salariați, numai la sediul central, și să aibă filiale și în străinătate. În 1967, ea a vîndut mărci poștale în valoare de 5,2 milioane dolari. Profitul său net a crescut an de an. În prezent el este de 532 000 dolari pe an...

Primire la Consiliul de Miniştri

Vicepreşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România Iosif Banc a primit vineri dimineaţa pe ministrul ocrotirii sănătăţii al R. P. Bulgaria, Kiril Ignatov, care face o vizită în ţara noastră.

La întrevedere, care a decurs într-o atmosferă tovărăşească, au participat acad. Aurel Moga, ministrul sănătăţii, prof. dr. Ioan Moraru, adjunct al ministrului sănătăţii, precum şi Gheorghi Bogdanov, ambasadorul R. P. Bulgaria la Bucureşti.

★

În aceeaşi zi, la Ministerul Sănătăţii a avut loc semnarea planului de colaborare în domeniul ocrotirii sănătăţii şi ştiinţelor medicale pe perioada 1969—1970 între Ministerul Sănătăţii din Republica Socialistă România şi Ministerul Ocrotirii Sănătăţii din Republica Populară Bulgaria. Documentul a fost semnat din partea română de ministrul Aurel Moga, iar din partea bulgară de ministrul Kiril Ignatov.

După semnare, ministrul român a oferit un dejun în cinstea oaspetelui bulgar.

★

După-amiază, delegaţia Ministerului Ocrotirii Sănătăţii din R. P. Bulgaria a părăsit Capitala, îndreptîndu-se spre patrie.

În cursul şederii în ţara noastră, oaspeţii bulgari au vizitat spitale şi alte unităţi medico-sanitare din Capitală şi din provincie, precum şi Institutul de medicină şi farmacie din Bucureşti. De asemenea, ei au vizitat oraşele Braşov şi Gheorghe Gheorghiu-Dej, complexul turistic Poiana Braşov, precum şi muzeele Peleş şi Bran.

(Agerpres)

A apărut nr. 1/1969 al revistei „LUPTA DE CLASĂ"

Primul număr pe 1969 al revistei „Lupta de clasă" consacră editorialul său, **„Un eveniment de amplă rezonanţă în viaţa politică a ţării"**, campaniei electorale.

Din cuprinsul revistei fac parte articolele: **„24 Ianuarie 1859 — începutul procesului de formare a statului naţional unitar român"** de DUMITRU ALMAŞ; **„Exigenţele picturii istorice"** de DAN GRIGORESCU; **„Noul stat industrial" în concepţia profesorului Galbraith"** de L. STROJA; **„Abolirea politicii de forţă în relaţiile internaţionale"** de MIRCEA MALIŢA.

La rubrica „STATUL SOCIALIST ŞI CETĂŢEANUL" sînt publicate articolele: **„Legalitatea socialistă — garanţie a exercitării depline a drepturilor cetăţenilor"** de MIRCEA LEPĂDĂTESCU; **„Rolul social al funcţionarului public"** de PIA RĂDULESCU.

În cadrul rubricii „DIN ISTORIA MIŞCĂRII MUNCITORESTI INTERNAŢIONALE" a apărut articolul **„In memoriam: Karl Liebknecht şi Rosa Luxemburg"** semnat de M. OISTEANU.

Revista mai cuprinde rubricile: „SOCIOLOGIE ŞI INVESTIGAŢIE SOCIALĂ"; „CONSULTAŢIE"; „DOCUMENTAR"; „NOTE"; „CRITICĂ ŞI BIBLIOGRAFIE"; „REVISTA REVISTELOR" şi „SCRISORI CĂTRE REDACŢIE".

Telegramă

Preşedintele Marii Adunări Naţionale a Republicii Socialiste România, Ştefan Voitec, a primit o telegramă de mulţumire din partea preşedintelui Adunării Naţionale a Republicii Arabe Unite, Labib Shukeir, pentru felicitările adresate cu ocazia alegerii sale în această funcţie.

(Agerpres)

Cronica zilei

PROTOCOL PRIVIND COLABORAREA TEHNICO-ŞTIINŢIFICĂ ÎNTRE CONSILIUL SUPERIOR AL AGRICULTURII ŞI CONSILIUL AGRICULTURII ŞI INDUSTRIEI ALIMENTARE AL R. D. GERMANE

Vineri dimineaţa, la Consiliul Superior al Agriculturii s-a semnat protocolul privind colaborarea tehnico-ştiinţifică în perioada 1971—1975 între Consiliul Superior al Agriculturii şi Consiliul Agriculturii şi Industriei Alimentare al Republicii Democrate Germane.

Protocolul prevede schimbul de informaţii şi rezultate ale cercetării ştiinţifice şi practicii în domeniile culturii cartofului, ameliorării terenurilor nisipoase, seminţelor de soiuri valoroase, animalelor de rasă, în creşterea nurcilor şi mecanizarea lucrărilor în zootehnie. Sînt prevăzute, de asemenea, vizite reciproce pentru documentarea specialiştilor în diferite ramuri ale agriculturii.

CU PRILEJUL ANIVERSĂRII ARMATEI POPULARE COREENE

Cu prilejul celei de-a XXI-a aniversări a creării Armatei Populare Coreene, ataşatul militar, aero şi naval al Republicii Populare Democrate Coreene la Bucureşti, Pak Cean Son, a organizat vineri seara, în saloanele ambasadei, o gală de film urmată de cocteil. Au participat generali şi ofiţeri superiori, funcţionari superiori din Ministerul Afacerilor Externe şi Comitetul de Stat pentru Cultură şi Artă, ziarişti. Au luat parte membri ai corpului diplomatic.

VERNISAJUL EXPOZIŢIEI DE REPRODUCERI DUPĂ PICTURI INDIENE

Expoziţia de reproduceri după picturi indiene, pusă la dispoziţia Comisiei naţionale române pentru UNESCO — sub ale cărei auspicii s-a deschis vineri la Casa de cultură a I.R.R.C.S. — de către Comisia naţională indiană pentru UNESCO, face cunoscute publicului românesc imagini ale unei arte de prestigiu. Cele 47 de reproduceri sînt o ilustrare a cîtorva momente de seamă din istoria artei indiene; o bună parte prezintă vizitatorilor fresce păstrate în vestitele grote de la Ajanta, povestind vechi legende legate de cultul lui Buda, născute pe malurile Indusului şi Gangelui. Altă suită de reproduceri aparţine secolelor XV—XIX şi narează cu sensibilitate fapte din viaţa lui Krişna. Expoziţia oferă şi o imagine a picturii contemporane indiene, prezentînd lucrări semnate de 8 artişti, printre care figurează şi numele marelui poet Rabindranath Tagore.

Contribuţia acestei expoziţii la mai buna cunoaştere a valorilor artistice ale Indiei a fost relevată în cuvîntul de deschidere de Octav Livezeanu, membru al Biroului Comisiei naţionale române pentru UNESCO. Vernisajul a avut loc în prezenţa prim-vicepreşedintelui I.R.R.C.S., Mihnea Gheorghiu, a unor funcţionari superiori din M.A.E., a unor membri ai Comisiei naţionale române pentru UNESCO şi a altor oameni de cultură şi artă. Au asistat, de asemenea, Amrik Singh Mehta, ambasadorul Indiei la Bucureşti, şi membri ai ambasadei.

(Agerpres)

Semnarea unui protocol comercial româno-danez

În urma tratativelor care au avut loc la Bucureşti, în ziua de 31 ianuarie s-a semnat la Ministerul Comerţului Exterior protocolul privind listele de mărfuri pe anul 1969 — anexe ale acordului comercial pe termen lung 1966—1970 între Republica Socialistă România şi Regatul Danemarcei.

Se prevede ca ţara noastră să exporte în Danemarca produse chimice, tractoare, maşini şi echipamente electrice, alte maşini şi utilaje, confecţii, tricotaje, încălţăminte, hîrtie, mobilă, produse agroalimentare şi să importe din Danemarca instalaţii, maşini şi utilaje, echipament naval, produse chimice, animale de reproducţie, produse agroalimentare.

Protocolul a fost semnat, din partea română, de Constantin Rădulescu, director în Ministerul Comerţului Exterior, iar din partea daneză de Jörgen Abrahamsen, director în Ministerul Afacerilor Externe.

La semnare au fost de faţă Vasile Răuţă, adjunct al ministrului comerţului exterior, şi R. W. Hansen, însărcinat cu afaceri ad-interim al Danemarcei la Bucureşti.

Erau prezenţi, de asemenea, membrii celor două delegaţii.

(Agerpres)

Luna cărţii la sate

A devenit o tradiţie să se organizeze, începînd de la 1 februarie, „Luna cărţii la sate". Această manifestare, desfăşurată sub egida C.S.C.A. şi CENTROCOOP, programează şi în acest an numeroase manifestări culturale, care se bucură de adeziunea maselor largi: întîlniri cu scriitorii, consfătuiri cu redactorii de edituri, prezentări de cărţi, expuneri pe diverse teme ştiinţifice, seri şi concursuri literare, recenzii etc.

Emisiuni filatelice

Ministerul Poştelor şi Telecomunicaţiilor va pune în circulaţie în curînd emisiunea filatelică „Cosmos II", consacrată strălucitei victorii obţinute în explorarea spaţiului cosmic de către echipajele navelor sovietice „Soiuz-4" şi „Soiuz-5".

Luna viitoare urmează să apară emisiunile „Sport", „Costume naţionale" şi „Reproduceri de artă".

(Agerpres)

LOTO

Numerele extrase la tragerea din 31 ianuarie 1969

EXTRAGEREA I: 26 64 24 6 44 51 30 49 42 88 22 18
Fond de premii: 986.970 lei
EXTRAGEREA a II-a: 85 24 59 67
Fond de premii: 704.938 lei

viaţa internaţională

W. Gomulka despre unele probleme ale construcţiei economice în Polonia

VARŞOVIA 31 (Agerpres). — Luînd cuvîntul în cadrul lucrărilor conferinţei de partid din voievodatul Katowice, Wladyslaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P., s-a referit pe larg la unele probleme ale construcţiei economice în R. P. Polonă. El a relevat că volumul producţiei industriale a crescut în perioada 1966—1968 cu 8,1 la sută, faţă de 7,5 la sută cît era prevăzut în planul cincinal. Pentru aprecierea activităţii industriei, a arătat el, indicele sporului producţiei este însă insuficient. Vorbitorul a relevat că ritmul mediu anual de creştere a productivităţii muncii în industrie a fost în perioada 1966—1968 de 4,3, faţă de 4,6 cît era prevăzut în plan. Neîndeplinirea sarcinilor de plan în acest domeniu a atras după sine creşterea nejustificată a numărului de salariaţi, peste numărul stabilit prin planul cincinal. De aici rezultă că sporul relativ mare al producţiei industriale a fost realizat pe calea creşterii numărului salariaţilor, ceea ce demonstrează — a spus W. Gomulka — că în primii ani ai cincinalului industria şi întreaga economie naţională poloneză au continuat să se dezvolte în mare parte extensiv. El a subliniat că posibilităţile unei astfel de dezvoltări sînt reduse.

Analizînd problemele legate de creşterea numărului salariaţilor, vorbitorul a subliniat că în anii precedenţi s-a pus accent pe asigurarea de noi locuri de muncă. A existat pericolul ca în Polonia să apară greutăţi cu încadrarea în producţie a tineretului. Calculele referitoare la forţa de muncă nu au fost însă tocmai reale şi de aceea modul extensiv de dezvoltare a economiei aduce tot mai puţine rezultate. Cu toate acestea, în practica întreprinderilor continuă să existe tendinţa de sporire a numărului salariaţilor. Nu trebuie să uităm că intensificarea economiei devine condiţia de bază a dezvoltării ei şi trebuie să facem totul pentru a dezvolta şi accelera acest proces.

Vorbitorul a subliniat că, deşi au fost obţinute rezultate pozitive în industrie şi agricultură, fiind date în exploatare unele obiective economice importante, totuşi continuă să rămînă nesoluţionată accelerarea procesului investiţiilor. Această problemă este atît de serioasă, încît va trebui probabil să fie reexaminată la următoarea plenară a C.C. al P.M.U.P. — a declarat vorbitorul.

Referindu-se la unele probleme ale comerţului exterior, W. Gomulka a arătat că exportul în ţările socialiste a crescut anul trecut cu 16,6 la sută, în timp ce importul din aceste ţări a crescut numai cu 6,1 la sută. La sfîrşitul anului 1968, Polonia a realizat un sold activ în schimbul de mărfuri cu ţările socialiste. Cu totul altfel arată comerţul Poloniei cu lumea capitalistă — a spus W. Gomulka. Anul trecut, exportul polonez în ţările capitaliste a crescut doar cu 7,2 la sută, în timp ce importul din aceste ţări a crescut cu 12,6 la sută. Acest fenomen este nefavorabil. Partea cea mai slabă a comerţului extern polonez în anul trecut a fost neîndeplinirea sarcinilor de export către ţările capitaliste, în timp ce planul de import din aceste ţări a fost depăşit.

ÎNCHEIEREA CONGRESULUI CONFEDERAŢIEI INTERNAŢIONALE A SINDICATELOR ARABE

CAIRO 31 (Agerpres). — În capitala R.A.U. s-au încheiat lucrările celui de-al patrulea Congres al Confederaţiei Internaţionale a Sindicatelor Arabe. La congres au participat ca invitaţi reprezentanţi ai organizaţiilor sindicale din Asia, Africa, Europa şi America Latină, precum şi reprezentanţi ai unor organizaţii sindicale internaţionale.

Din România, la congres a luat parte o delegaţie a Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor condusă de tovarăşul Constantin Drăgan, prim-vicepreşedinte al U.G.S.R. În cuvîntul de salut adresat participanţilor la congres, tovarăşul Constantin Drăgan a evidenţiat relaţiile de prietenie existente între U.G.S.R. şi organizaţiile sindicale din lumea arabă.

Succese ale patrioţilor din Guineea şi Insulele Capului Verde

ALGER 31 (Agerpres). — „În anul 1968, poporul nostru a obţinut importante victorii atît pe tărîm politic, cît şi din punct de vedere militar", a declarat în cadrul unei conferinţe de presă la Alger Amilcar Cabral, secretarul general al Partidului african al independenţei din Guineea şi Insulele Capului Verde. În anul care a trecut, a menţionat vorbitorul, forţele de eliberare au organizat 197 de ambuscade şi au întreprins peste 500 de atacuri împotriva trupelor colonialiste portugheze. Au fost distruse 200 de maşini de luptă, avariate sau scufundate 63 de vase, iar 10 avioane au fost doborîte. În cursul luptelor, colonialiştii au pierdut 1 700 de soldaţi. Cabral a subliniat că în prezent două treimi din teritoriul Guineei şi al Insulelor Capului Verde sînt controlate de forţele patriotice.

SPORT

Şah la Beverwijk

Înaintea ultimei runde Alexandra Nicolau conduce cu un punct

Cu o rundă înainte de terminarea turneului internaţional feminin de şah de la Beverwijk, Alexandra Nicolau (România) se menţine în fruntea clasamentului, totalizînd 7,5 puncte, urmată de Timmer (Olanda) cu 6,5 puncte. În runda a 10-a, Nicolau a cîştigat cu albele la Hellwig. S-au încheiat remiză partidele Timmer-Litmanovicz; Ivanka-Sokolova şi Tuk-Gutierrez.

În turneul maeştrilor, pe primul loc se află maghiarul Honfi, cu 10 puncte şi o partidă întreruptă, urmat de Kurajiţa (Iugoslavia) şi Vesterinen (Finlanda) cu cîte 10 puncte, Ciocîltea (România) — 9 puncte, Cortlever (Olanda) 8,5 puncte etc. În penultima rundă, Victor Ciocîltea (cu piesele negre) l-a învins pe olandezul Hartoc. Vesterinen a cîştigat la Scholl. S-au încheiat remiză următoarele partide: Kramer-Kurajiţa; Bednarski-Ujtelki şi Cortlever-Sandor. Honfi a întrerupt cu Nona Gaprindaşvili.

În turneul marilor maeştri conduc Gheller (U.R.S.S.) şi Botvinnik (U.R.S.S.) cu cîte 10 puncte, urmaţi de Portisch (Ungaria) — 9,5 puncte etc. În runda a 14-a, Olafsson l-a învins pe Langeweg şi Kavalek pe Benkő. Gheller a remizat cu Botvinnik.

În cîteva rînduri

● **Aseară la Bratislava** în turneul final pe echipe al campionatelor internaţionale de tenis de masă ale Cehoslovaciei, selecţionata feminină a ţării gazde a învins cu 3—0 reprezentativa României. În cel mai spectaculos meci, Grofova (Cehoslovacia) a dispus cu 2—1 (21—18, 16—21, 21—10) de Maria Alexandru (România). În preliminariile competiţiei masculine, Cehoslovacia a cîştigat cu 3—0 în faţa echipei României.

● **În „Cupa cupelor" la baschet masculin** s-au disputat trei noi partide. De remarcat că în toate aceste jocuri victoria a revenit oaspeţilor, care şi-au mărit deci în mod simţitor şansele de calificare pentru sferturile de finală ale competiţiei. La Lisabona, Panathinaikos Atena a învins cu 110—74 (52—42) formaţia locală Benfica. În cazul cînd se va califica, (ceea ce este mai mult decît probabil), Panathinaikos va juca în sferturile de finală cu învingătoarea întîlnirii Steaua Bucureşti-Fides Partenope Neapole. O victorie preţioasă a realizat şi formaţia iugoslavă Olympia Ljubliana la München: 101—81 cu echipa locală Bayern. În sfîrşit, la Helsinki, Slavia Praga a întrecut la limită: 76—74 (36—36) pe H.K.T. Helsinki.

● **Într-un meci internaţional** amical de fotbal, disputat la Liège, echipa belgiană F.C. Liège a învins cu 1—0 (0—0) reprezentativa Luxemburgului.

● **În finala „Cupei Asiei"** la fotbal, desfăşurată la Bangkok, Maccabi Tel Aviv a învins cu 1—0 (după prelungiri) formaţia Yang Zee (Coreea de sud). În meciul pentru locurile 3—4, Tokoyo Kogoyo (Japonia) a dispus cu 2—0 (1—0) de Mysore (India).

● **La Barcelona** s-a disputat primul meci dintre F.C. Barcelona şi Lyn Oslo, contînd pentru sferturile de finală ale „Cupei cupelor" la fotbal. Fotbaliştii spanioli au obţinut victoria cu scorul de 3—2 (2—1).

● **La Duisburg** s-a disputat semifinala „Cupei campionilor europeni" la tenis de masă feminin dintre echipele D.T.C. Kaiserberg şi Ferencvaros Budapesta. Victoria a revenit cu scorul de 5—2 sportivelor maghiare.

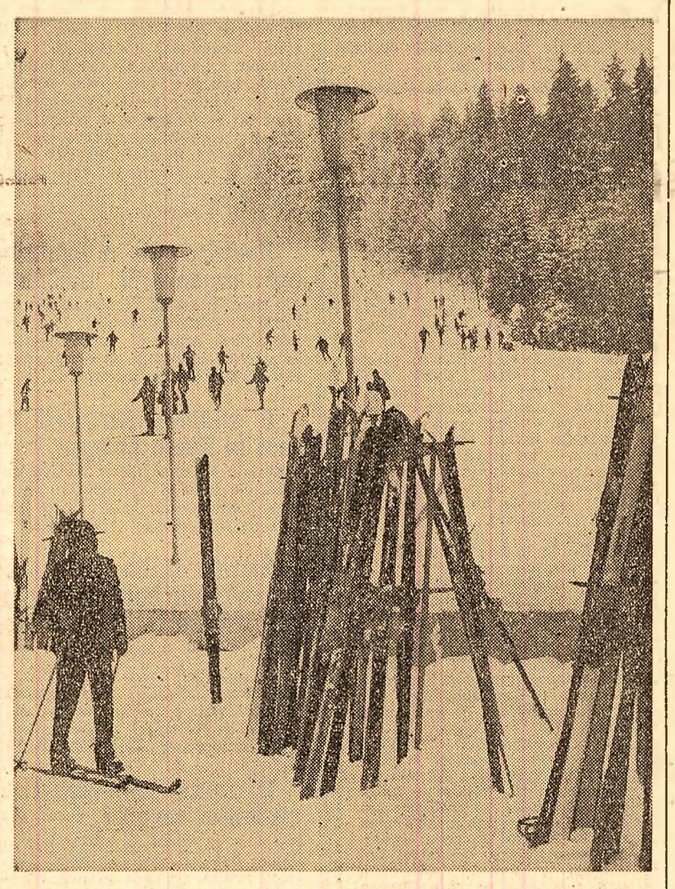

O imagine-invitaţie pentru cei ce iubesc sporturile de iarnă. Pîrtia începătorilor de la Clăbucet: locul de întîlnire al viitorilor campioni sau poate că numai al celor ce vor să petreacă o după-amiază la... înălţime

Actualitatea la fotbal

● Campionatul reîncepe la 9 martie
● Cupa României se reia la 5 martie

În cadrul şedinţei biroului federaţiei de fotbal, care a avut loc aseară, s-a stabilit printre altele ca meciurile „16"-imilor „Cupei României" să se desfăşoare la 5 martie. Tragerea la sorţi a jocurilor va avea loc la 4 februarie. Returul campionatului cat. A începe la 9 martie. De asemenea, s-au discutat probleme legate de pregătirea echipei naţionale pentru jocurile din preliminariile campionatului mondial, ale echipei de tineret şi ale formaţiei de juniori, care va participa la turneul U.E.F.A.

(Agerpres)

vremea

Ieri în ţară: Vremea a fost relativ caldă, cu cerul variabil, mai mult noros în Banat, Transilvania, Moldova, unde au căzut precipitaţii slabe locale, sub formă de ninsoare şi ploaie. Vîntul a suflat slab pînă la potrivit. Temperatura aerului la ora 14 oscila între minus 2 grade la Borsec şi 12 grade la Berzeasca. Pe alocuri, în Transilvania, Bărăgan şi Dobrogea s-a semnalat ceaţă. **În Bucureşti:** Vremea s-a încălzit. Cerul a fost variabil. Vîntul a suflat slab pînă la potrivit. Temperatura maximă a atins 6 grade.

Timpul probabil pentru 2, 3 şi 4 februarie. În ţară: Vreme în curs de răcire uşoară. Cerul va fi variabil, mai mult noros la începutul intervalului în jumătatea de est a ţării, unde vor cădea precipitaţii locale, îndeosebi sub formă de ninsoare. În rest, ninsori izolate. Vînt potrivit, cu unele intensificări la sfîrşitul intervalului, predominînd din sectorul nord-estic. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 16 şi minus 6 grade, iar maximele între minus 7 şi plus 3 grade. **În Bucureşti:** Vreme în curs de încălzire uşoară. Cerul va fi variabil, mai mult noros. Vor cădea precipitaţii slabe. Vînt slab pînă la potrivit, predominînd din sectorul vestic.

LISTA DE CÎŞTIGURI

la depunerile pe obligaţiunile C.E.C. cu cîştiguri

TRAGEREA LA SORŢI DIN 31 IANUARIE 1969

Numărul cîştigurilor	Seria obligaţiunilor cîştigătoare	Numărul curent al obligaţiunilor cîştigătoare	Valoarea cîştigurilor: parţială	Valoarea cîştigurilor: totală
1	06 070	04	100 000	100 000
1	72 558	12	75 000	75 000
1	70 262	21	50 000	50 000
1	61 788	14	25 000	25 000
1	75 863	42	10 000	10 000
1	28 133	27	5 000	
1	29 404	24	5 000	10 000
Terminaţia seriei				
80	855	14	2 000	
80	243	29	2 000	320 000
80	974	29	1 000	
80	847	24	1 000	
80	698	44	1 000	
80	967	17	1 000	320 000
800	10	17	800	
800	91	17	800	
800	68	03	800	1 920 000
2 887	TOTAL:			2 830 000

Cîştigurile revin întregi obligaţiunilor de 200 lei. Obligaţiunile de 100 lei, 50 lei şi 25 lei primesc 1/2, 1/4, respectiv 1/8 din cîştigurile de mai sus. În valoarea cîştigurilor este cuprinsă şi valoarea nominală a obligaţiunilor cîştigătoare.

Plata cîştigurilor se face prin filialele C.E.C.

DE LA ADAS

ADMINISTRAŢIA ASIGURĂRILOR DE STAT anunţă că la tragerea de amortizare a asigurărilor mixte de viaţă din 31 ianuarie 1969 au ieşit următoarele opt combinaţii de litere:

T. F. G.	N. M. D.
X. G. R.	X. K. O.
P. C. L.	K. O. Y.
D. Y. P.	I. R. T.

Toţi asiguraţii care au poliţele în vigoare şi au trecute în ele una sau mai multe din aceste combinaţii, ale căror litere sînt înscrise în ordinea ieşirii la tragere, se vor prezenta la unităţile ADAS, pentru a-şi primi sumele cuvenite.

Pentru a participa la tragerea viitoare, primele de asigurare trebuie achitate la termen.

Concurs special Pronoexpres

Sute de oameni cîştigă în fiecare an autoturisme la sistemele Loto-Pronosport. Anul trecut s-au atribuit cîştigătorilor peste 900 autoturisme de diferite mărci şi capacităţi.

Concursul special Pronoexpres din 5 februarie constituie un nou prilej de a obţine, cu numai 6 sau 15 lei, un autoturism sau o excursie peste hotare. La acest concurs se atribuie în număr nelimitat autoturisme Volga, Dacia 1 100, Moskvici 408 cu 4 faruri şi radio, iar prin tragere la sorţi alte 20 de autoturisme.

Concursul este dotat, de asemenea, cu 50 de excursii de circa 10 zile la Istanbul şi cu alte premii obişnuite, suplimentare şi speciale.

Substratul „stării excepţionale" din Spania

(Urmare din pag. I)

hotărîre ca fiind determinată de „acţiuni ale unor grupuri minoritare, ce vizează sistematic tulburarea păcii şi ordinii publice". Ziarul madrilen „Hoja del Lunes" ţine să „precizeze" că starea excepţională a fost instituită datorită „începutului unui plan de subversiune, pus la punct anul trecut de către organizaţiile comuniste". Se desprinde cu claritate faptul că, uzînd de vechea formulă a pericolului comunist, autorităţile de la Madrid au recurs la noile măsuri pentru a înfrînge o opoziţie din ce în ce mai puternică, care se manifestă în întreaga ţară.

În cursul anului 1968, după cum s-a recunoscut chiar din surse oficiale, situaţia economică s-a îndreptat spre o rapidă deteriorare. Măsurile de „austeritate" adoptate de guvern, în scopul unei redresări a economiei, care au avut ca efect imediat devalorizarea monedei naţionale — peseta — şi înghetarea salariilor nu şi-au dovedit eficacitatea. Balanţa comercială a rămas deficitară, investiţiile au stagnat; în schimb, au continuat să crească costul vieţii şi numărul concedierilor; şomajul a atins proporţii alarmante, în ciuda neîntreruptei emigrări din ultimii ani.

Toate acestea, la care trebuie adăugate represiunile antidemocratice, au generat un amplu val de nemulţumiri în sînul unor largi pături sociale. În primele rînduri ale mişcării revendicative se află clasa muncitoare, care şi-a făurit ca organe de acţiune comisiile muncitoreşti — organizaţii sindicale considerate ilegale de autorităţi, care patronează „sindicatele verticale". Una din ultimele acţiuni de deosebită amploare iniţiată de comisiile muncitoreşti a fost greva celor 15 000 de mineri din Asturii pentru îmbunătăţirea condiţiilor de muncă. În timpul unor serii de acţiuni de protest organizate de muncitorii din Barcelona, Bilbao, Oviedo, San-Sebastián, Santander, Sevilla, Madrid, alături de revendicări economice, aceştia au cerut amnistierea deţinuţilor şi exilaţilor politici, libertatea de asociere, dreptul la grevă, alegeri libere şi vot universal. Paralel, în întreaga ţară s-a intensificat activitatea politică a studenţilor, ale căror acţiuni sînt tot mai des corelate cu ale muncitorilor.

Protestele maselor largi de spanioli împotriva măsurilor cu caracter antidemocrat au îmbrăcat cele mai variate forme: greve ale foamei la închisorile din Soria şi Madrid; scrisorile adresate guvernului de colegiile avocaţilor din Madrid şi Barcelona, în care se cerea desfiinţarea tribunalului ordinii publice; petiţia semnată de 1 500 de intelectuali şi artişti, care protestează împotriva torturilor la care sînt supuşi deţinuţii; articole şi informaţii din presă, care, deşi sub obrocul a tot felul de îngrădiri, au reuşit să prezinte în ultimul timp un tablou destul de apropiat de adevăr al situaţiei sociale din ţară. De asemenea, se observă o vie agitaţie în rîndul clerului; acţiunilor preoţilor, din cartierele muncitoreşti, li se alătură cele ale unor înalte personalităţi eclesiastice, ca arhiepiscopul Morcillo sau episcopul de Santander, care au protestat împotriva arestărilor şi violenţelor la care sînt supuşi deţinuţii politici. De asemenea, şi în rîndurile unor militari, care într-un document oficial secret au fost descrişi ca situîndu-se pe poziţii „subversive", s-au exprimat, sub diverse forme, puternice nemulţumiri.

Tocmai pentru a opri valul nemulţumirii naţionale, pentru a înăbuşi acţiunile de luptă şi de protest la care participă cele mai felurite sectoare sociale şi politice din ţară, elementele extremiste ale regimului au proclamat starea excepţională. Iată de ce, departe de a fi o dovadă de forţă, decretarea stării excepţionale după 30 de ani de dictatură a regimului falangist este o dovadă de slăbiciune. Ea demonstrează pe de o parte falsitatea asa-ziselor gesturi şi măsuri de „liberalizare", trîmbiţate de oficialităţi în ultimii cîţiva ani, iar pe de alta, criza interioară a acestui regim.

Oarecum pentru a se justifica, elementele extremiste ale regimului au căutat să prezinte lucrurile ca şi cum starea excepţională ar fi fost adoptată datorită cererii armatei, să arunce răspunderea asupra cadrelor militare. În declaraţia Comitetului Executiv al Partidului Comunist din Spania, dată recent publicităţii, se arată însă că această afirmaţie nu corespunde realităţii. Trebuie menţionate şi părerile unor observatori, potrivit cărora şeful statului spaniol a recurs la această măsură pentru a putea acţiona nestingherit în vederea mult-discutatei succesiuni. Agenţia A.N.S.A. subliniază că generalul Franco s-a întîlnit recent cu opt comandanţi militari, printre care se aflau şi persoane cărora „li s-au atribuit vara trecută iniţiative privind accelerarea soluţionării problemei succesiunii în Spania". După cum se ştie, generalul Franco a lăsat să se înţeleagă în mod explicit că doreşte reinstaurarea monarhiei, după ce va înceta să mai conducă statul şi că îl favorizează pe prinţul Juan Carlos, fiul lui Don Juan de Bourbon. Concret, aceste sentimente s-au manifestat recent prin expulzarea tuturor membrilor „familiei dinastice" rivale, care revendică şi ea „coroana" Spaniei.

Toate acestea sînt însă aspecte secundare. Noile măsuri represive tînesc în primul rînd să paralizeze activitatea acelor forţe care se pronunţă pentru o schimbare, să împiedice procesul de apropiere şi unire a acestor forţe care luptă pentru reîntoarcerea Spaniei pe făgaşul democraţiei şi libertăţii. Condamnînd hotărîrea autorităţilor de a instaura starea excepţională, declaraţia Comitetului Executiv al P. C. din Spania spune printre altele că aceasta urmăreşte înainte de toate „să provoace un efect psihologic de teroare, să înspăimînte ţara, să o facă să revină la o stare de descurajare, de resemnare, de oboseală care, în alte timpuri, le-a permis (autorităţilor — n. r.) să acţioneze după bunul lor plac". P. C. din Spania cheamă masele populare să răsoundă prin ample acţiuni la măsurile luate de autorităţi. „Trebuie să se ceară încetarea stării excepţionale. Trebuie cerute libertatea pentru cei deţinuţi şi deportaţi, încetarea represiunii şi a măsurilor excepţionale, o amnistie totală pentru deţinuţii politici".

La chemarea P. C. din Spania, în numeroase localităţi au fost organizate puternice manifestaţii împotriva decretării stării excepţionale. Referindu-se la ultimele evenimente, ziarul „L'Humanité" arată că măsurile luate de guvernul spaniol nu vor soluţiona gravele probleme ce frămîntă ţara şi nu vor reuşi să înăbuşe acţiunile forţelor progresiste. „Mişcarea democratică din Spania — scrie ziarul — a arătat în ultima vreme că este capabilă să facă faţă cu eficienţă oricărei situaţii".

viața internațională

Orientul Apropiat

VIITOARE CONSULTĂRI ÎN CADRUL CONSILIULUI DE SECURITATE

NEW YORK 31 (Agerpres). — Președintele Consiliului de Securitate pe luna în curs, Max Jakobson (Finlanda), a declarat că marile puteri membre ale Consiliului de Securitate vor începe „foarte curînd" consultările cu privire la modul cum să se pună capăt conflictului din Orientul Apropiat.

O precizare în legătură cu organizarea acestor consultări este așteptată după reuniunea de sîmbătă a Consiliului național al securității S.U.A. la care președintele Nixon va discuta cu principalii săi consilieri situația din Orientul Apropiat și diversele propuneri, inclusiv aceea făcută de Franța, pentru găsirea unei soluții de rezolvare a actualului conflict arabo-israelian. Jakobson a anticipat chiar eventualitatea unei reuniuni a Consiliului de Securitate al O.N.U. care să stabilească măsurile menite să ducă la aplicarea rezoluției din 22 noiembrie 1967. Președintele Consiliului de Securitate a declarat că un rol important în cadrul consultărilor marilor puteri privind soluționarea conflictului arabo-israelian îl joacă și Gunnar Jarring, trimisul special al secretarului general al O.N.U. în Orientul Apropiat. „Acesta, a spus Jakobson, se află deja la New York și așteaptă desfășurarea evenimentelor".

NEW YORK. — Reprezentantul permanent al Irakului la O.N.U., Adnan Pachachi, și-a prezentat demisia, ca urmare a dezacordului asupra politicii guvernului său, relatează agenția France Presse citînd surse diplomatice ale O.N.U.

BEIRUT. — După o îndelungată dezbatere asupra declarației-program a noului guvern libanez, prezidat de Rashid Karame, parlamentul a acordat joi seara investitura acestui cabinet, cu 60 de voturi pentru, 30 contra și 9 abțineri.

Mișcarea grevistă din Italia

ROMA 31 (Agerpres). — „Italia nu a mai cunoscut în ultimii ani un moment de încordare socială atît de acută" — scrie ziarul „L'Unità", referindu-se la amploarea actualei mișcări greviste, care se extinde în tot mai multe sectoare. Grevele personalului de la stațiile de benzină și ale profesorilor au fost urmate, în întreaga vale a provinciei Vincenza, de o grevă generală de solidaritate cu muncitorii care au ocupat fabricile textile de la Valdagno; se află, de asemenea, în grevă muncitorii din întreprinderile industriale din Trieste. În Calabria, muncitorii și funcționarii au ocupat sediul asociației provinciale a industriașilor. La Palermo, delegații de muncitori din toate regiunile Siciliei pregătesc noi acțiuni greviste.

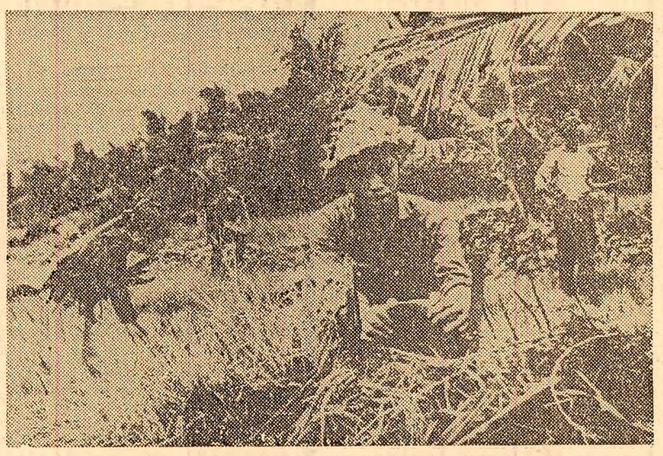

Patrioți sud-vietnamezi mineazā un cîmp în provincia Ca Mau, pregătindu-se pentru contraofensivă

PROTEST AL R. D. VIETNAM ÎMPOTRIVA CONTINUĂRII BOMBARDAMENTELOR AMERICANE

HANOI 31 (Agerpres). — Ministerul Afacerilor Externe al R. D. Vietnam a dat publicității o declarație în care condamnă guvernul S.U.A. pentru continuarea bombardamentelor asupra unor zone ale țării. Deși Statele Unite au declarat că încetează bombardamentele asupra teritoriului R. D. Vietnam, se arată în declarație, aviația americană continuă să întreprindă raiduri asupra unor zone din Vietnamul de nord. Astfel, la 26 ianuarie, două bombardiere strategice americane de tipul „B-52" au bombardat mai multe puncte populate din provincia Quang Binh, situată în sudul R. D. Vietnam.

Guvernul R. D. Vietnam, se subliniază în declarație, condamnă cu hotărîre raidurile aviației americane și cere ca guvernul S.U.A. să pună capăt acțiunilor agresive în Vietnam, să înceteze definitiv actele de încălcare a suveranității și securității R. D. Vietnam, să retragă toate trupele sale și ale aliaților săi din Vietnamul de sud și să lase poporul vietnamez să-și rezolve singur treburile sale interne fără amestec din afară.

★

SAIGON 31 (Agerpres). — Peste 3 000 de pușcași marini americani au declanșat o nouă „operațiune de curățire" la sud de marea bază militară de la Da Nang și în jurul orașului Hoi An — anunță corespondenții agențiilor de presă din Vietnamul de sud. O acțiune similară, denumită „Linn River", a fost întreprinsă de mai multe batalioane americane în regiunea minieră An Hoa. Contracarînd aceste operațiuni militare inițiate de trupele americane, forțele de eliberare au angajat lupte care s-au soldat cu pierderi de ambele părți. Cea mai importantă bătălie, desfășurată în ultimele zile, a avut loc la circa 30 de kilometri sud de Saigon, unde, deși în inferioritate numerică, patrioții au stopat atacurile lansate de trupele de desant cu un efectiv de 3 000 de oameni.

DECLARAȚIA-PROGRAM A GUVERNULUI R. S. CEHOSLOVACE

PRAGA 31 (Agerpres). — Agenția C.T.K. anunță că Oldrich Cernik, președintele Consiliului de Miniștri, a prezentat Adunării Federale Declarația-program a guvernului R. S. Cehoslovace. În declarație sînt înfățișate măsurile preconizate de guvern în domeniul legislativ, al politicii economice, politicii externe, apărării, precum și formele și metodele de activitate ale guvernului. Principiile suveranității, neamestecului, colaborării reciproc avantajoase, respectarea relațiilor bazate pe egalitate în drepturi și pe integritatea teritorială sînt principiile de bază de la care vor porni eforturile noastre — a spus Cernik.

Guvernul R. S. Cehoslovace va acționa în direcția transformării treptate a economiei țării într-o economie modernă, cu o structură adecvată, corespunzătoare condițiilor noastre, a declarat premierul cehoslovac. În cursul acestui an, vor fi elaborate documentele cincinalului pe perioada pînă în 1975, care vor include programul de restabilire a echilibrului economic, concepția dezvoltării în continuare a economiei cehoslovace, inclusiv modificările structurale.

Guvernul cehoslovac va înfăptui o politică externă activă și cu inițiative care să corespundă în cel mai înalt grad, atît intereselor și nevoilor noastre naționale, cît și obligațiilor internaționale — a spus premierul cehoslovac. Temelia sigură a politicii externe cehoslovace este alianța și colaborarea de nezdruncinat cu U.R.S.S. și cu celelalte țări socialiste, de care sîntem legați prin comunitatea intereselor de clasă și prin țeluri comune — a spus Cernik. În spiritul declarației guvernamentale din 13 septembrie 1968, guvernul acordă o mare atenție normalizării treptate și restabilirii relațiilor bazate pe încrederea reciprocă cu țările socialiste, și în primul rînd cu U.R.S.S., în vederea înlăturării piedicilor ridicate de evenimentele din august trecut în relațiile dintre R. S. Cehoslovacă și cinci țări membre ale Tratatului de la Varșovia. Declarația guvernamentală constată că în această direcție există încă de pe acum o serie de rezultate în domeniul contactelor politice cu U.R.S.S. și alte țări socialiste, în domeniul colaborării economice și comerciale și în unele sectoare ale schimburilor culturale și tehnico-științifice.

După ce relevă că factorul principal de stabilizare în Europa este, după părerea guvernului cehoslovac, respectarea și recunoașterea realităților postbelice, inclusiv existența celor două state germane și a frontierelor existente, în Declarație se subliniază că și în viitor guvernul cehoslovac va porni de la posibilitatea normalizării relațiilor dintre R. S. Cehoslovacă și R. F. a Germaniei, pe baza premiselor pe care R. F. a Germaniei ar trebui să le creeze în această direcție, inclusiv recunoașterea nevalabilității de la bun început a acordului de la München.

În încheierea Declarației-program se arată că guvernul R. S. Cehoslovace este ferm hotărît să continue calea deschisă în ianuarie 1968, să urmărească cu perseverență normalizarea vieții societății și să creeze condiții pentru asigurarea unui ritm de muncă normal și eficient în toate sectoarele de activitate din R. S. Cehoslovacă.

În urma dezbaterilor, deputații Adunării Federale și-au exprimat acordul cu Declarația-program a guvernului R. S. Cehoslovace prezentată de Oldrich Cernik și au acordat votul de încredere noului guvern federal. Adunarea Federală a adoptat, de asemenea, legea cu privire la constituirea Consiliului de apărare al R. S. Cehoslovace.

În încheierea lucrărilor sesiunii comune a celor două camere ale Adunării Federale a luat cuvîntul Peter Colotka, președintele Adunării Federale, forul legislativ suprem al R. S. Cehoslovace.

agențiile de presă transmit:

Guvernul canadian a trecut primul „obstacol" ridicat de opoziție în Parlament. După două zile de dezbateri, joi Camera Comunelor a respins cu 109 voturi, contra 73, o moțiune de neîncredere față de politica în problemele sociale ale țării.

Aviația biafreză a efectuat pentru prima dată din 1967 o serie de raiduri asupra unor orașe aflate sub controlul autorităților federale. Avioane biafreze ar fi atacat porturile Warri, Sapele și Koko din statul de centru-est. Informațiile difuzate de agenția France Presse nu au fost confirmate de surse oficiale.

Pentru retrocedarea Okinawei s-au pronunțat majoritatea covîrșitoare a delegaților la conferința japono-americană — scrie corespondentul agenției Jiji Press. S-a propus o retrocedare treptată; armele nucleare ar urma să fie retrase din insulă, aflată în prezent sub administrație americană.

Portavionul american „U. S. Forrestal", aparținînd flotei a 6-a a S.U.A. din Marea Mediterană, va sosi la 10 februarie în portul Istanbul, se arată într-o declarație oficială dată publicității la Ankara.

La Berlin a avut loc o consfătuire a procurorilor generali din unele țări socialiste europene. Din țara noastră a participat Augustin Alexa, procurorul general al republicii. În cadrul consfătuirii a fost subliniată necesitatea înfăptuirii consecvente a normelor de drept internațional, aplicarea principiilor consfințite în sentința de la Nürnberg de urmărire și pedepsire a crimelor de război și a crimelor împotriva omenirii — confirmate în convenția O.N.U. cu privire la imprescriptibilitatea acestor crime, adoptată de Adunarea Generală a O.N.U. la 27 noiembrie 1968.

Hotărîrea de a interzice opt organizații sindicale din statul brazilian Pernambuco a fost luată de oficialitățile țării în scopul substituirii actualilor lideri sindicali ai acestor organizații cu reprezentanți care sprijină politica guvernului.

O misiune franceză va sosi la Kuala Lumpur pentru a discuta cu oficialitățile malayeziene condițiile tehnice și financiare de livrare a unui număr de 16 avioane franceze de tip „Mirage" Malayeziei.

Statele Unite au extins considerabil bombardamentele asupra teritoriului laotian, anunță din Saigon corespondentul agenției U.P.I. În afara bombardierelor „B-52", comandamentul forțelor militare aeriene ale S.U.A. a început să folosească și avioanele de luptă și transport „C-130" și „C-119".

Ministrul indonezian al afacerilor externe, Adam Malik, a avut vineri o întrevedere cu Dimce Belovski, secretar de stat adjunct pentru afacerile externe al Iugoslaviei, care se află într-o vizită oficială la Djakarta. Malik a anunțat că Indonezia va participa la reuniunea pregătitoare de la Addis Abeba din aprilie, consacrată pregătirii conferinței la nivel înalt a țărilor neangajate, informează agenția U.P.I.

Un grav accident de cale ferată s-a produs în vestul Ungariei, vineri dimineața, în stația Herend, cînd expresul Szombathely — Budapesta s-a ciocnit cu un tren de marfă aflat în stație — anunță agenția M.T.I. Accidentul s-a soldat cu 9 morți și cu 67 de răniți, dintre care 30 în stare gravă. Se fac cercetări în legătură cu cauzele acestei catastrofe.

Președintele Nixon nu intenționează să invite pe șefii guvernelor țărilor membre ale N.A.T.O. cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la crearea pactului — a declarat ambasadorul S.U.A. pe lîngă Consiliul reprezentanților permanenți ai N.A.T.O. Așa cum s-a anunțat, președintele american preconizează, în următoarele luni, să facă un turneu în străinătate, în cursul căruia va conferi cu șefii de state și guverne ale țărilor N.A.T.O.

Premiera piesei „Nu sînt turnul Eiffel", *de Ecaterina Oproiu, a avut loc la teatrul studențesc din orașul finlandez Turku. Piesa a fost primită cu multă căldură de publicul spectator. Mai multe ziare finlandeze au publicat cronici elogioase, atît cu privire la piesă, cît și la punerea ei în scenă.*

Expoziția „Peisaje și tipuri din România" *s-a deschis în orașul finlandez Hameenlinna, sub auspiciile Asociației de prietenie Finlanda-România.*

Bugetul militar al principatului Andorra pe anul 1969 este de 300 de pesete (5 dolari). Această sumă — se arată în publicația „L'Information latine" — este destinată cumpărării de muniții pentru cei douăzeci de polițiști ai principatului. Munițiile vor fi folosite pentru salve de salut în timpul vizitelor oficiale.

La Kremlin au luat sfîrșit tratativele sovieto-sud-yemenite, în cursul cărora s-a făcut un schimb de păreri asupra dezvoltării și adîncirii relațiilor dintre cele două țări și în legătură cu unele probleme internaționale de interes comun.

Candidați la președinția Bundestagului. Deputatul creștin-democrat Rasner și ministrul vest-german pentru problemele refugiaților, von Hassel, au hotărît să-și prezinte candidatura pentru postul de președinte al Bundestagului, rămas vacant în urma demisiei lui Gerstenmeier. Hotărîrea lor a fost comunicată de un purtător de cuvînt al fracțiunii parlamentare a partidului U.C.D./U.C.S

Un contract de 2,5 milioane lire sterline a fost semnat între societatea britanică „Leyland" și organizațiile de comerț exterior din Cuba — anunță ziarul „Daily Telegraph".

După recunoașterea R. D. Vietnam de către Suedia, s-a anunțat că Arne Bjoernberg, care a fost numit ambasador al Suediei în R. P. Chineză, va fi acreditat și în R. D. Vietnam.

R. S. A.

Vorster criticat, în propria tabără, pentru... liberalism

CAPETOWN 31 (Agerpres). — Vineri s-a deschis sesiunea Parlamentului sud-african. Evenimentul ar fi trecut poate neobservat dacă n-ar fi intervenit un element neobișnuit: Vorster, primul ministru al Republicii Sud-Africane și promotorul unor draconice legi de apartheid, a trebuit să facă față criticilor acerbe din partea unor parlamentari care l-au acuzat de... liberalism.

Ce a făcut Vorster că și-a atras oprobriul unei părți însemnate a partidului din care face parte? Iată capetele de acuzare, în relatarea corespondentului agenției Reuter: în primul rînd încercarea sa de a îmbunătăți relațiile cu țările africane vecine; apoi, intenția de a unifica într-un singur tot comunitatea albă sud-africană, uitînd că aceasta se compune din două părți — una de limbă engleză, cealaltă vorbind afrikaan (un amestec de olandeză cu elemente ale idiomurilor vorbite de populația băștinașă). Or, pentru adepții așa-zisei „purități a rasei albe" deosebirea dintre cele două părți nu e deloc neglijabilă.

Noi arestări în Indonezia

DJAKARTA 31 (Agerpres). — Agenția France Presse, reluînd o știre transmisă de agenția indoneziană Antara, informează că autoritățile militare indoneziene au arestat în insula Sumatra 150 de persoane, sub învinuirea că „au desfășurat activitate comunistă". Aceste noi arestări au fost anunțate de generalul Widodo în cadrul unei cuvîntări ținută la școala militară din Pekanbaru.

Se preconizează înlocuirea sistemului de recrutări în armata S. U. A.

WASHINGTON 31 (Agerpres). — Președintele Nixon a dat instrucțiuni Pentagonului să elaboreze un plan detaliat în vederea înlocuirii actualului sistem de recrutări cu sistemul voluntariatului. Secretarul de presă al Casei Albe, Ronald Ziegler, a declarat că ministrului apărării, Laird, „i s-a adus la cunoștință hotărîrea președintelui de a adopta sistemul recrutării pe bază de voluntariat, după ce cheltuielile pentru Vietnam vor fi reduse substanțial".

Agenția Associated Press remarcă faptul că inițiativa președintelui concretizează promisiunea făcută în timpul campaniei electorale de a renunța la actualul sistem de recrutări care a provocat proteste vehemente.

INDEZIRABILII

În vederea congresului său federal extraordinar, programat pentru 21—22 februarie în orașul vest-german Bayreuth, Partidul național-democrat (P.N.D.) de extremă dreaptă, a închiriat sala de festivități a orașului. Contractul de închiriere a fost semnat de primarul general, Wild, care, după cum scrie ziarul „Neue Zürcher Zeitung", „s-a bazat pe convingerea că — după cum s-a mai întîmplat în alte trei cazuri similare — va putea obține ulterior consimțămîntul consiliului municipal". De data aceasta însă, lucrurile au luat o turnură neașteptată pentru el. Cînd a devenit publică intenția P.N.D. de a ține congresul la Bayreuth, s-a declanșat o adevărată avalanșă de proteste din partea populației, inclusiv a membrilor de rînd ai celorlalte partide vest-germane. Ele au fost deosebit de puternice din partea secției locale a „opoziției extraparlamentare", care a declarat că „se opune cu fermitate organizării congresului în oraș".

Sub presiunea opiniei publice, zilele acestea, consiliul municipal din Bayreuth a adoptat, aproape în unanimitate, o hotărîre care vine în întîmpinarea dorinței opiniei publice. Ca prim pas în această direcție, consiliul municipal a impus reziliera contractului de închiriere a sălii, subliniind că „manifestația proiectată este de natură să pericliteze ordinea publică și securitatea în oraș".

Von Thadden, președintele P.N.D., a făcut cunoscut că se va adresa organelor justiției federale pentru a impune respectarea contractului, însă presa vest-germană este de părere că partida poate fi încă de pe acum considerată pierdută de către acesta. Episodul de la Bayreuth este semnificativ pentru starea de spirit a opiniei publice vest-germane care cere cu tot mai multă insistență interzicerea activității grupării neonaziste conduse de Von Thadden.

G. DASCĂLU

FESTIVALUL DE LA SAN REMO

La San Remo s-a deschis al 19-lea festival de cîntece la care participă numeroși cîntăreți italieni și străini. În prima zi a festivalului s-au calificat pentru concursul final, care va avea loc sîmbătă, cîntărețul negru Wilson Pickett (S.U.A.), specialist în cîntece „soul", France Gall (Franța), Rita Pavone (Italia), Antoine (Franța) și formația britanică „Mal and the Primitives". 7 din cele 12 cîntece prezentate în prima zi a festivalului au fost alese pentru concursul final.

BELGIA „Frigiderul" nu rezolvă problemele politice în suspensie

„Pînă în noiembrie, guvernul se va putea menține fără dificultăți prea mari. După aceea însă..." În astfel de termeni aprecia, anul trecut, corespondentul din Bruxelles al ziarului „Le Monde" situația noului cabinet belgian ce fusese format la capătul a 132 de zile de ascuțită criză politică. Și, într-adevăr, pînă în noiembrie lucrurile s-au desfășurat normal. Dar, în decembrie atmosfera politică s-a schimbat brusc la Bruxelles. Avizul dat de guvern, cu puțin înainte de încheierea anului, pentru construirea unei oțelării electrice la Genk, în nordul flamand, a declanșat puternice proteste în rîndul valonilor, și astfel tacitul armistițiu a luat sfîrșit. Revenind pentru moment asupra hotărîrii sale, guvernul a reușit să calmeze oarecum spiritele. Nu însă pentru mult timp. Căci dacă acesta a fost prologul, în schimb, adevăratul impas s-a făcut simțit o dată cu venirea noului an.

Reintrînd în scena politică după o absență îndelungată, președintele partidului liberal (cel mai mare partid din opoziție) Vanaudenhove a propus, chiar din primele zile ale lui ianuarie, organizarea unei mese rotunde între social-creștini, socialiști și liberali, cu scopul de a se ajunge la realizarea unui acord global și durabil în legătură cu problemele comunitare (astfel sînt numite în mod curent chestiunile generate de conflictul lingvistic dintre valoni și flamanzi). Dar cei doi parteneri ai coaliției guvernamentale s-au opus propunerii lui Vanaudenhove, arătînd că locul cel mai prielnic pentru discutarea acestor probleme rămîne parlamentul. Și astfel, pe scena politică s-a produs ceea ce ziarele din Bruxelles au denumit o adevărată lovitură de teatru. Grupul parlamentar al partidului liberal a anunțat că deputații săi nu vor mai participa la ședințele publice ale Senatului și Camerei în timpul discuțiilor legate de problemele comunitare. La puțin timp după aceasta, o hotărîre similară a fost luată și de partidele așa-zis federaliste: Volksunie (flamand), Gruparea naționalistă valonă și Frontul francofonilor din Bruxelles. În această situație, discutarea reformelor comunitare în parlament a devenit imposibilă. Impasul, după cum apreciază numeroși observatori, pare a fi total, iar criza virtual redeschisă.

Formal, punctul de pornire al noii etape a crizei, ca și a celor precedente, îl constituie, așa cum s-a văzut, aceleași dispute lingvistice dintre valoni și flamanzi, care divizează populația belgiană de mai mulți ani. De fapt însă aceste dispute nu sînt numai lingvistice, ci reprezintă expresia unor neconcordanțe, a unor inegalități în dezvoltarea economică a diverselor regiuni ale țării, în speță, nordul flamand (unde se vorbește olandeza literară sau neerlandeza) și sudul valon (unde se vorbește franceza), la care trebuie să adăugăm regiunea bilingvă a Bruxelles-ului. Locuind într-o regiune puternic industrializată și aflîndu-se în plin avînt demografic (reprezentînd, cu cinci milioane de persoane, majoritatea populației țării) flamanzii doresc o consfințire pe plan constituțional a acestei situații. Valonii, în schimb, diminuați demografic și loviți în sectorul care a fost cîndva principala lor bogăție — acela al cărbunelui și siderurgiei — se străduiesc să-și mențină vechile poziții.

Cînd, în martie 1966, a format guvernul său de coaliție (cu participarea social-creștinilor și liberalilor), fostul premier Vanden Boyenants a cerut: „să punem problemele lingvistice la frigider și să ne ocupăm de adevăratele probleme economice, financiare și sociale". Dar, uitîndu-se, așa cum a remarcat un om politic belgian, că la frigider mai trebuie pusă și gheață pentru potolirea spiritelor înfierbîntate, nu a trecut decît puțin timp și disputele lingvistice au reizbucnit. La începutul anului 1968 tulburările universitare antrenau demisia guvernului, dizolvarea parlamentului și organizarea de noi alegeri. După alegeri s-a ajuns, în urma unor îndelungate tratative, tot la o coaliție bilaterală (de această dată între social-creștini și socialiști), condusă de Gaston Eyskens.

Declarația-program a noului cabinet fixa ca obiectiv principal „rezolvarea contenciosului comunitar și asigurarea modernizării statului". În acest scop a fost depus în parlament un proiect guvernamental care, pornind de la o formulă de federalizare, vizează în ansamblu descentralizarea economică, autonomia culturală a regiunilor și garanții pentru dezvoltarea lor proporțională. Pentru adoptarea proiectului, aprobat de unii și contestat de alții, este necesară o majoritate de două treimi pe care guvernul, cu cele 128 de mandate, nu o poate obține decît prin adeziunea unei părți din opoziție. Or, partidul socialist și-a menținut alergia față de orice colaborare cu liberalii, care nu mai fac parte din actuala coaliție guvernamentală.

Atitudinea liberalilor a ascuțit din nou pasiunile politice. Aripa valonă a partidului social-creștin a amenințat cu retragerea miniștrilor săi din cabinet dacă regiunea lor nu va obține garanțiile constituționale pe care le revendică. Majoritatea observatorilor din Bruxelles sînt de părere că în situația creată cabinetul poate opta între două soluții: adoptarea unei hotărîri rapide în ce privește proiectul de revizuire a constituției, ori retragerea de la putere. În ultimă instanță, în ambele cazuri rezultatul ar putea fi același: apropierea din nou a crizei de un punct de vîrf.

Radu BOGDAN

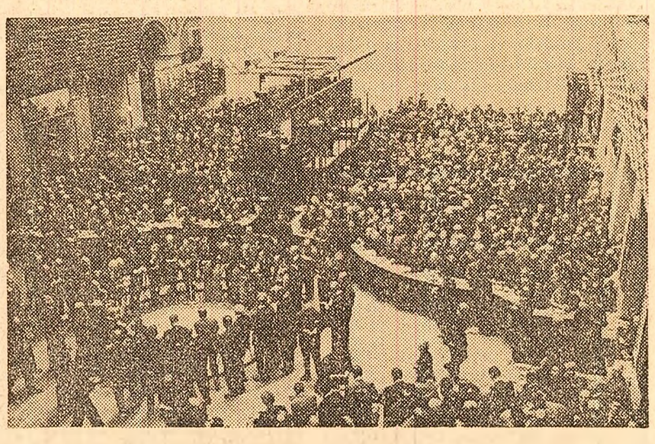

Așa-numitul „război al sticlei", declanșat în urma ofertei publice a firmei Boussois-Souchon-Neuvesel de a cumpăra 30 la sută din acțiunile firmei rivale, Saint-Gobin, a stîrnit o adevărată furtună în cercurile economice și financiare din Franța. Fotografia prezintă un aspect semnificativ de la Bursa din Paris în ziua în care s-a declanșat ofensiva asupra firmei Saint-Gobin

Aproape jumătate din alegătorii care în 1966 au votat în favoarea laburiștilor nu mai sprijină astăzi actualul guvern laburist — aceasta este concluzia unui recent sondaj al opiniei publice, ale cărui rezultate sînt publicate de revista „The Magazine" din Londra. Revista relevă nemulțumirile provocate de politica actualului guvern în domeniile prețurilor, folosirii forței de muncă și asistenței sociale.

Liga societăților de Cruce Roșie a cerut organizațiilor sale să vină în ajutorul celor 30 000 de persoane rămase fără adăpost în urma inundațiilor survenite în Siria. Lansat la cererea Organizației de Semilună Roșie din Siria, apelul insistă asupra necesităților urgente de corturi, pături, îmbrăcăminte și alimente pentru sinistrați.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.360